

LIBELLVS
ALTER, EPISTOLAS
COMPLECTENS EOBANI
ET ALIORVM QVORVNDAM
DOCTISSIMORVM VIRORVM,
NECNON VERSVS VARIJ
GENERIS ATQVE AR-
GYMENTI.

Quorum omnium lectio ad ratio-
nem studiorum liberalium nonnihil
momenti, uel plurimum potius
adiumentum afferre possit di-
ligentibus & cupidis
eruditionis.

EXPRIMEBANTVR HAEC
LIPSIÆ IN OFFICINA
PAPÆ. AN.

M. D. LVII.

13942

IO
CA
BE
DI

de
aff
na
ue
&
re
Sa
op
fi
m
da
se

IOACHIMVS
CAMERARIVS PA
BEPERGENSIS, IOHANNI
DRACONITAE CAROLOSTA

*denſi, preſtanti pietate, doctrina, digni
tate V. amico ueteri & obſeruan
do, S. D.*

*

VNERATUR IN
ter ea quæ ætatem ferant,
uel diuturnitate potius
temporis commenden
tur, imprimis Amicitia.

de qua & noſtra experientia aliquid
affirmare poteſt. Nam de alijs quæ
narrant magnifieri & expeti propter
uetuſtatem debere, de nummis inquæ
& uino, quilibet certius, quid compe
rerit, quam nos demonſtrare poterit.
Sane ueteres amicos, & horum uſum
opt. atq; iucundiſſimum eſſe, cum ſen
ſi cognoscendo atq; fruendo, tum ani
maduerti aſpiciendo ad recētes quas
dam notitias atq; neceſſitudines. Itaq;
ſequi prouerbium καὶ ἡλιξ τρεπιδας

A 2

ἡλιξ

¶ Alii studeo, ut pares cum paribus
congregentur. Hanc autem æqua-
litate[m], non tam annis ætatis metior
quam inita societatis atq[ue] copulatio-
nis. Quemadmodum autem tueri
coniunctionis antiquæ lura & non
dissolvere multorum annorum uin-
cula ac colligationem maximæ mihi
curæ est, & hoc cultu studioq[ue] cum te
neor imprimis tum mirifice delector:
Sic repetens recordationem adolescē-
tiæ & eius temporis quo Erphordiam
profecti inciperemus ad uberiores
copiam ingenij & doctrinæ aspirare,
& utilitatem opt. disciplinarum atq[ue]
artium paulo clarius perspicere, incre-
dibili afficior uoluptate & suauissime
acquiesco in cogitatione eius consue-
tudinis, quæ mihi tum fuit cum opt.
& eruditissimis tam iuuenibus quam
uiris atq[ue] etiam senibus ætatis illius.
Inter quos & tu florentibus annis &
dignitatem famamq[ue] nominis conse-
cutus, Iohannes Draconita, non in
postremis me & beneuolentiâ com-
plexus es & studio prosecutus. Cum
autem

autem & æqualium plurimorum so-
dalitio uterer, & colerem clariss. sapi-
entia atq; uirtute uiros, & plurimis
uicissim egregie carus essem, Quatu-
or tamen tum diuerso illi quidem mo-
do, sed æquali affectione animum me-
um sibi deuinxerunt. Mutianus Ru-
fus, qui Gothæ degebat, reuerentia
sui & obseruantia & plane uenerati-
one, digna autoritate & grauitate &
præstantia in omni genere laudis,
Eobanus Hessus admiratione atq; stu-
dio & cupiditate familiaritatis ipsius.
Georgius Sturciades ueto amore &
dilectione sincera, & communicati-
one officij, & domesticæ consuetudi-
nis interiore usu. Adamus Crato ani-
mo uoluntateq; mutua, & communi-
tate studiorum, deniq; omnib. rebus
prompto paratoq; obsequio. Nam Ge-
orgio Pæto, ad quem me primum
contuli, honorem habebam ut magi-
stro, & hoc utebar ut amico, & ab eo
tanquam sodalis humanitate compræ-
hendebar. Erat tum Iohannes Lan-
gus eo loci positus, quem suspicere

magis possemus, ut ita loquar, quam
crebro adire. Idem de Iusto Iona di-
cendum est. Cum alijs autem, quos
nominare omnes nimis longum esset
tametsi me omnes complecterentur
beneuolentia sua, minus tamen fami-
liaris fuit conuictus. Crotus quidem
Rubianus apud Sturciadem erat, ut
nosti, consors uitæ & studiorum no-
strorum, aliquot mensibus, & eodem
tempore cum Petreio Aperbacho &
Iusto Menio non contracta primum
necessitudo, sed notitia quam habeba-
mus, aucta & confirmata fuit. Interea
ad Ruffum frequenter excurrabatur.
atq; ardebat in nobis discendi cupidi-
tas. In illis autem qui scientia opt. arti-
um excellebant, fauor et benignitas
erga nos eminebat. Sed in his quos
nominaui ut eruditorum principes,
non erat neq; propositum studiorum
neq; genus uitæ, idem, ut aliter fieri
non posset, quin scripta dissimilitudi-
nem quandam haberent. Id nobis
tum minus apparebat, minus etiam
curæ erat, cum uniuersos magniface-
remus,

remus, & caperemur doctrina ipso-
rum, & omnia ab his profecta mira-
remur, αὐτῶν μιμήσειν, secundum Ho-
merum, ipsosq; spectaremus tanquā
diuinos homines. Admodum enim
μετέπειτα ἀγορεύουσιν id est ingenij
in his lumen fulgebat præ cæteris, &
insigni splendore eminebat. Varieta-
tem autem postea considerando dep-
hendi. Quæ ex eo maximeoriebatur,
quod imitandi Latinæ linguæ auto-
res, quorum columen constat esse M.
Ciceronem, illis temporibus studium
non uigebat, quasi teneris adhuc plan-
tis eruditionis & copię literarum.
Quod quisq; legendo cognouerat,
eo utebatur pro suo arbitrio. neq;
proprietas sermonis accurate exqui-
rebatur, neq; elegantię compositi-
onis dabatur opera. Prodierant tum
& prodibant indies diuersis argumen-
tis D. Erasmi Roterodami orationis
amœnæ quasi flosculis redimiti & po-
liti copia ingenij, libri, nitidi, uenusti,
lepidi, atq; festiui, non etiam nulli
acres, uehementes, pugnaces. ij studi-

osissime legebantur & fiebant maxima, & erga popularem autorem affectio, nostris hominibus scripta commendabat, denique incensi animi uero studio cultusque & amore, omnibus illum maximae reuerentiae officiis prosequiebantur, Vnde non modo iuniores sed prouecti, etiam aetate hoc contrahebant, ut oratio ipsorum uagaretur liberius, & audacius exultaret, & esset inaequalior. Quod usque adeo uitiosum non putabatur, ut huic licentiae aliqua pars laudis tribueretur, neque tam quid quisque posset & deberet, quam quid uellet & cuperet efficere, spectaretur. Etsi erant tum quoque qui istum expertem rationis impetum animaduernerent & improbarent, interque hos peringeniosus uir & ualde eruditus, quem & supra nominauimus P. Aperbachus. Quae quidem tibi narro, Draconita, nota & explorata, sed demonstrari oportere duxi, si qui forte adhuc superessent sic animati, ut cum Musis, id est uirtute sapientiaque & humanitate ac
libe-

liberali institutione atq; doctrina aliquid commercij habendum esse existimarent. Quibus prodesse poterit quasi progressionum in hoc genere consideratio, uoluptatem certe afferet mentio industriæ talium tantorumq; uirorum, quos de nostro iudicio ueluti contemplantes, non poterunt non latari repræsentatione huiusmodi & hominum & temporum. Cum autem ante annos aliquot e uicinia aspiciens cladem patriæ meæ, ut aberraret tristitia præsentis sollicitudinis, ad illum iuuenilis uitæ cursum cogitationes abducerem, paulo ante incoatam descriptionem de Eobano Hefso perficere tum institui & adiungere tam illius epistolas & alia quædam scripta nondum edita, quam meas nugas, quæ conseruatæ nescio quo pacto tunc in manus meas uenerant. Eum libellum & te uidisse, & legentem rediisse mecum in memoriam non dubito, illius in bonarum literarum atq; artium studijs, curæ, assiduitatis, laboris, uigilantiæ, attentionisq;

animi, uel, ut uno cum Cicerone omnia complectar uerbo, diligentia, & in te hac respiciente, mistum desiderij agritudine gaudium extitisse scio, cum & reminiscendo illam suauitatem, exultares, & similem uite consuetudinem ac usum requirendo nonnulla molestia afficereris. De quo quidem plura cur disputare hoc loco uelimus causam esse non puto. Nuper autem cum & angoribus animus & morbo corpus tentaretur, forte in illo ocio necessario, reuoluens quosdam cartarum fasciculos, reperi & Eobanicas epistolas nondum editas, & meorum lusuum ueterum nouorumque non nihil. Ea recognoscens primum sensi titillari animum leniter, mox etiam dulcedine maxima commoueri, ostendente se temporis illius usu, & consuetudine eruditissimorum uirorum occurrente, quorum illud fuisset profecto quam hoc nostrum simplicius & minus uersutum, hi ex animo omnino uirtutis sapientiaque & liberalia doctrinae cupidi. Neque me
deter

deterret ab hac commemoratione sen-
necentum moris Horatiana κατὰ φύσιν.
ois. Qui esse ab illo poeta perhibetur,

Difficilis, querulus, laudator temporis acti.

Nec ego refragor ullis, quibus hæc
uita & mores præsentis magis pla-
cent. Et si profecto honesta & pulcra
ijs defixa sunt radicibus, ut quâquam
cultura aliquando deprauatis homi-
num uoluntatibus cesset, iudicij tamē
ueritas, testimonium laudis subtrahere
illis neque soleat neque possit. Sed hæc
omittamus, neque cum sæculo nostro,
quod qui facerent semper putidiuscu-
li sunt habiti, rixemur. atque id exequa-
mur quod suscepimus. Recreari mihi
quodammodo sum uisus, tanquam
in quodam cōmodo post lōgum iter
diuersorio, cum per illa superiorū an-
norum spacia, ab ijs quæ ante oculos
essent recedens, aliarum cogitationū,
atque etiā doloris sensu, in hac quiete
obliuiscendo præsentium, leuari uide-
rer, cumque in illa amœnitate uersarer
animo, uitæ præditæ singulari profes-
sio humanitate, & flagrantis studio
libera-

liberali. In qua apparere illa imprimis lumina quæ paulo ante nominavi, & tua oblata fuit coniunctio, præter quem non multos ex istius sodalitatis numero uel perpauca potius reliquos atque superstites reperiēbam. Menius est nobiscum, uir spectata pietate & religionis sinceræ custodia, atque idem bonis artibus percultus. Adamus Crato muneris etiam sui onus sustinendo ætate & laboribus defatigatur. Te autem audiebamus cum magna laude & multorum fructu officio fungi tuo, tam docendo quàm obeundo inspectiones & curationes doctrinæ atque disciplinæ. Itaque mihi in mentem uenit me recte & ordine facturum, gratum certe tibi futurum esse, si hoc alterum opusculum non solum Eobanicorum & meorum, sed aliorum quoque monumentorum ad te nominatim mitterem, sicut prius illud ad nostrum summum Adamum Cratonem miseramus: Qui aliquando mihi dixit, se ex ea narratione & expositione mea ingentem cepisse uolupta

luptatem, cum legendo in animum
reuocaret & præstantissimorum uiro
rum usum, & eius uitæ consuetudi-
nem, quæ acerbitati odiorum & do-
lori iracundiæ nequiquam indulge-
ret, quæq; antiquo quodam more hi-
larius aliquanto degeretur. Quid cæ-
teri de consilio hoc & similibus sen-
tiant aut iudicent *ἔμοι γ' ἔλασσοι ἢ μη-
δ' ὄν μέλα*, secundum Aeschylum. Qui-
bus enim ista non placent, ijs ne edun-
tur quidem. Sed nobis eduntur qui-
bus placent, & si quorum sententiā,
iudiciū, ratio, voluntas nobiscum
congruit. Nec me fugit quanta fide
quantaq; cautione opus sit in alienis
scriptis, epistolis præsertim diuulgan-
dis. De suis enim, quis prohibeat id fa-
cere unumquemq; quod faciendum
ipsi esse uideatur? Sed ab alio, & ad
alios peculiaria scripta, alterius arbi-
trio emitti omnino non oportet. nisi
eiusmodi illa sint, ut autorem neq; om-
nino ledere, & fortasse ornare possint.
Qualia ea quæ nos edidimus, erūt, ple-
na beneuolentiæ & humanitatis, com-
ple-

placantes aut iucundas & nocentes
nemini fabulas, aut disputationes de
studijs opt. literarum atq; artium, aut
aliquid deniq; qd legentibus uel prosit
uel delectationē afferat, nō certe a Mu-
sis, ut dicitur & Gratijs prorsus aliena.
Atq; paucas modo edidimus aliorum
epistolas, & eorū potiss. qui iam terris
excessissent, ut eius forme, qua scribē-
do qsq; illorū esset usus specimē et no-
ta extaret, neq; hoc tempus plura, cum
multa essent in promptu, cōcessit, neq;
nobis libuit emittere. In uersib. profe-
rendis minus restricti fuimus, q; opus
ppriū & sui cuiusdā modi est. alterum
genus considerationem requirere dili-
gentiorem duximus. In quo etiā quo-
rundā nescio uecordia ne dicā & leui-
tas, an malitia & petulātia me reddidit
circūspectiorē. qui omnia q̄ congrere
& uestigando nancisci potuerūt com-
posita ab alijs, ea ita cruda, ut dicitur,
deuoranda librarijs officinis obijcere
cōsueuerūt. Si ut lucrum faciāt, admo-
dum futiles & culpandi. sin alia uolū-
tatē, alioq; proposito, ipsi uiderint ne
fal-

fallatur. uel uiderint alij q̄q; ne isti cō-
sulto tā sibi quā cōteris atq; etiā Reip.
mali detrimentiq; aliqd præpostero et
puerso studio hoc importent. Id pro-
fecto fieri interdū in hac parte animad-
uertitur, ut q̄s ornatos existimatione
præclara q̄dam se uelle profitetur, eos
talitinquā bonorū publicatiōe, magis
infamēt quam ullius inimici acerbitas
odiūq; potuisset. Sed ea est licētia uitę
ut iam neq; iudiciū. neq; consiliū, neq;
uolūtas, neq; factū ullius coherceatur.
Itaq; de his uerba facere desistamus,
φίροντες τὸ ἀναγκάσιον κακόν. cum q̄dem
æterni Dei benignitas miscuerit καὶ τὰ
τοῖς ἐδδλὰ κακοῖσι. In multis cognitio-
nē ueritatis & iudiciū rectū & cōsiliū
laudabile, & uolūtatē constātem atq;
bonā, & facta honesta. Hęc igitur am-
plectamur, illa ἀποδιδομεν ὅμιλοι. Te
uir pietate & doctrina præstātiss. foeli-
citer uiuere et bene ualere opto. et hoc
studiū nostrū gratū acceptūq; habere
& animi tui p̄spectā mihi beneuolēti-
am erga me conseruare cupio. Vale.
Lips. Id. VII. An. Chr. M.D.LVII.

τὸς τριγωνωδῶν, πατέρων ἀπο σῆμα λογωνῶν
 τῶν λαμορειαδῶν ὅσι παβουργέων.
 ἔ μὲν ἄγαμ πρίφημον, εἰς γινωσκὸν ἡ πολίταις
 ἄς ἀριθμηθῆσας πρὸς τοὺς ἐτῶν γενεάς.
 Ἰλαθ' σὺ ἡ χεῖς ὑπὸ λοιπὰ πηδῆς, ὅσα γ' ἔσας,
 αἰγὴν ἔχοις πῖσιν τόνδε δόμον πελάτῳ.

Cornicum triquetra sunt hæc insignia formæ,
 Est Camerariadum quæ nota prisca domus,
 Hic ubi adhuc Pabeperga suis stat nixa ruinis,
 Cæsareasq; ægre, quassa tuetur opes.
 Non turpis nota, non opibus quanquam inclita, novis
 Armis sed centum ter prope quam p atria.
 At tu Christe uoles quodcunq; adiungere tempus,
 Quæso clientela seruiat omne tuæ.

OPTIMO

AC ERVDITISSI

MO VIRO IOHANNI

Myllo Herbipolitano S. ami-

cissimo. S.

ETEREM ILLAM

inter nos consuetudinem nec
animo mihi nec memoria ex-
cidisse, uolui apud te & hac
breui epistola testari, & no-
uis καὶ ἀπὸ τοῦ παλαιῆς
amicitiæ uelut nouæ aperire

ianuam. Maximeq; cum haberem ad te nuncium
tam idoneum, tamq; mihi carum, eoq; etiam sollici-
tante uti ad te, si notus mihi esses scriberem. Statim
uelut quadam amicitia nostræ ueteris conscientia
tactus sacrilegium committere me existimaui, si tam
ueteri tamq; erudito amico non reducerem, quibus
possem modis, in memoriam, fuisse quendam olim
Eobanum Hessum, à quo fuerat non uulgariter, or-
natus cultusq;. Quid stupes? Putaras in Sarmaticis
niuib; obduruisse me, ac ex isto Boreali cælo tam
crassum traxisse spiritum ut oblitus tui fuerim? Ve-
rum inquis, egregie sanè meministi, qui tandem nunc
& uelut post quadam secula eò redis, quò si non re-

B

disses,

disse, parum interfuit. At mihi non hoc ita statim.
Volo enim tecum, si pateris, uelut redire in gratiam
omissæ potius quam amissæ, suspensæ magis quam ne-
glectæ amicitiae. Atqui ubi tu gentium uiueres, ad
hunc diem ignorabam. Nunc certior factus, inter
negociorum turbam, scribo utcumq; scribo tamen.
Volo enim tibi persuadeas, me pleno omnino pectore
ὡς τὸ φάσιπ ἀπὸ καὶ δ' ἄλλ' bonis omnibus, si
quis sum, obnoxium esse, tametsi quid persuadeas ti-
bi, nunc primum id, quod olim, ni fallor, uerum esse à
te persuasissimum habebam. Age igitur mi Ioannes,
Hessum tuum, si quid peccatum est, longa uel absen-
tia uel negligentia, isthoc crimine liberabis, et in al-
bum tuorum, si forte inde excidit, uel inter primos
restitues. Volo enim nulli tuorum in te uel amando
uel ornando cedere, eiusq; rei habebis testem hanc
epistolam. Simul et ὁ δ' οἰτογινόςπ nostrum, quod
cum ijs transmittito, ut uideas, quid laboris ac pericu-
lorum amore literarum susceperim, quæ hoc quidem
tempore apud neminem melius sunt hospitæ quàm
apud illum cuius tametsi nosti iamdudum humanita-
tem, ex hoc tamen libello magis, ut ego quidem opi-
nor, agnosces. Gratulor tibi fortunam, quam istic
habes, ut aiunt, bonam, dignus ampliore. De meo
statu, meisq; rebus omnibus, certiorera te hic noster
Otto faciet: quem, ut meo nomine, donec tecum est,
ames, uehementer oro, Vale. Ex Erphurdia, æqui-
noctio Martij. M. D. XIX.

Tuus Eobanus Hessus.

Clas

CLARISS. VIRO D. IOANNI MY-
lio Herbipolitano, Iuriconsulto & Phi-
losopho, amico summo
suo. S.

Remitto tandem tibi libellum tuum Ciceronia-
num optime ac humanissime Myli, quem du-
dum iam remissem tibi, nisi in hoc semper tenuis-
sem, ut sum procrastinator natura magnus, ut Mu-
sis comitantibus remitterem uelut postliminio, quod
factum equi boniq; facias pro amicitia & consuetu-
dine nostra te etiam atq; etiam rogo. Ego uero, ut
& hoc meum scribendi huius ad te carminis consiliū
intelligas, adere iam constituo sylviarum libros ali-
quot, sed recentissimorum carminum, maximeq; quae
in hac urbe peperimus. Inter quae si tuum nomen non
extitisset, qua fronte uel defendere tantam improbi-
tatem, qui talem amicum silentio praterissem, aut
ipsum te aspicere potuissem. Igitur & hoc, ut spe-
ro, boni consules, nisi forte & te pudeat horum tem-
porum, adeo ut ne nominari quidem inter tam cor-
ruptos mores uelis. De praefatione libelli tui quid
sentiam, coram aliquando expediemus, ut hoc tamen
interim fatear, traxit fere in suam sententiam me uir,
ut apparet, & uehementer eruditus, & iudicij non
uulgaris. Bene uale, & Hesium tuum, sic ut facis,
ama. Ex Museo nostro, XII. Calend. Iulij.

Tuus Hesus.

B 2

Humana

HUMANISSIMO VIRO IOANNI

Myljo Iurifconsulto, amico in-

comparabili suo. S.

EN Psalmm tibi, optime Myli, de quo heri tibi
dixeram, & tu uidere desiderabas. Ex hoc si
uidetur, quasi gustum reliquorum facies, nam plures
scribere utiq; animus est, postquam hoc Philippum
& Lutherum uelle intelligo, & ego à Theocrito
uertendo tandem nunc feriatum sum, & certè non ui-
deo quibus in rebus melius hoc & rectius, si quid est
in me ingenij, quàm talibus tamq; pijs meditationibus
collocem. Sic tamen ut ne omnino Psalmographus
fiam, nam uno aliquo genere scribendi adeo nun-
quam sui contentus, ut omnia semper quæcunq; in
descriptionem uenire possent, aliquatenus à me attri-
genda existimarem. Improbe fortasse & nimium
ambiciose, sed carere non possum hoc uicio, quod à
natura mihi ingenitum est, atq; adeo arridet. Re-
creauit me hesternus tuus sermo, tametsi enim pene
complorata sunt recta studia, iucundum tamen est in
bonorum animis nondum eorum amorem cernere
extinctum, unde spes affulgeat non omnino interitu-
ra, cum talia supersint seminaria, proptereaq; pium
istum & honestissimum tuum laborem, quem in Eu-
sebiu sumfisti quis non probet? quis non uehat lau-
dibus? Si porro sic perrexeris, haud dubie hac tua
uernacula uersione Rufinum istum superabis, nam
tuus labor & apertior erit, & ad plures pertinebit.

Rufini

Rufini enim traductionem quota pars hominum ha-
ctenus legit? Tu orbi exponis Eusebium sanctiss. scri-
ptorem. Sed desino, alias plura. Vale.

Tuus Hefsus.

PSALMVS LI.

Miserere mei Deus.

Symme Pater qui sceptrā tenes altissima rerum,
Cuius & hoc tantum dextera claudit opus:
Cuius magna preces clementia nullius unquam
Reppulit, haud falsa mente rogantis opem:
Respice me nimia peccati mole grauatum,
Mole, sed immensum pondus habente, premi.
Et nunc illa tuæ subeat miseratio menti,
Qua tibi fidentes saepe leuare soles.
Nunc opus esse tuum misereri quaeso memento,
Quando hic heu nimium quod misereris, habes.
Nam miser agnosco patrata crimina culpæ,
Quæ cruciant animum nocte dieq; meum.
Quicquid id est, tibi peccatum est mitissime soli,
Ah pudet, & certè quale sit ipse uides.
Cur ego sustinui tales offendere uultus,
Qualibus est uerum mitius esse nihil.
Cur tua non ueritus præsentia numina? cur te
Peccator toties aspiciente fui.

Scilicet ut constet uel iniquo iudice uerum,
Quicquid adhuc usquam lingua locuta tua est.
Ut uincas quicumq; in se confidit, & audet
Te uelut intenta lite mouere reum.
Nam peruersa hominum ratio te iudicat, & se
Damnandæ macule credit habere nihil.
Ergo age se miserum miserere fatentis & ægrum,
Quem nisi tu morbis, nemo leuare queat.
Nanq; quid addubites totum me foeta malorum,
Vita relegatum corporis huius habet. (sit
Nec nouus hic dolor est, primū hoc mihi uirus adhæ
Tempore, quo matris iam rude pondus eram.
Vsq; adeo nihil est in me quod dicere possis,
Naturæ uicium non rapuisse meæ.
Sed quia tu uerax, quia ueri es amator & æqui,
Illius & uerè nomen & huius habes.
Nota mihi pietate tua sapientia facta est,
Abdita quæ semper corda superba latet.
Me pater Isopi si dulci asperseris herba,
Sicut lustrali flumine mundus ero.
Laueris heu nimia foedam putredine mentem,
Iam mihi qui certet iam niue candor erit.
Quod si forte meas dignabere uocibus aures,
Delicias animi quæ peperisse queant:
Iam contrita nouo reparaueris ossa rigore,
Nullus in hoc ultra corpore languor erit.
Nunc auerte tuos illos quibus omnia uultus
Cernis, & aut recreas, aut uelut igne quatis.

Nunc

Nunc illos auerte precor ne crimina cernant,

Ne uideant animæ uulnera tanta mea.

Interea refouens mea uulnera, tolle quod in me

Congestum sceleris perfidus hostis habet.

Mortifera immundi contagia pectoris aufer,

Et puri dotes cordis habere iube.

Rectus in hoc habitet mihi corpore spiritus, illum

Tu pater à ueteri conditione noua.

Hei mihi si facie miserum auersante repellas,

Nec liceat uultus ante stetisse tuos.

Quod te ne facias per te precor, altera non est

Quæ faciat nostras caussa ualere preces.

Sed neq; me fugiat fotor tuus ille bonorum,

Qui nisi cum sanctis spiritus, esse nequit.

Quo sine nulla salus animæ sua crimina fassæ,

Quo si destituar munere, nullus ero.

Eia age securæ ne subtrahæ gaudia mentis,

Saluificumq; tuæ redde salutis opus.

Spiritus asit agens & liber in omnia mecum,

Hoc me præcipuum robur habere sine.

Hoc doctore uias per me sciet impius omnes,

Per quas iustitie est summa petenda tuæ.

Tunc sua peccator noscens malefacta superbus,

A te nunc humili uoce rogabit opem.

O mihi qui solus Deus es saluator, & idem

In manibus nostræ iura salutis habes.

Erue me meritæ de pœna mortis, & ultra

Sanguinis effusi ne reus esse ferar.

Sic mea iusticiamq; tuam laudesq; sonabit,
Quamuis nulla satis lingua referre queat.
Tu dabis eloquio uenam meliore fluentem,
Laxato grauius tu dabis ore loqui.
Ut tua per cunctas præconia dicere gentes,
Ut possim laudis nuncius esse tuæ.
Nam neq; thure dato positas placaris ad aras,
Victima nec structa te mouet ulla rogo.
Te tamen hoc ipso ueneratus honore fuissem,
Si uelles ista religione coli.
Nunc tibi nulla magis cordi sunt uota, nec ullum
Gratius est, anima se macerante, sacrum.
Nec tu despicias afflictæ munera cordis,
Commoda quod sine te nulla quietis habet.
Nunc age syderei summo de uertice cœli,
Placata miseram fronte Siona uide.
Ut laceras iterum Solimas sua mœnia cingant,
Ne tibi delectæ concidat urbis honor.
Tunc tibi sacra pio pro munere iusta dabuntur,
Quæ tu sola probas, quæ tibi sola placent.
Tunc tibi gaudebunt pingues holocausta per aras,
Et uitulos templis imposuisse tuis.

OMNI GENERE VIRTVTVM OR-
natissimo Viro Dn. Ioanni Mylio Iurifconsulto &c.
Amico incomparabili suo, Eobanus
Hessus S.

Inter

Inter amicitiae quondam pars unica nostrae
Nomina, nunc etiam maxima, doctæ Myli.
Qui tua quàm meritis studia & uirtutibus equas,
Tam simul adiunctis legibus ista polis.
Nec modo sacra pias illustras iura per arteis,
Sed colis & nostri Musica sacra chori.
Crimine quo nostris tu non ponare libellis,
Qualibus his annis ludere cunq; licet?
Cur mea te fideant tam fidum carmina pectus
Quæ mihi nunc Musæ qualiacunq; canunt?
Namq; nec ignoras quod uena beatior olim
Fluxerit hæc, quæ nunc arida facta mihi est.
Nec tu dissimulas, quia candidiora fuerunt,
Quæ mihi primæui tempora ueris erant.
Qualemcunq; tamen uel tempora dura, uel ætas
Serior admittunt, uena ea tota tua est.
Namq; ita tu meritis cumulatam semper amasti,
Ut pudeat meritam non retulisse uicem.
Et me sæpe aliquas conantem reddere grates,
Hoc graue Musarum terruit exilium.
Namq; quis exulibus in tecta negata Camenis
In male consutis audeat ire togis?
Sed quia, quæ Musas potuit contemnere, non tam
Quàm reliquis, ratio conuenit ista tibi.
Et quia tu contempta alijs Phœbeia nondum
Abijcis, & toto pectore sacra foves.
Ergo alacres ad te uultu uenere remisso
Non est, ut quondam, Musa superba mihi.

Non sumfere graues lauri de fronde coronas,
Has miseras æquum non habuisse fuit.
Non aurum in digitis rutilat, non uestibus ostrum,
Taliter extorres quis coluisse uolet?
Simplicis in uultu fidei pudor emicat ipse,
Quem non expulsas dedecuisse putes.
Si tamen exulibus blandis accedere uerbis,
Dignatus fueris, non nihil inde feres.
Nam licet hoc iaceant abiectæ tempore, laudem
Reddere mansuris uita futura potest.
Et licet hæc ætas nostris sit iniqua Camenis,
Illis posteritas æquior omnis erit.
Hæc spes abiectas, hæc tollunt uota iacentes,
Exanimis, ut spes nulla superfit, erunt.
Et neq; nos ideo fugiunt, neq; spernimus illas
Qui colimus, quoniam commoda nulla ferant;
Sed magis hoc illas colimusq; & amamur ab illis,
Nostra quod à fato gloria maior erit.
Adde quod ingenui non est hoc pectoris, istud
Metiri sola commoditate decus.
Diuitias animi mirantur ad omnia parui,
Quas qui contermit maximus ille uir est.
Mirentur quicunq; uolent, dum laudis auarum
Me non hoc uicium pectus habere sinat.
Quo tamen ista? Myli doctissime forte requiras,
Ut uideas quàm nos tempora dura premant.
Iam mea Cumanas æquassent carmina frondes,
Noridos armiferæ donec in urbe sumus,

Esset

Esset Meonio iam notior Hecceus Homero,
Qua patet Hercinie nobilis ora plagæ:
Si quam tu nostras adamas laudasq; Camenas,
Hæ tam gratæ alijs plausibilesq; forent.
Ergo quid assiduus iuuet indulgisse querelis?
Et toties surdis auribus ista loqui?
Quandoquidem nostros ita ferrea corda sub annos
Truserunt studijs fata inimica bonis.
Vt licet ipse suis monstis comitantibus Orpheus,
Protinus e Stygia redditus extet aqua.
Non tamen hæc moueat qui mouerat omnia quondã,
Pectora Sithonia frigidiora niue.
Sed stupeat potius se saxa ferasq; canendo,
Non posse hos homines ducere quò sit opus.
Vsq; adeo stupidos homines, tam frigida corda,
Tam prauos mores tempora nostra ferunt.
Hæc questum toties iterum tibi dura libebat
Tempora, sed Musa non sine teste queri.
Quæ nulli melius poteram carissime questum,
Quam tibi lugubres mittere Pieridas.
Vt simul officij memorem fateare fuisse,
Quod tibi amicitie iura dedere meæ.
Et causam posses cognoscere, reddita quare
Sit tibi adhuc dextræ littera rara meæ.
Et tibi sepe meæ doluerunt uulnera Musæ,
Et mecum iniustas questus es ipse uices.
Posthac si dabitur, si littera nostra placebit,
Plura feres ista carmina facta manu.

Nam

Nam quoniam semel ausa tuos adiisse penates
Est mea non solitis Musa referta iocis,
Postmodo nec quæsisse tuas reuerebitur ædes,
Sit licet arentes extenuata genas.
Interea nostris superesse precare Camenis,
Illarum fâto prosperiore. Vale.

Norimbergæ XII. Calend. Iulij.

An. M. D. XXIX.

OPTIMO VIRO ET EXIMIO IV.

risconsulto & amico præcipuo D.

Iohanni Mylio.

S. D.

Quid tu aliud uerò, uir optime & doctissime,
quid aliud inquam proponeres, quàm non
modo lecta tibi in copia librorum uestrorum infini-
ta, sed cognita etiam experientia longi temporis?
Non expectabis autem encomium meum de tuis sen-
tentijs, sed max regium conatum illas oppugnandi.
Sic tamen ut ab hoc impetu festinem ad tragemata &
pocula. Inter quæ si uel Ioachimus Cometis & τῆς
τῆς ἑσθῆτος suis nobis molestus uolet esse, uel Mica
κυλινθός, (didici enim nuper hoc esse quod il-
le facit quoties manu comprehendit calices) hic igitur
si tam obganniet εἰς τὸν πότον, impin-
gam ambobus grandius aliquod poculum, & iubebo
blateran

blaterantes meminisse, cuius regni sint subditi. Sicut enim tu, humanissime & optimarum disciplinarum studiofissime Nely, præclare nobis autor fuisti, ut interdum inter nos de liberalibus artibus colloqueremur, ita prudentissime decreta fuit ab eodem te ista appendix $\sigma\upsilon\mu\pi\omicron\sigma\iota\varsigma$. Non enim conuiuendum tantum est in hac uita, sed iucunde etiam & suauiter conuiuendum. Vt mihi Græci conuenientissimo nomine ufi esse uideantur, quamuis latinum conuiuij, ut scis, Cicero laudet. Sunt quædam de quibus tuo imprimis consilio opus est. Quæ scribi non oportet. Veniam igitur ad te hodie, nisi tu non uis, & exponam quædam tibi, quæ fortasse non uoles, sed me talia uelle adigit necessitas, etsi quid uelim nondum habeo constitutum. Si enim planè uellem, non accederem te, ut consilium tuum peterem. Sed quando ueniam? Semper quidem, sat scio, opportune ueniam, domi autem eris omnino post prandium. Vel si tunc forte non es futurus, indica mihi, ne frustra me commoueam, & tuos pulsando ædes sine causa excitem. Vale, ex Regia nutante & abituriente. hoc pro indicio erit sermonum meorum. Sed habe bonum animum. Rex enim uester suos nunquam relinquet, ac cum illis erit perpetuo ubicunq; fuerit. Vale, uale. Mox enim, ut scripsi, adero ipse.

Tuus Eobanus.

Philippo

PHILIPPO MELANCHTHONI DO.

Arina & humanitate uiro summo fratri
suo cariss. S.

Quantopere te, mi Philippe, acerbissimus casus
amisso tali amico affligerit, facile potui ex
tuis literis cognoscere. Me quantum de statu mentis
deiecerit, ij sciunt in quorum confesso tua mihi redā
debantur, cum nec gemitus primo, postremo nec lacri
mas continerem. Ita dolebam duplici nomine doleo
que, nec enim doluisse semel, ut ille ait, satis est, & tua
am uicem, quem ui frangi non posse satis scio, sic
turbari fortune reflatibus omnium minime uelim, &
amici miserabilem exitum. Cuius, mi Philippe, mora
tem indignam, si ad lyram deploremus, quid oro te,
nisi quod dolorem alioqui plus satis hærentem, reuo
uamus, proficimus? Tamen quia tu aliqua ducis hu
iusmodi esse solatia, parua luctus ingentis, parebi
mus, dabimusq; operam, ut, si quid unquam nostri
futurum immortale est, & ille sic de nobis meritis
dum uiueret, extinctus quoq; celebretur. Scripsimus
Epitaphia quidem nuper, quæ ideo non mittimus,
quia moliri maiora fert animus, absolutis paucis quæ
nunc in manu sunt. Utinam Philippe Nescius uiue
ret, & ego Poëta non essem. Libenter hoc, id est, di
midium mei, cum illius uita commutarem. Tuum
animum laudo, qui unica & ob id carissimæ filiolæ
mortem æquiore animo laturum fuisse scribis. oro
te, ne nimium deijciare animo, uirum esse te, & non
quem

quemuis è plebe uirum memineris. Habet suos lusus
fortuna, hos spectemus oportet, quando illa non mu-
tat, nobis obsequendum est. Certè (utcumq; sese ha-
beat) magnam iacturam, magnum naufragium feci-
mus. Non possum me continere, quin fluuio isti malè
precer, poenas nobis Albi dabis, neq; unquam dein-
ceps quieto amne flues. Ineptire me uides, sed ex ani-
mo. Ignoscas igitur pœtico capiti, ingenio semper
lubrico, nec unquam sibi satis constanti. Plura ad te
breui, & epistolas & libellos mittemus. Saluta Io-
achimum carissimum, cuius nuper accepi Epistolium
elegant, & amicum aptumq; tam aduerso tempori,
breui & illi respondebo. Saluta Lutherum meo
nomine plurimum, dicitog; me in amando illum esse
foreq; constantiss. Vtcumq; quidam garriant, exitus
acta probabit. Conscientia nulle testes. Si quid præ-
terea istic nouarum rerum est, participa quaeso. No-
stra stulticia non uobis solum, sed & orbi nota est.
Itaq; nihil erat quod tibi nos depingerem. Saluta
non Valentem Capellam nostrum, quem ego, quod
Nesenum. Sed præstat epistolam claudere, ne cica-
tricem illam retegam. Vale & salue mi chariss. Phi-
lippe, meq; quod facis, ama. Erphurdia die Iacobi
Apostoli, M. D. XXIII.
Salutat plurimum te Martinus
Hunus, qui uino te cum adesses
donarat, dignus quem uicissim
ames, uel ob hoc quod uehemen-
ter nos amat.

Clariss.

CLARISS. VIRO DN. PHILIPPO

Melanchthoni, amico summo

suo. S.

Sic raro scribis, ut toto non quater anno membra
nam poscas, ad me scilicet scripturus Philippe,
Sed ignosco, & facile excusationem accipio, tua ne-
gocia, quibus tam publicis quam priuatis, non ami-
cis modo, uerum & ipsi tibi subtraheris. Itaq; & nos
rarius scribimus, constituimus uero sapius. Sed ego
meo more semper omnia in crastinum rejicio. Sed
hæc uulgaria sunt. Oro te, mi Philippe, fidele consi-
lium des, cui nam tu putes τὰ ἐν ὕμῳ ἡμεῶν inscri-
benda, ea enim Secerio iam in has nundinas nisi edi-
tioni destinata in proximas uernales, uerum nondum
cuiquam inscripta, & forte tibi (nam hoc sæpe cogi-
to) nisi tu aliter iubes, inscribam & dedicabo carmine
non epistola. Nunquam enim satis placuit mihi poë-
ma dedicare epistola stilo pedestri scripta, præcipue
ab ipso autore, qui tamen mos receptus est, ut uideo,
hisce temporibus. Senatui huius urbis ut inscribe-
rem quidam fuere autores. Sed amicissimi dissua-
dent, & ego minime uelim, indignum existimans,
opus pastorale tam claro ordini dedicare, & est præ-
terea in his temporum peruersitatibus periculosum
etiam bene mereri de quibusdam, qui ut titulos qui-
dem amant & ambiunt magnos, sic mirè supercili-
osa fronte fastidiunt quicquid honoris illis ex literis
accefferit. Quare mi Philippe, hic consilium tuum
expecto,

expeto, nec quicquam statuat donec illud accipiam, nec dubito quin simpliciter & candidè, quod senties, scripturus sis, quod ut quàm primum possis facias uehementer à te peto. Mitto nunc lusus tibi quosdam, Sed de Psalmis nuper scripseram. De isto altero libello rescribe oro quid sentias. Ego Ioachim in istam palæstram uix potui deducere, ita timidus est in edendis suis, quæ multò tamen felicius illi nascuntur domi, quàm multis aliunde conquiruntur. $\epsilon\pi\iota\theta\alpha\lambda\acute{\alpha}\mu\iota\omicron\varsigma$ illud tumultuaria omnino opera absolutum est, itaq; dabis ueniam si minus sit elaboratum. Audio Scholam uos Genas transfuisse metu pestis apud Albim exortæ, & libenter audio, cupio enim inprimis te habere rationem uitæ & ualitudinis tuæ. Vale mi Philippe, & quàm primum potes rogo sollicitudine hac dedicandorum Bucolicorum me liberes, tuum enim consilium expectare certum est. Norimbergæ pridie Calend. Septembr. M. D. XXXVII.

Tuus Eobanus Hessus.

EURICIO CORDO $\acute{\alpha}\kappa\epsilon\phi\alpha\lambda\omicron$.

Porro quod ad mea studia attinet, existimo & te aliqua mearum nugarum uidisse, cum & Seccarius quædam corruerit uerius, quàm excuderit. Inter quæ mea Idyllia, Deum immortalem, quàm de-

C

prauata

prauata edidit, sic ut integros etiam uersus, nedum
syllabas aut dictiones omiserit. In hac uero urbe mul-
tos edidi libellos paruos, quorum uix sit mihi ueri-
simile aliquid ad uos peruenisse, quanquam ita distra-
hantur statim hic, ut ne mihi quidem uolenti possit ea
plerumque emendi fieri copia, et cum uideantur ama-
re mea homines, me ipsum ne assis quidem pluris faci-
unt, quam si nihil talium ederem, perinde enim est,
modo sapere et non sapere, dummodo non sis *ἄγῆς*
μὰτ &. Illud opinor audisse te, Theocritum in-
tegrum à me factum esse Latinum, nam quid aliud da-
gamus tu et ego, quam ut apud bubulcos nati, recte
demus operam, ne bubulci nostris hominibus desint,
eum Poëtam Secerius his nundinis proximis est edi-
turus Græcè et Latine, quem tu nactus alicubi iudi-
cabis, et simul ridebis Eobanum sic repente prod-
isse Græcum, quem nondum Latinum tu reliqueras.
Quicquid id est, mi Corde, fateor eius studij plurimum
me debere Ioachimo, cuius contubernio quis non fiat
eruditior? Equidem hoc ego in parte non extrema
meorum calamitatum pono, quod non maturius mihi
eruditissimi hominis consuetudo contigerit, tametsi
contigerat etiam Erphurdie, sed tum ego, ut scis,
me ipsum exueram, ac ne statueram quidem uiquam
μετὰ σπουδῆς ἐκλυσσάμην, quod ipsum in hoc
theatrum professionis deducto, faciendum erat uel
inuito. Quanquam nihil uideor unquam tota uita
audius arripuisse. Itaque et nuper Homerum sum ag-
gressus, et iam priores Iliados libros quinque uerti
carmine, ut spero, non pessimo, neque opera poeniten-

da. Veritam uerò, si uiuam, hoc anno Iliada, utiq; to-
tam, nam de Odyssea deliberabimus, præterea Heroi-
das repastinatas, & à pessimis et monstrosis sordibus
expurgatas Secerio dedi, quas tamen opinor, his nun-
dinis non edet, nisi meū præscriptū transgredi uolu-
erit. Utinam autem quicquid edet, non deprauet tan-
tum. Qui quidem tam familiariter nobis utitur, ut
obiurgatus propter corrupta scripta nostra præsens
ridendo, absens iocando crimen diluat. Huic homini
quid facias? nisi ut ignoscas, & amici uitium noueris,
non oderis. Mitto tibi meum Cæsarem, quem ego
sic, ut uides, excepi uenientem. Sed ille me non audi-
uit loquentem, etsi clamarem uoce altissima, nec et-
iam uidit opinor, tametsi illi astiti Augustæ, cum in
medio Ecclesiæ, ut Crotus noster dicebat, aperiret os
suum, Mitto item Seruile bellum, quanquam hoc ui-
disse te existimo, reliquorum nihil erat ad manum.
Mitterem multa tibi si possem frequentes ad te ha-
bere tabellarios. Nunc rarò & tu scribis, & ego, ne
me omni culpa liberem, cum possem uel è Franco-
phurdio proximis nundinis, uel nuper etiam Augu-
sta ad te scribere, nescio qua socordia id facere negle-
xi, cum tamen constituissem. Tu si ad me scribere uo-
les, quod ut ne omittas, per amicitie nostræ sanctissi-
ma iura, te rogo atq; obtestor, mitte literas ad Mi-
cillum nostrum Francophurdum, is poterit non mo-
do è nundinis, sed etiam alio quocunq; anni tempore
facile ad me mittere, cum alioqui mittat frequentes.
Verum heus tu, qui de meis rebus adeo es sollicitus,

quī tu uales? quī uxor? quomodo liberi? quanquam
stultum fortasse sit rogare bene ne ualeat medicus.
Verum ego iam non ut de medico, sed ut de Cordo
meo, & eo quidem poëta quero, Nordeccus quidem
& Ficinus dicebant, bene & habitare & uiuere, &
uti bona fortuna te, quod ego illis gratulabar uehe-
mentissimē, ut qui uel eatenus incepissent sapere, ut
pietati Christianæ etiam eruditionem literarū nu-
tandem adiungerent. Salutabis uxorem tuam meo
& Reginæ nomine, quæ nunc fert uterum partui
proxima, paritura scilicet Dei auxilio tertium No-
ricum. Nam Anastasium primum, deinde & Heli-
odorum enixa est, quis hic futurus sit, nam certō mi-
hi persuadeo marem fore, nondum satis constitutum
est. Quid agit Ortus noster? hunc, si potes, saluta
reuerenter meo nomine. Saluta item optimum uirum
Dn. Ioannem Nordeccum ubi poteris, & Dn. Can-
cellarium. Hoc ante omnia rogo, ut si præsens non
possis, per literas tamen salutes cariss. D. Ludouicum
Christianum, nunc demum uerē Christianum, meo
nomine bis milies, quoniam sic ineptire quoq; tecum
libet. Nullos me præter hunc iam Francobergi nosse
existimo. O patria, ô iuuentutis nostræ quondam
domus inclyta, ô colles, ô nemora, ô flumina, ô geli-
disini fontes, quando ego uos inuisam amplius? Sed
desino, ne poëta fiam in epistola. Verum uides non
posse me claudere epistolam, nam alterum tantum la-
tus huius chartæ implere uolebam, non facere ὀπί-
σῳργαφορ. Sed temperabo tamen ipse mihi, & rum
part

pam quod dissoluere non possum. Te rogo, mi carissime Corde, ut meo exemplo tu quoque sic ineptias, id est, longas ad me literas mittas. Salutat te plurimum Ioachimus noster, cui cum ego dicerem uellet ne ad te scribere, causatus nescio quid, iussit ut salutem suo nomine tibi asscriberem. Salue igitur & meo & Ioachimi nomine terque quaterque mi Corde, & uale in Domino Iesu quam felicissime. Datum Nurnbergæ X. Calend. Febr. M. D. XXXI.

Eobanus.

HUMANISS. V. GEORGIO STUR-
ciadæ Medicinæ Doctori ce-
lebrerr. S.

TRansijt hac hisce diebus Ioachimus noster, proficiscens cum quodam mihi noto ex sermonibus Croti Rubiani, Nescio an tibi etiam. Familia est Francicæ nobilitatis, ut audio, magna & antiqua, Vulpium cognomento. Ipse Canonicus nomine Iacobus, uir ut & ante mihi uisus est, & nunc certius apparuit, pietate & multiplici uirtute ornatiss. & doctus & nostrorum studiorum amator. Narrabatur nostræ clades à nobis, ab ipsis suæ. Quid sit futurum diuinare nemo possit, nisi hoc in genere, id futurum esse quod Musarum conuentus & mitiora studia admodum perturbet, affligat, premat, dissipet, profliget. Utinam non etiam quod exterminet, eli-

dat, conculcet, pessundet, perdat. Mentiones quidem
fiebant, nescio quæ (nam scis Ioachimū solere indi-
cationibus uti breuibus, & sæpe obscurioribus, præ-
sertim de negocijs inexploratis) sed fiebant mentio-
nes de consilio & uoluntate ciuitatis Noricæ, quasi
hæc in animo haberet instituere scholam quandam
præcipuam & singularem, & eximiam, sic enim lo-
quebatur Ioachimū, & ad illius administrationem
accerere undiq; doctos. Inter istos, inquam, omnino
tu eris uel primario loco. Negabat aliquid de tota
re sibi constare, neq; se habere quicquam præter quo-
rundam sermones, quos audiisset. Immo ego fortas-
se, inquit, ibi morabor aliquantisper, ubi tu olim. Sed
id uix nunc fieri poterit, cum eo enim cuius sum co-
mes, redeundum mihi est, nam in isto itinere ille à me
relinqui non uolet. De te uerò cogitauī. Dicunt
tamen te totum arti medicinæ iam esse deditum, &
uelle propositis gradibus ad professionis dignitatem
ascendere, & titulorum ornamenta petere. Nescio
quid dixi ego ad hæc, aliquid tamen fui quod non es-
set alienum balba de nare locutus. Ad extremum
aiebat Ioachimū, si quid fieret, id totum de consilio
& sententia Philippi Melanchthonis illos susceptu-
ros & facturos. Nunc mi Sturciade, mi patrone,
immo potius mi pater, ut ait ille in Comœdia, quid
censes? Consilium ne istud & ea de quibus nuper
scripsi, abijcimus, & in hanc curam atq; cogitatio-
nem incumbimus? Ego quidem hoc iam feci, Ro-
gaui Ioachimū, ut de me ageret in hunc euentum
cum

cum Philippo diligenter, id ille promissit, & nō dubi-
to esse eum facturū. Nam est natura aperta & animo
simplice, et significatiōes multas dedit, quod me amet
& magnificat, atq; admiretur etiā. Tuus uerō cū sit,
totus quomodo non potest mihi quā optime uelle?
quem à te omnibus modis subleuari, defendi, adiuua-
ri, confirmari, & humanitate ac beneuolentia incre-
dibili uidet comprehendi. Hic igitur erit fidelis a-
mico. Ego uerō sine te autore & suafore nihil neq;
incipiam neq; concludam. Si à Melanchthone ali-
quid ad me perscriptum fuerit, faciam te certiozem
statim. Erant alia de quibus mea interesset tecum
agi, sed differam, & relinquam hanc consideratio-
nem tibi nunc solam & liberam. Vale. Erphurd.
XX. die Augusti. M. D. XXV.

EXIMIO MEDICINAE DOCTORI

Georgio Sturciadæ, uiro opt. & huma-
nissimo, suo amico obser-
uando, S. D.

Quod ante ostendi tibi, si quid de Norica con-
ditione ad me perscriptum à Philippo esset,
facturum me statim te certiozem, id nunc feci. Acce-
pi enim has à Philippo, quibus significat se benigne
inuitari & accersi ad illam scholam, de qua dixerat
Ioachimus instituendam. Et omnino putat mihi il-
luc esse transeundum. De stipendio nihil certi scri-

bit. Et se expectare refert Ioachimi reuersionem, & se esse cum illis iter ingressurum, & huc uenturum, ad nostrumq; colloquium cætera rejicit ac differt. Tu autem non dissuades, sed suades potius migrationem. Id enim certè illud, quod in proximis literis tuis erat, sibi uelle uidetur. Vides me alibi etiam quærere uictum, & adhuc incerta sunt omnia de Erphor diensi Academia. si huc ueniant igitur illi, quaeso te, scribe quid tibi placeat agi. Vtinam ipse adesse posses. Nam uelle certò scio uel mea uel illorum tantulum hospitum causa. Sed si ipse adesse non poteris, iterum te quaeso, ut tuam sententiam libere & expresse perscribas. Notæ sunt tibi difficultates meæ, imprimis tenuitas fortunæ, & exilitas rei familiaris. Deniq; omnia mea tibi sunt nota, & ego ipse notior tibi sum, quam mihi ipsi. Quid multis uerbis opus, aut consilio & auxilio tuo nitar ac consistam, aut destitutus illo concidam necesse est. Sed me à Sturciade destitui nefas fuerit in animum me inducere, uel etiam leuissima suspitione uereri. Tu igitur id facies quod facis, teq; imitaberis ipse. Sed quid fiet de eo, in quo hæreo, si sedem mutare nobis placeat. Est quidem aliquid adhuc, quanquam parum, in Regia. Est ipsa Regia super. Quid autem Regia in hac urbe opus abfuturo Regi? Verum omnia tuo prudentissimo consilio & auxilio paratissimo facile & prolixè expedientur. Itaq; ego aliud quiduis potius quaero, agito, curo, commentor, dispicio. Habeo iam, nescio quid nugarum in manibus, de quibus nihil scribam,

bam, ut quasi indelibata mea & eo magis noua ad te
perfrantur. Hummus noster, quem ego iam pridem
maximopere amo, tu quoque diligis, uirum optimum,
ualde doctum, integrum, officiosos omnes uincen-
tem officio. Is igitur quid? Quid tandem? Quid
apud orcum fieret, narrauit Maronis Anchises.
Quisq; suos, inquit, patimur manes. Nos hic experi-
mur. Tibi etiam quanquam ferunt fortunam arri-
dere, tamen non dubito quin ab illa interdum frigida
suffundatur. Et hic nuper tale quiddam rumoribus
spargebatur. Nos & tui cupimus tibi omnia ex ani-
mi sententia euenire. Omnes parati Sturciadae peri-
culum obire nostro fortiter. agnoscis Aufidianam ap-
plicationem. Ego certe & Hummus, cum te Moece-
natem habeamus, gratitudine non erimus inferiores
ijs, quibus ille uetus Mæcenas aliquid bene olim fecit.
Vale. Calend. Septembris. M. D. XXV.

T. Hæffus.

REVERENDO PATRI IOANNI

Lango Augustiniano, utriusq; lin-
guæ doctiss. Theologo, suo
perpetua fide colen-
do. S.

ORo te, mi Lange, significes aliquid de ui ac po-
testate literæ, quam uocamus Digamma Ae-
olicum. non enim satisfaciunt mihi commentarij isti,
qui falso Laurentio & Pomponio sunt inscripti, tum

etiam deprauatissimi, eos tibi remitto, quod habeam
alio codice eosdem, ne interim uestra Bibliotheca si-
ne Quintiliano sit, ago tamen immensas gratias, quod
etiam captiuum in meam gratiam solueris. Quando
uerò ad nos tu? Peterem ut à prandio nos inuiseres,
ni uererer alio te uocatum. Simulq; ego ne ita statim
domum redirem, futurus enim sum in prandio Mo-
guntinensium conuiuia, rogatus ab isto nouo Signa-
tore, quem nedum noui de facie. Nunquam inces-
sit animum meum maior Græcarum literarum cupi-
ditas, quam nunc, sed infelix ego, qui sic distrabor, ut
uacare nec mihi ipsi quidem possim, extricabo tamen
me, & iam bona parte extricatus sum. Spero futura
meliora omnia, idq; propediem. Quid in causa Me-
dicorum agitur? Quid uerò ad nos hoc? Excitant
tamen prorsus inamabiles Tragædias illi Vespillonis
Libitinarij. Senes Theologos suam rem curasse o-
portuit, quandoquidem ista iam capulo proxima si-
licernia nullum non mouent lapidem, donec scorpia-
onem aliquem extorqueant. Sed hæc non uolebam.
Concerpes igitur hæc omnia, quæ non uolenti exci-
derunt, & ad ista quæ uolebam respondebis mi Lan-
ge, Nemo est qui te magis Hesso diligat ac admire-
tur tua omnia. Bene uale. Ex ædibus nostris ad
Martinalia. M. D. XX.

Tui nominis Eobanus Hessus.

Eximio

EXIMIO THEOLOGIAE DOCTO-
ri Iohanni Lango uiro incomparabilis
pietatis & humanitatis, ami-
co summo. S. D.

Addimus hæc prioribus, Lange optime uir, ami-
ce maxime, uirtute, sapientia, doctrina præ-
stantissime. Si nostra Erphordia uere & ex animo cu-
pida est, Eobani, & me expetit, desinat nugas agere,
aut etiam tergiuersari. Quandiu enim iam & quo-
ties unus negocium hoc in alterum reijcit. Nunc il-
le, sine quo nihil potuit confici, aberat. Modo con-
ueniri & deliberari non potuit. Que enim Gro-
nungus scribit, quam incerta & dubia atq; ambigua?
At qui uir? quo nemo, præter te fortasse, desiderio
nostri reditus uehementius ardet. Non dubito quin
aliqui sint, qui me longius etiam abesse uellent, for-
tasse ultra Sauromatas quoque & glaciale Oce-
anum. Sed tibi notos esse oportet eos, qui uera bene-
uolentia me complectuntur, quiq; instauratam rem
scholasticam & florentia istic studia rursus uidere
cupiunt, uel gestiunt potius. Nam alacritatem quan-
dam requiro, sine qua nihil recte futurum est. Re-
futandi sunt aduersarij, & ineunda ratio, ut nolenti-
bus & inuitis atq; adeo repugnantibus aliquibus per-
ficiatur id, quod in manibus est. Quid tu curas, in-
quis, quid ille aut iste garriat? Nihil ego quidem
dum absum sane. Nam si diuersis uoluntatibus & re-
bus inexploratis atq; hærentibus non dubitem adue-
nire,

nire, profecto hi garritus infortunium mihi daturi
sint, ut non debeant ullo modo conterni. Quapro-
pter negotium expediatur. Dicatur aperte an uelint
Eobanum docere & scribere in sua urbe, ea quæ &
nobis uiuentibus ciues externiq; legant & admiren-
tur, & de quibus deinceps usq; ego postea crescā
laude recens, non ut hic Poëta addit, Dum capito-
lium scandet cum tacita uirgine Pontifex, sed dum
omnino erit in terris reliqua humanitas, studium bo-
narum artium, honor aliquis Musarum. Nos hic
non incommode degimus, neq; magnopere animus
est quoquam concedere, nisi istuc fortasse. Multa sunt
quæ me retinent, sed rursum apud uos non pauca sunt
quæ inuitent. Aetas quæ in exercendis liberalibus
studijs istuc floruit, nostrum nomenq; decusq; quod
gesimus. Contractum matrimonium. Quid narrem
amicos, quorum tu & fuisti semper, & nunc es, &
posthac eris princeps, Et, ut poëta cum poëta lo-
quar, omnibus è meis amicis Antistes mihi milibus tre-
centis. Sed de hoc parcius scribendum est, ne eos
quos hic & reperi & parauī amicos contemnere ui-
dear. In summa, si quid agitur, agatur. Scripsi &
Groningo nostro & alijs. Tu quid cuiq; committen-
dum sit uidebis, & nostram non tam dignitatem
quàm necessitatem respicies. Vale unā cum tuis, &
uiue felicissimè. Idib. Martij. M. D. XXXII.

Eobanus.

Opt.

OPT. V. ET EXCELLENTISS.

Poëtæ H. Eobano Heffo S. S.

S. D.

Dedi operam ut quàm primum satisfacerem
petitioni tuæ, proq; eo ac tu postulaueras, &
amicitiæ nostræ simplicitas, & res ipsa poscere uide=
batur, nihil non permisi mihi. Sed mi Eobane, quàm
nunc uerè mei me pudet, pigetq; adeo ingenij & stu=
diorum meorum. Quantum enim ab illis quæ lau=
dem eruditionis habent, absim, modo plane intellexi.
In leuibus & nugatorijs rebus ingeniosus, In graui=
bus uerò & serijs argumentis inertissimus. Nun=
quam feci unum uersum $\omega\omega\delta\delta\alpha\sigma\alpha\sigma$, qui satis mihi
placeret. Hæc uerò fistula de Græco carmine bene
reddita mihi uidetur. At quo carmine? In quo nihil
est doctorum admiratione magnopere dignū. Quid
enim elegans & Atticum? uel in argumento, uel elo=
cutione, uel sententijs. An tu uerò unquam istos
 $\sigma\alpha\upsilon\sigma\omicron\pi\omicron\iota\kappa\tau\alpha\varsigma$ et $\gamma\omega\nu\iota\omicron\kappa\acute{\alpha}\mu\pi\alpha\varsigma$ probasti. Mini=
mè probasti aut probas, qui angustiam istam ingenij
& tormenta compositionis per lusum aliqua in par=
te bella uideri posse, in tota poësi laudem scis prorsus
non habere. Tribuuntur & alia huiusmodi poëma=
tia Theocrito, Bipennis, Alæ, Ara. Quæ quidem fa=
cile uitabunt industriam nostram, & non adeo digna
res uidetur, ubi tu nervos intendas, ut ait Terentius.
Etsi οὐδὲν ἡδ' ἰοπὴν ἢ ὠδὴν εἰδέναι, ut legitur in Ci=
ceronianis Epistolis, nobis satis esse poterat, $\omega\omega\lambda\alpha\alpha$
εἰδέναι.

εἰδέναι. At alius quisquam τῆς πολυμαθμο-
σύνης scripsit οὐκ εἶναι κερεώτερον ἄλλο. His
igitur quorum copia sit contenti simus. Vidi puer
olim Lipsiæ apud meum præceptorem Crocum ex-
plicationes descriptas istorum etiam lusuum, atque
tum neglecta illa cognitio uel credita potius fuit nihil
ad me pertinere. Cuius nonnunquam ignauie me
poenitet. Sed præterita omittantur. Tu tamen omni-
no retexes istud carmen, & inflabis fistulam Eobani-
cis modis. Ad uertenda quidem poëmata Theocri-
ti, quod nos & impulisse te, & incursum hoc continu-
isse scribis, id tale est, ut ualde letandum mihi hoc suc-
cessu existinem. Sed qui huc usq; nobis obtempera-
sti, non uidere causam habiturus, cur non morem
etiam gerere uelis, suadentibus totius operis absolu-
tionem. Quam non modo gloriæ tibi, sed studiofis
bonarum literarum præcipue utilitati fore præui-
deo. Ego & in hac parte non grauatim publicis
commodis, si quam potero, operam sum nauaturus,
& quem ipse fructum proferre nequeo, eum curabo
producendum per te. Quod significas esse nunc
quoq; quosdam molestos tibi, uelim ex animo tuo pe-
nitus eijcias hominum leuissimorum cogitationem,
tamq; negocium istud non putes tanti esse, ut consi-
derationem nostram mereatur, quàm istud humile
siq; maleuolorum & inuidorum statuas con-
temni à tuæ eruditionis & uirtutis præstantia opor-
tere. Quòd si pergent latrare & uociferari isti,
quicunq; tandem, narrabimus illis Aesopicum
ῥῶπον,

Θορ, secundum Aristophanis σφῆκας,
αἰσώρησιν ἀπὸ δείπνου βαδίζονθ' ἐσώερας
δρασθεῖα καὶ μεθύσκει τις ὑλάκτη κῦωρ
κάπαιτ' ἐκένθ' εἶπεν ὦ κύωρ κύωρ
εἰνὴ δ' ἂν τὶ τῆς κακῆς γλώττης πόθεν
πυροῦς πρίαιο, σωφρονέμεσθαι μοι δόκεας.

Sed istis nimirum, maledicta et obrectationes ci-
bus sunt. His igitur pascantur ipsi, nos uero nostris
opt. et sanctiss. studijs. Cætera coram. Vale.

Ioachimus.

GRAECI ET ALII VERSVS
quorum mentio in epistola
sequente fit.

Φθαρδολικοί συγῆς ἔριθ' λογαρήϊα τέκνα
ὧν σῆθεσι νόθ' ῥηματόπλεκτ' ἐνι.
ἔρεβλόνομοι φιλονεικομανεῖς μύθων ἀκόρε-
μῆσωρες δ' ἴνοι φλυσιδίοιο φόβου (σοί,
βυελιοκάνθωνες, διχόμυθοι, καρτορόφωνοι,
οἵσι μὲν ἡσυχία λιμός, ἔρις δ' ὄφελ' .
ἔρρετε. καὶ γὰρ ἐπεὶ τοιοῖοι ἐσ' ἡδὲ τοσαῦτοί,
ὅν βιοτὴ τάνω πάντα βέβηκε κάτω.

VERSVS LATINI TRANSLATI
è Græcis, ab Eobano Hesso.

IN CRATINVM.

Ingenium

Ingenium stimulant festiui uina poetæ,
Aquam bibens nihil boni perfeceris.
Sic ait, haud redolens carchesia parua Cratinus,
O Bacche, uerum plena spirans dolia.
Namq; ibi fulgebat pulcris domus aucta coronis,
Habentis, ut tu, multa teclum hedera caput.

IDEM ALITER.

Vinum pulcra mouet festiuo carmina uati,
Verum eadem scribit frigida potor aqua.
Hæc uerba haud uno perfusus ab utre Cratinus,
Integra sed redolens dolia, Bache, dedit.
Atq; ibi tota nouis domus est impleta coronis,
Nanq; hedera cingit tempora, more tuo.

IDEM.

Qui bona uina bibunt uates bona carmina scri-
bunt,
Omnia parturiet frigida, potor aqua.
Talia Bache pater, non spirans parua Cratinus,
Pocula, sed redolens dolia, uerba dedit.
Nam tibi suspendit multis noua ferta coronis,
More tua cingens tempora fronde tuo.

IN STATVAM MILONIS.

Talis erat Milo cum tolleret ille iuuenicum,
Inter Olympiaci fercula sacra Iouis,
Coræ

Correptumq; humeris ut ouem circumtulit hostes,
Exinimum, turba facta stupente, bouem.
Sed magis hoc mirum, sacrae quod ad orgia Pise,
Pomparum coetu se comitante, tulit.
Inde minutatim concisum solus adedit,
Quem iuga quem stimuli non domuere, bouem.

MINERVAE A PYRRHO.

Pyrhus ab Epiro suspendit Pallas Itoni,
Fortibus è Gallis ista trophæa, tibi.
Deiuncto Antigono parta omnia. Mira nec est res,
Nunc quoq; sunt fortes ut prius Aeacidae.

CVPIDO PRAXITELIS.

Praxiteles quem passus erat desculpfit amorem
E proprio exemplar nobile corde trahens.
Mercedem facta per soluit imagine Phrynae
Me, de me merces scilicet ipse fui.
Nunc iacio quaecumq; queunt inducere amorem,
Dum mea non uibro tela, sed aspicio.

IN COLUMNA ARCADVM.

Inuenta est reprobo tandem sua poena Tyranno,
Messenam irato prodidit ille Ioue.
Pectora difficile est diuos periura latere,
Rex salue et serua Iuppiter Arcadium.

CLARISS. VIRO EOBANO

Hesso, summo S.

S. D.

Ecquem tu unquam meliorem uirum doctio-
remq; & peritia singulari artis praestantissimae
minus superbientem cognouisti quam Mylium no-
strum? Qui fuit ille quidem tibi multo ante notus
& familiaris quam mihi, sed ex quo necessitudinis ali-
quid contraxi cum illo, mirifice amo, & animo meo
eum ueneror, pietatis, ueritatis, iusticiae in iuris exi-
mia scientia, omnium rerum bonarum artiumq; &
partium studiosissimum. Vel heri quod specimen &
integritatis & moderationis dedit, cum declamato-
rem illum & rabulam tam patienter tulit, tam scite
repressit. Quantum interest inter recte institutos
& non recte, in omni genere disciplinarum? Quam
enim illi prudentes in copia doctrinae, tam impuden-
tes in inopia hi esse consueuerunt. Cum domum ue-
nisssem, cogitavi ab audacia istorum, qui neque eruditi
literis neque instructi cognitione bonarum artium, ne-
que liberaliter educati audent irrumpere in negocia
Reipublicae, aliquando communibus rebus damnum
datum iri. Quo enim est professio & facultas ista
splendidior atque illustrior, quoque minus societas ho-
minum & ciuilis uita hac carere potest? eo aggressio
atque tractatio negligentiae & peruersitatis deterior
existimanda. Feci tum uersus quos tibi misi. Dices
iratum me fuisse, ego enim fui reuersus ad me, tu ibi
etiam

etiam esse incipiebas. Sed de his satis. Quod de
tuis Epigrammatis heri tibi dixi, id dixi ex animo,
& dixi profecto minus quam uere dici potuit, sed
quantum fortasse ad te debuit. Nam alios plura au-
dire conuenit. Quod si mihi credis, qui de his rebus
credis omnia, ut uerear ne plus etiam interdū quam
oporteat. Sed non fallor in hac parte. Sic igitur sta-
tuas, te ad excercitationem ingenij, & copiam pa-
randam cognitionis eius quam tantopere expetis,
uix aliquid reperturum quod utilitatem maiorem ha-
beat, quam tales habent operæ, quantumuis exiles
esse uideantur. Hoc affirmare ego expertus possum.
Cur enim non utar meo exemplo ad te, cui tu tantum
tribuis. Conuentus noster alter, quem heri indixi-
mus, non procedet statō conditōq; die. Nam hic
certis de causis profrendus est, quas exponam tibi
ubi ad te uenero, id quod non propediem, sed post ho-
ras duas futurum esse confido. Discesitne uerò ho-
spes tuus? Vellem; quidem discessisset. Sed ut nunc
etiam asit, ego tamen nihilo minus ad te. Vale.

Ioachimus.

OPTIMO ET DOCTISS. VIRO

Eobano Hesso poetarum principi,

S. S. S. D.

Libet huius Epistolæ principio Homericis te uer-
sibus recitare. Quod si quid de re proposita, com-
pellare,

κλῦθι μευ ὦ βασιλεῦ, ὃς κασαλίδ' ἄμωλ
βέβηκας

παρνασσόρδ' ἱερὸν κελύμεσώρ ἰοῖ ἀνάσσει
ἥλιε, εἴ ποτέ τοι χάριέν τι πρὸς ἔργον ἔρεψα,
ἢ εἰδ' ἢ ποτέ τοι καλὸν ἄσμα σάωξε πόνησα
ταῦτόν μ' ἢ δ' αἰγῶν, τόδ' εἰ μοι κρήνην ἐέλα
δωρ.

Neg; enim ullum est meritum erga te nostrum,
quo fretus hanc operam à te petere debeam, neg; ob-
testationem aliam plus apud te ualituram esse arbi-
tror, hac ipsa, quæ mentionem complectitur eorum
studiorum, quibus nunc maximo ardore incumbis, &
ad quæ nostram interdum operam expetis, magis
adeo honoris mei causa, quàm quod tu illa ualde in-
digeas. Sic igitur facies. Nostrum hoc carmen,
quod de Homericæ Iliados Rhapsodia & expressi-
mus, leges, & ad perpendiculum rectissimi iudicii tui
reuocabis, mihiq; pro tuo candore liberè indicabis,
quid bene, quid perperam factum esse uideatur. Hoc
cum tantum à te in præsentia postulandum duxerim,
non putauì tamen alienum, huius interpretationis as-
sumtæ simul & tractatæ rationem hoc loco expone-
re. Ego Hesse, his temporibus, quibus bonæ artes
non infeliciter enatæ, hominum iniquitate inherba
propemodum extinguerentur, cum in his & ego ali-
quid operæ laborisq; posuissem, mei esse officij duxi
his succurrere, pro mea quidem uirili. Itaq; eisi uide-
deam quàm id esset exiguum, quo intereuntibus ar-
tibus à me subueniri posset, omnem tamen illam meam
tenui.

tenuitatem ad has retinendas & conseruandas sedulo
contuli, neq; multorum iudicia mihi ob stare passus
sum, à quibus hanc prouinciā administrare, turpe
aut uile saltem putaretur. In tanta autem peruersi-
tate opinionum, de qua sepe inter nos conquesti su-
mus, nullum unquam tempus iucunde transigitur,
quam quo apud te tuiq; similes uersor, quoq; me in
nostra studia inuoluens aliquid lectito aut scriptito.
Nam quanquam, ut ait Theocritus deliciae tuae Ῥό-
τρη & ἡδὴ ἀντίοχος ὤσις ἐγὶ σὸν, tamen
quemadmodum tibicen malus, diutissime ferè accinit
& sibi placet, ita mea in studijs etsi indocti occupa-
tiones & sunt assidue, & mihi quidem alienationis
aliquid asserūt. Ludo igitur aliquid simili tibi quidem
exemplo, sed non successu, siq; nihil aliud fructus per-
cipio, saltem dum hic sum, non sum alibi, id est in me-
moria aduersorum, quae me priuata & publica iam-
pridem excercant. Vt autem de me gloriosius ali-
quid addam, fortasse nostra quoq; scripta, quod de
tuis certum est, prodesse alijs, & quod dicitur, hi ludi-
seria ducere poterant, nisi obstarent fata seculi. Qua-
re, cui rei usurpo, satis habeo, si, cum in haec me im-
mersero, mearum miseriarum paulisper obliuiscar.
Accesserunt huc tuae frequentiss. cohortationes, qui-
bus mihi profectò animum addidisti, ut uiderer mihi
in hoc genere aliquis, quoniam tu esse aliquem affir-
mares. Habes causas suscepti operis, nunc rationem
impensi laboris accipe. Primum omnium cum iu-
cunditatis & utilitatis gratia, ad Homericum car-

men Latine reddendum animum appuliffem, sic me
in eo gerere placuit, ne nimis orationem astringen-
gendo, iucunditatem, & laxando utilitatem amitte-
rem. Quapropter magna licentia & uarietate Ho-
merica tranfuli, fed summa cum religione, ne quid de
prauarem. Sæpe Epitheta addidi, sæpe quæ essent à
poëta addita detraxi, idq; hoc audacius, quod ani-
maduerterem idem à ueteribus esse factum. Præte-
rea in Latinitatis custodia, alicubi ordinem uersuum
mutauimus, ut nostri statim carminis initium, parum
Latinum uisum iri credidi, si seruassent Græci seria
em, similiter in iureiurando, uidebis me stilo libere
usum, sed utrobique poëtæ sententiæ nullam factam
esse iniuriam. Cum etiam haberemus commentarios
explicationum ueterum Homeri, ea consulentes, si-
cubi indicarent unius uerbi duplicem esse significa-
tionem, ne & ab his discederemus, & nostro tamen et-
iam staremus iudicio, bifariam quædam sumus inter-
pretati. Versus est de Thetide,
ἡγερὶν δ' ἀνέβη μέγαρ οὐρανὸν οὐλύμπόνδ'.

Nos ita.

Circumsusa petens cœlestes aëre tractus
Cum dubiam faciunt incerta crepuscula lucem.

Et postea breuius.

Nam tectâ aëre mane
Supplice te gestu genibus complexa tenebat.

In ijsdem commentarijs notata erat duplex scri-
ptura, in hoc uersu,

ἡγερὶν ἡδὲ ποσσὶ δ' ἄωρ νύξ] παλλὰς ἀθλῶν.

Eam

Edm ob rem hæc adiecimus,

Sive ea Pallas erat.

Monent enim Com-
mentarij scriptum etiam inueniri,

καὶ ποῦ ἂν ὁ ἄνθρωπος.

Atq; ita per omnia minime fuimus superstitiosi.
Quare interdum breuius aliquid à nobis, interdum
latius expositum cernes. Quæ quidem ad te Ari-
starchum mitto Latini carminis. Qui si libenter o-
peram mihi in hac re nauaris, & me in nostris studijs
multò quàm ante fuisset alacriorem reddes, & tibi
non quidem maiore beneuolentia deuincies, hæc
enim augeri nequit, sed ad tuum amorem quo me
complecteris, & uoluntatem quæ est præclara, non
paruus hic cumulus accessurus est. Excitabis etiam
me, & efficies, ut pergere iuuat in hoc cursu, non qui-
dem ordine conuertendis Homericis libris, sed excer-
pendis quibusdam, quæ ueluti mansuetiora facilius
se uertendo tractari sinant. Erat illud speciosius, &
tibi magis, quemadmodum intellexi, arridet. Sed
nos oneri tanto profecto impares sumus, quod ad te
deuoluere tibiq; aliquando imponere conabimur.
Noster autem labor utilitatis plus uidetur incipien-
tibus operam dare nostris artibus, esse allaturus. Sed
de his sepe licebit coram disputare & querere. In-
terea tu Aristarchus obeliscos parabis, & uidebis ut
minium in promptu sit. Quanto enim plura notaue-
ris, tanto te diligentius nostra legisse statuam, tan-
toq; ero ad alia aggredienda paratior. Quid qui-
dem nos facere melius possumus, uel quid omnino fa-

cere aliud hoc loco conditioneq; ista debeamus, non
uideo. Sed hæc coram. Vale. Domi nostræ IX.
Calend. Ian. An. M. D. XXIX.

Ioachim. T.

H. EOBANO HESSO POETARVM
principi, amico summo suo.
S. D.

Non laudabo ad te uersus quos de elegantiss.
carmine Theocriti, elegantissime Latine fa-
ctos mihi heri misisti. Sed quid dixerim ij sciunt, qui
bus tum forte presentibus illi redditi mihi fuere, My-
lius & noster collega. Et quid ego audiuerim, ego
scio. Sed de nostris alios loqui oportet, non nos in-
ter nos, & loquentur boni bene. Cæteri loquantur
quæ uoluerint, præsertim cum res etiam ipsa com-
mode semper locutura esse uideatur. Nunc cognosce
meam audaciam uel temeritatem potius. Nam sta-
tim, id quod & ante facere conatus fueram, nouam
quasi impressionem feci in istos uersus Græcos, tuis
ueluti auspicijs, si quid extorquere possem quod pri-
oribus esset melius. Atque misi tibi duplicis generis
experientiam, de qua coram breui colloquemur. Tu
mea ita leges, ut non respicias ad tua. Sed quid pro-
desse poterunt pactiones, cum tu illa acceperis. Facies
igitur quod uoles, & me, ut profectò facis, amabis.
Vale.

KXPIO

Frantem sibi apes dulces infesta liquores,
 Aligerum ingenta numen adægit acu.
 Extremumq; suum fixit sub pollice telum,
 Et tumida inflicto est uulnere facta manus.
 Ille dolens pedibus terram pulsabat, & uno
 Non poterat trepido corpore stare loco,
 Ergo manus caræ sufflata ulcere matri
 Monstrat, & indignum conqueritur facinus.
 Quod nibili tantas habeant animalcula uires,
 Et sit inexili tam mala pestis aui.
 Cui Venus increpitās. Nunquid par, improbe, res est.
 Quod tu tanta puer uulnera nate facis.

IDEM ALITER.

Fvrunculi puelli
 Cupidinis suauæ
 Mel uasculis lutosi
 Apes, reuellicantis,
 Suas opes propugnans
 Suis iniqua telis
 Fixit manus. At ille
 Digito tumente læsus
 Humum pede quatiebat,
 Atq; inde latus alis
 Matri querens dolorem,
 Eheu pusilla quantum

Mater mea, inquit, ulcus,
Auis mihi excitauit?
Cui leta mater inquit.
Animo feras fac æquo
Minate, quod pusilla
Te læsit hæc uolucris,
Tantillulus puer qui
Tenero incitus uolatu,
Tam seua uulnera edis.

H. EOBANO HESSO SVMMO
poëtæ & amico S.
S. D.

Vidi nuper ianua tuæ affixos uersus, quorum
mihi sententia ualde placuit, & non tam tibi
quàm mihi subijcere recordationem officij uisa est.
Semper autem utiliter fit, quod recte fit. Quamuis
quidam e gente uestra, scripserit, δὴν δ' ἐπὶ πον-
τὸν φέρω. Sed ad Theocritum. In quo crede
mihi & ipse ἄγχωμα. & ab isto pisce, ut adhuc qui
dem se res habet, ἐλοιμὼν citius ἢ καὶ ἐλοιμὼν. Iu-
beo tamen te bene mecum sperare. Nam si retia iste
omnia perrumpet, circumuentum tamen & debilita-
tum eum tibi tradam, τοῖα γὰρ φάρμακα οἶδα,
& tu me aliquid scire scis in hoc genere. Quod si
qua, quasi squama effugerit etiam ueluti manus co-
gnitionis nostræ, consolabitur me Fabius tuus, qui in-
ter uirtutes Grammatici esse ait, aliquid ignorare.

Mitte

Mitto tibi scriptū quoddam meum, quod te oro, ut diligenter legas, & tanquam in rem communem omnes cogitationes tuas intendas. Ἰγὺ ὅπως μὴ φείσῃς τῆς μίλτου. Ego, quicquid futurum est, labor me omne studium, consilium, industriam, operam literulis nostris præstitisse, & contentus testimonio conscientiae, Deo permittam cætera. Vale.

Ioachimus T.

H. EOBANO HESSO POETAE

excellenti, amico S. S.

S. D.

Quod scripsisti de tuo ἔν τῇ ἀδωνιζούσῃ studio ac solitudine, id ad me heri officiose ludentem, allatum est. Accidebat hoc lauatio, cum adesset forte affinis meus. Itaque tum non potui respondere. Sed non est desperandum, confido enim nos σῶν γε δὲ ἐρχομένων, difficultates omnes facile esse superaturos. Quamquam profecto ne ipse quidem metui tantum ab istis mulierculis. Veniam ipse mox ad te, & de hac re tecum consultabo. Quod non uis scripto me πρὸς τὸν σὺν σχολίῳ, sententiam dicere, uideris sapere. Non quod ego ulli scribens magis soleam quam loquens assentari, cum contra mihi usu ueniat quod plerisque omnibus, ut liberius sit scribentis iudicium, cum epistola non erubescat, sed id cauetur, ne sit prolixarum litterarum

rum

rum tedium uel inuito deuorandum. Ego igitur faciam ut uoluisti, & hanc rem coram disputabo. Quamquam quid opus est? aut quando tu etiam non indignam te istarum occupationum humilitatem ducis, cur non in praesentia quoque, quod sentio, breuiss. dicam. Me non modo rem ipsam, quam reprehensurum esse neminem omnium arbitror, sed consilium uoluntatemque tuam uehementer probare. Ego enim in ea opinione semper fui, ea rectissime edi, de quibus ad legentes utilitatis plurimum perueniat. Tu quidem quam alio in genere laudem iam consecutus es eximiam, eam augere & cumulare facile poteris. Si tamen, ut aiebam, ad hanc etiam humilitatem communium studiorum causa te demittere sustineas, non ingenij fortasse magnitudo, quod in talibus angustiis explicari non poterit, sed amor erga nostrarum artium studia fauorem bonorum omnium tibi conciliabunt, & excitabunt tui admirationem, & illa tamen etiam gloria ingenij erit, Quod potuit paruus hunc addere rebus honorem. Vale,

Ioach. T.

H. EOBANO HESSO

ἀνιγμάτορι φιλοπλεκτο-
μοικτῇ. S.

Salue

Salue Poëta ænigmatum mirabilis,
Quid tu dolentem me noua
Cura immerentem conficis
Nouaq; solitudine?
Vix improbis solutus anxietatibus
E miseris emerferam,
Vt abs te heri discessem
Aucta malorum memoria.
Cum me Lupi sub pelle Vulpes persequi
Priusquam in antrum me suum
Perduceret, non destitit,
Totum hunc ubi latui diem.
Nunc me tuorum sirpi inexplicabiles
Agitare pergunt carminum
Nec acquiescere me sinunt
Tanquam uenatici canes.
Sed quid solutionis inter hæc, putas,
Afferre posset Oedipus?
Animo ista non de turbido
Nascuntur artium ioca.
Tamen ut scias fuisse delectabiles
Tuas mihi facietas,
Pro uiribus sententiam
Interpretabor tibi tuam.

Quod uersibus primis tribus proponitur.
Sic est Pelasgo nomine.
Primam figuram circuli, &

Hanc

Hanc scribe propter lineam
Deinde perticas duas sic copula
Prior ut caput nexa alterum
Dextro reuinciat pede.
Posthac resume circulum
His omnibus cincinnulum intortum adijce,
Et quam requiris rem leges.
An fallor? an triplex idem
His proximum carmen notat?

Mane cum uellem mea semisomnis
Membra de plumis tepidis leuare.
Luminis spem Deucalidos fefellit
Prolis origo.

Vrinam & crepitus uocas,
Saturno genitus cum tonat & pluit.
Stoicissime turpiter.
Ab saltem metuas Socraticum gregem.

Immenso potuit qui gutture deuorare natos,
Non Herculem & Cadmi ferat sororem?

Verum est quod aiunt rem malam esse foeminam.
Nam cum uiderer omnium

Gripas

Gripos soluturus tuorum carminum,
Vetuit me posse extrema anus.

Habes ad omnia Hesse quæ proposueras,
Quæ cum tua sententia
Si forte congruunt minus,
Quid senseris tu nos doce.

Ioach.

H. BOBANO HESSO POETAE
præstantiss. summo S.

NEc nos Thaliæ fugimus ludos sacre,
Lyre nec apta carmina
Quondam caleret dum uigor pueritiæ,
Primisq; in annis cresceret.
Quamuis Apollinis parum felix meo
Numen labori assisteret.
Musæq; prata spernerent arentia,
Siccisq; fontes linquerent.
Et quæ teneres tu potissimum loca,
Tuiq; similes cæteri
Sequerentur, arua pinguiæ & lucos sacros,
Riuosq; amœnos uallium.
Sed barbitos fidibus nudata, plurimis
Annis iacuit inutilis.

Nunc

Nunc Hesse quam tu squalidam situ inbes
Fractamq; me resumere.
Mihiq; cantus denegatos pangere
Me cogis exemplo tuo.
Opinor ut sit quod tibi familiariter
Risum legenti concitet.
Ceu sepe rudes Branchus in manus puer
Summissee Latoas fides.
Et absonos fecisse dicitur modos,
Phoebus sub alta populo
Seu lassus à uenatibus recumberet,
Ad blanda Penei murmura:
Seu Thessalis circumuagus feras iugis
Urgeret arcu corneo.
Hunc aut sopore ut ille depulso audijt,
Dama ue deiecta redux,
Risit canentem uersibus laudes malis
Deorum, & imprimis suas.
Et deinde post caretta diligentiam
Iramq; pueri si minus
Fila increpasset scite, ubi risit latens,
Mox prodiens hunc terruit.

H. EOBANO HESSO EXIMIO
Poëta optimoq; & doctissimo
V. S. S.

Laudas

Laudas Hesse meas solutiones
Et laudans simul indicas ubi illos
Coniectura parum mea affecuta
Gripas, a ratione denariit
Nec sensum attigerit tibi probatum.
Et nostrum, optime, prædicas acumen
Vir, collega, sodalis, & poeta.
Et me tot potuisse comminisci
Mirare appositas solutiones
Hoc est sat mihi, nec requiro præter
De nostro, hæc studio & labore quicquam,
Sed uerum ut fatear, mihi illa mouit
Omnino stomachum ebria insolensq;
Verum rebus anus bonis amica.
Non me tunc meminisse cogitantem
Græci nominis εὐφρόνης, quod omnem
Nodum solueret hesitationis.
Nunc poenas mihi sum daturus ipse,
Hac & mirifica atq; inexplicata
Consuescam afficientibus uenustis,
Formosis, teneris, anu, puellis.
Quas ex Aonia usq; te secutas
Versari pateris benigne apud me.
Atq; ex hac alicunde lucubrabo
Quæ doctis placeant & eruditis,
Et quæ displiceant ineruditis
ὅν πρῶτοις δ' ἐτ' ἐκείνω, ὅσις ἐστὶ
κατὰ ῥῆμ' ἀτρεκέως λόγος παλαιῶν
οὐδ' εἰς ἡδὲ κακὸς μέγας τε κ' ἰχθυῶς

E

τόνδ'

τόνδ' ἄρ' μήτε θέλοιμι τῶν πρὸς ἡμῖν
ἁλᾶδ' ἄφροσι χερσὶ καὶ νοήτοισι,
μήτ' εἴποιμι ζωιέναι δ' ὠαδὺς
τῶν εὖ καπνῆελθ' ὠόνων γλαφέντων.

Ioach. T.

H. EOBANO HESSO VIRO
opt. fortiss. & doctiss. S.

AD cœnam uenias rogamus ad nos
Ad cœnam uenias iubemus, immo
Mandamus tibi per sacra & profana,
Per quæ possumus & licet. Per omnes
Multas quæ solet irrogare seuus
Afflictis male ciuibus tyrannus.
Quid mirum hoc? tibi si modo imperamus,
Qui misto imperio meroq; regni
Sub nos Hesse tui fatemur esse,
Cum præpostre ubiq; nunc gerantur
Res cunctæ, & uice uita uersa agatur.
Verum ut mox uenias uideto, ne te
Segnem uertat amicus ante noster,
Quem tu nomen habere, fers moleste,
A lingua usq; adeo absouum Latina.
Nam nostram prior ille, te morante,
Huc si uenerit, occupationem
Fortasse obijciet mihi pusillam.
Quæ possit tamen impedire nostros,

Ductus

Ductus unius interim, latrones
Dum mensæ orbiculi & salilla stratae
Panes, pocula, mappulae inferuntur.
Quid uerbis opus est? uenito uel spe
Hesso Francigenam imparem futurum,
Vel supra posita timore poenae,
Vel quacunq; alia uenito caussa,

Ioach. T.

EOBANO HESSO S. S.

VT mihi forte tua est data littera nescio rerum
Quidq; negocioli tum mihi forte fuit.
Quo minus ad te nostra statim responsio uenit,
Cui me amor & cui me copulat Hesse fides.
Ex quo complexum tua me humanissima uirtus
Participem esse tuæ fecit amicitiae
Hic ubi per uastæ uicos deuoluitur urbis,
Hesiaciis Hieras carminibus celebris.
Atq; scholæ quinquennis ego Lipsensis alumnus
Annis addideram tunc tria lustra tribus.
Quid memorẽ reliquos usq; ad hæc tempora cursus,
Quæ decas ætatis tertia plena facit.
Interea uarijs ambobus casibus actis,
Nullis mutata est postmodo rebus amor.
Mutuaq; euentis, sors qualiacunq; tulisset,
Permansit cunctis inuiolata fides.

Hoc igitur sanctæ cum consuetudinis usu,
An timor Hesse potest ullus habere locum?
Vt dubijs animis & spe trepidante petamus,
Res monet officij poscere si qua uicem.
Ne tu igitur quid ego nolim quærendo labores,
Nam tu si qua uelis me quoq; uelle decet.
Aut animum franges simili formidine nostrum,
Et confidentem non magis esse fines.
Quidlibet ergo loquere, petes, narrabis, & omni
Momento statues me uacuum esse tibi.
Quod si tam uires assint quàm prompta uoluntas,
Arbitrio externæ non foret usus opis.
Et tamen à nobis fiet quod prosit utriq; &
Semper erit cupida mente parata fides.

Ioach. T.

VIRO OPT. ET PRAESTANTISS.
poëtæ Eobano Hesso amico
S. S. S. D.

SI tu coniuxq; liberiq; uestri in patriam inco-
lumes redijstis, siq; ut uoluistis uultisq; omnia
uobis & in itinere euenerunt, & nunc succedunt,
ego & mei gaudemus. Nos nostræq; res ueteri in
loco sunt. Hunc tabellarium forte oblatum cupidis-
sime arripui, quod diceret se statim recursurum ad
nos. Grauius autem ferimus, quàm credidimus nos
esse laturos, quod abes, & quod carendum est usu
suauissimæ

suauissima consuetudinis tuae, probaturque etiam hac
in re id quod ille apud Plautum ait, Tum demum in-
telligere homines sua bona, cum quae in manibus ha-
buerunt, ea amiserint. Sed si, ut spero, tuo te commo-
do fortuna hinc abduxit, consolabor scilicet dolore me-
um, felicitate tua. Tu tamen & ipse non negliges
iucundiss. literis tuis leuare hoc tedium solitudinis
nostrae. Solitudinis, inquis, in tanta ne urbe? Recte
inquam. Neque enim plerisque mei mores & studia, ne-
que illorum mihi apta & conuenientia uidentur. Ve-
rum de me permitto Deo omnia. Nam neque certa à
me spes uisus & dei concipitur, neque nimis inique sci-
licet ferendum, id quod ferre est necesse. Si quid ta-
men inciderit quod acerbius affligat, in eius sensu do-
loris, gemitus & querela mihi homini $\chi\lambda\omicron\sigma\omicron\phi\omega$,
si placet, & forti concedatur. Quale est certe hæc
discessio à nobis tua, & ipsa per se, & quæ quasi præ-
terita una tempestas, nubila illa nobis reliquit. Qua
quidem in parte plurimum recreor, & spe crebrita-
tis litterarum tuarum, & animi mei conscientia. Nam
mihi leuius erit te abesse, cum sepiissime te nobis lite-
ris tuis tanquam representaris, & quicquid ego po-
tui, id studiose feci, ne quod res scholastica detrimen-
tum nostra culpa acciperet. Verum de his satis, ac
potius nimium. Tu, ut sæpe fecisti, seiunctus à nobis,
pauculis domibus, nunc postquam tot dirimunt nos,
 $\omicron\upsilon\tau\epsilon\acute{\alpha}\tau\epsilon\sigma\kappa\iota\omicron\phi\omega\tau\alpha\ \upsilon\sigma\alpha\tau\alpha\ \eta\chi\eta\phi\omega\tau\alpha$, da-
bis omnino operam, cum ad scribendum cartæ sum-
seris plurimum, ne quid inane aut uacuum intus re-

linquatur. Sturciadae familiaritatem, si quid initio
forte infolium uidebitur, scio omnem tibi facile mo-
lestiam abstersurum esse. Cum quo aut fallor, aut tu
etiam illa γεωμανικά ludas. Quamquam melior
multò uates es, nimirum οὐράνι, id est ἱερὸς μὲν
ὄψιν ὑποφάνης, ut terrena ista contemnenda tibi
esse uideantur. Inclusi his literis meis epistolam ad
te, qua flagitari abs te clipeum Achilleum suspicor
ad expressionem. Quem tu, mi Eobane, mea et-
iam caussa absolues celeriter. Hoc mihi argumento
erit, non displicere tibi nugas meas, si cum his futili-
bus optima tua scripta coniungere non dubitaueris.
Certè si tu à te partem huic Synthesi negaueris, no-
stros nos laceros pannos muribus arrodendos re-
linquemus, aut abijciemus alium fœdiorum in
locum. Hoc tu præsidio clipei tui communica-
to prohibere poteris. Non enim temere fecimus,
ut à te optimo Poëta, protegi cuperemus. Nam
ut apud Homerum Teucer, σὺ ἄρ' ὑπ' αἰαν-
τος ἰσάκει τελαμωνιάδαο, Et, πᾶσις ὥς ὑπὸ
μυτέρᾳ δ' ὕσκησιν εἰς αἰαντα: Sic ego uolo sub
te tuaq; meis ineptijs perfugium esse. Sed urget ta-
bellarius. Finem igitur faciam, si tibi salutationes
prius mandaro. Primum à me & meis, tibi tuisq;
omnibus, deinde Sturciadae & Lango uiris cl. &
summis amicis, postremo cæteris tuo arbitrio atque
iudicio. Vale. Norimbergæ, Idib. Maij. Anno
M. D. XXXIII.

Optimo

OPTIMO VIRO ET POETAE

præstantiss. Eobano Hesso

S. S. S. D.

TAndem à uobis literæ allatæ mihi fuerunt, quos ego suis secundis in rebus oblitos nostri esse arbitrabar. Irascor tabellario, qui ad te nunquam uenit nisi occupatissimum, quod tamen ita posses corrigere, si per ocium, ut medici antidotos Theriacas ad subitos morbos, sic tu præparatas haberes literas, quas illi traderes quocumq; tempore adueniret. Nos hic sumus, mi Eobane, in maximo luctu, curis, malis, quorum caput est mors Lass. Spengeleri, qui fuit amantiss. nostrum omnium, hoc erepto uideor mihi plane esse desolatus. Etsi autem arbitrabar huius casus famam prius istuc quàm literas nostras, peruenturam esse, atq; adeo iam præuolasse, facere tamen non potui, quin communem miseriam & dolorem tibi perscriberem. Amissum est, Eobane, tantum uno hoc uiro mortuo, quantum pauci iam sentiunt. Calculus unus in rene altero, unus in meatu urinae hæserat, cum quibus aliquantisper luctatus succubuit. Quid ego coner declarare uerbis dolorem meum? uincit magnitudo omnem significationem, neq; adeo ille se profert, utq; sanguis in profundiss. ictibus, ita intus resistens cohercetur. Scribere tamen cepi epitaphij quiddam carminis, & ubi absolutum aliquid fuerit ad te mittetur. Interea tu epicedium compones, non enim dubitamus quin

quem unum fecisti maximū, mortuum studiose celebraturus sis. Poterunt nostra addi tuis, non enim certē pudebit te istius copulæ. Neq; tu nostra despicias tanquam futilia & leuia, quemadmodum quidam facit. *ἡ δὲ πόλις καὶ ἐν ἡμῶν τῶν ἀνδρῶν.* Scribit cui-
dam ille amico, & quædam repetit de me testimonia minus bella, ut insectatione nostri uideatur delectari, quem ego nunquam læsi uerbo, ornaui sæpe oratione mea. Ait si tam esset mihi familiaris quā tu, moniturum, ut ne quid omnino scriberem. id erat fortasse optimum. aut sumerem argumentum quod præ-
sente utilitate commendaretur. Vellem equidem fieri id à me posse. Addit me scribere epigrammata, & nugæ alias, in quibus ea sunt quæ tibi placuisse memini. Est igitur hæc, Eobane, tua culpa, qui non modo nunquam ostenderis mihi errorem meum, sed etiam incitator & hortator fueris ad hæc studia, quiq; interdum perpuleris inuitum, & trepidantem confirmaueris, ut auderem ea, de quibus ista mihi ob-
uenerunt. Quanquam non poterit, ut opinor, iure reprehendi factum meum, uel non sine multorum crimine. Neq; ego maximè malos uersiculos feci omnium, neq; quorundam quicquid ille dicat & sentiat, me pudet, neq; ipsius aliqui nostris sunt meliores. Solus autem ego illi neq; ingenio neq; fortuna adiu-
uor. Quorum alterum sane dolendum, alterum ne-
mo unquam quantumuis doctus præstare potuit. Hæc ad te, mi Eobane, ut animaduertio, copiosius per-
scripsi, quā oportuisse uideatur. Neque enim ista
magno

magnopere curo, & me aliorum iudicia, tuumq; in-
primis, consolantur. Itaq; refutatione ista non peni-
tus infringitur spes, neque retardatur cursus studio-
rum meoru. Nullius aucupium fame à me impeditur.
Quæ hæcenus edidi conatus liberalis studij, ut spe-
ro, præferunt. Quæ adhuc in manibus sunt, ea ple-
na sunt laborum & uigiliarum, sine splendore & cul-
tu, sine spe etiam præmiorum. His enim per me licet
isti quibus & ingenium in promptu & fortuna secun-
da est, fruantur. Et tamen quicquid hi censeant,
δύλω ὅτι, non solum ὅ τ᾽ ἄ γὰρ, secundum Theo-
critum nostrum, sed etiam ὅ τ᾽ αἶς μέσσις κῆ-
γώρ τις φαίνομαι ἡμες. Hæc, mi Eobane, ex-
posui tibi tanquam ἀμφὶ ὧρ κεφαλῶν ἵνα μὴ
πεύθοιαι οἱ ἄλλοι. Nolim enim efferrī, itaq; εἰς
ῶτίου dicta tibi putes. Non mea quidem causa,
ἐμοὶ γὰρ μέλει οὐδὲν, sed eius cui ille hæc scripsit,
quem, ut apparet, neq; scit neq; uult tam amicum es-
se nobis. Facere autem non potui, quin hanc quasi
uomiculam molestiæ ueluti secarem litteris ad te no-
stris, quæ iam penitus tumere desijt. Non enim est
hoc tale, ut relinquere sensum aliquem doloris de-
beat. Quamquam, ut uerum fatear, ueniebat in men-
tem mihi, aliquid de his ad illum. & homini αὐθα-
δέστω, ostendere, sed quid ostenderem? laterem
lauarem. Itaq; & dolorem & indignationem &
cogitationem de hac re abieci uniuersam. Et puta-
ui tamen hoc abs te ignorari nullo modo oportere.
Epicedij, quæso te, memineris. Meritus est ille, ut me-

mor esses fui, & eris omnino. Mei omnes te & tua
am domum totam saluant. Saluta amicos imprimis
DD. Sturciadem & Langum officiose uerbis meis.
Vale. Calend. Octobris. An. M. D. XXXIII.

Ioachim. T.

H. EOBANO HESSO V. CL.
amico S. S. S. D.

PLurimis meis hinc ad te missis literis una tama
dem redditæ sunt certissima ille quidem testis
ueteris amoris erga nos tui, sed quadam ex parte oba
iurgatrices, non uehementes tamen quamuis ἔκτο
πικρά. Videre igitur oblitus tum fuisse, cum quo res
tibi esset, id est qui sit non modo δ' αὐτὸς ἀγογῆς
uerumetiam γογγὺς καὶ σφοδρὸς. An tu frua
stra me nondum toties pellegisse Demosthenem ar
bitrare, quoties ille Thucydidem descripsisse fertur?
Immo, si necesse sit, non minus aliquam ex hoc δ' ἡ
μυγὸς ἄρ' depromere in hac nostra causa possim,
quam ille in sua Iuppiter Samosatenus. Neq; difficile
fuerit mihi ad tua singula argumenta, multiplices re
ponere ὑπολόγους, nam & τὸ ἀκριβὲς δ' ἴκαιο
& τὸ ἐπιεικὲς mecum facit. Quid enim iustius,
quam me contendere pro amicitia nostra? quid æ
quius moderatiss. petitione mea? cum pro sescentis
pene epistolis unam saltem repetiuerim. Sed cedam
etiam tibi in hoc spacio, & tamen, nisi fallor, uideo
ubi

ubi te sim futurus superior, ita enim sæpe itaq; multa
tibi scribam, ut tu profecto segnior, herbam sis
mibi porrecturus. In quo quidem certamine nisi con
tra nos omnes vires tuas aduocaueris, uirum te non
putabo. Si uiceris, beatum me prædicabo. Nunc
ad tuum $\Omega\lambda\iota\mu\pi\iota\sigma\mu\acute{o}\varsigma$ uenio, de quo tuos proce
res cum scholasticos tum curiales tibi molestos esse fu
tueros non existimo. Per enim magnum est, scilicet
quod tibi penditur. Nostro tamen Sturciadæ caren
dum esse tua iucundiss. consuetudine, doleo, eoq; ue
hementius, quo impensius illum amo. Tu, mi Eoba
ne, redi bonis auibus, uel potius, quemadmodum nos
loqui decet, fauente & ducente Christo, in patriam
tuam, cum maxime quod apud istam $\dot{\iota}\delta\upsilon\sigma\tau\alpha\Gamma\acute{\iota}\varsigma$
& α retinere debeat, nihil sit. Nobis in exilio, ut ui
deo, prorsus uiuendum, et fortasse etiam moriendum.
Hanc quidem patriam ubi nunc sumus nostram du
cere statueramus, sed ita adhuc nos multa pertur
bant, ut nihil certi habeam tibi policeri. De qui
bus quidem plura loqui, non tamen & scribere au
sim. Tu sane spem nobis facis, fore ut breui te uidea
mus $\epsilon\lambda\theta\acute{o}\nu\tau\alpha\sigma\acute{\omega}\ \Omega\lambda\iota\mu\pi\iota\sigma\mu\acute{o}\varsigma$. Quæ est spes à te
quidem satis bona, sed ab illo propter negocia ipsius
innumerabilia admodum infirma. Iam diuina occa
sio amissa est cessatione ipsius, cum affuit tuæ patriæ,
& ut spero, iam tuus princeps, pacificator inter no
strum & Vlmenses. In cuius comitatu Medicum Me
gabachum ueterem amicum, cum summa uoluptate,
conuenimus, & unum prope totum diem cum eo iu

cun=

eundiss. transeginus. Dum nostrum expecto Philip-
pum nondum in Thermas sum profectus. Mibi non
solum corporis magni cruciatus, sed cotidie pene gra-
uissimi quoq; dolores animi obijciuntur. Vel tu co-
gita quæ nuper sint impactæ secures, nunciata morte
Christophori Coleri & paulò post Apelli? Quorum
alter omni ratione summoq; studio me semper orna-
tum uoluit, alter mirificè dilexit. Vterq; autem is uir
fuit, ut nulli esset pietate, uirtute, sapientia, studia
opt. artium, secundus. Ingens est igitur priuatus
sane dolor, sed ob remp. multo maior. Quæ profe-
ctò grauiss. uultus accepit hoc casu. Erasmus noster
iam senator est. Mea ἐπιτάφια tibi misimus, ut
seruaremus morem antiquum communicationis scri-
ptorum, τὸν ἀνθρῶπινον ἡγεμόνα σὺν nihil ueriti.
Rogo autem te ut & ipse aliquid in hoc genere com-
ponas. Alia quoq; in nostra fortuna sunt difficilia &
grauia nonnulla, sed quodam quasi more & usu lon-
go alleuantur. Te mirifice aduenire cupio, ut glo-
riari possimus in his locis tantum poetam esse uisum.
Adhuc enim est quodammodo ἄμεινον natio,
quondam illa quidem à cultu & ueneratione, ut
uidetur, Musarum non aliena, nunc uerò ἀπικρυσ-
μένῃ diuturnitate, quemadmodum opinor bellorum,
& crebris tumultibus. De bello Gallico, iam fama
omnes suspensos tenet. Quod sine maxima & inspe-
rata mutatione rerum uix abiturum esse credendum.
Sed hoc μανθάνει μὲν οὐ λέγω, τοῖς πρῶτοις
σὺ δέ, ut ait Tiresias apud Euripidem. Ne tu me
tanquam

tanquam Astrologum, quod soles, irrideas. Quid
nunc quidem scriberem præterea non occurrebat,
& satis multa in unam epistolam uidebar congestis-
se. Valebis igitur, & quod facis, nos uehementer
atq; mirū in modum amabis. Vale cum tuis omnibus.
Mea tota domus, omnes uos amantiss. salutat. Ita-
rum atq; iterum uale. Tubingæ Idib. Sextilis. An.
M. D. XXXVI.

Ioachimus T.

H. EOBANO HESSO V. CL.
amico S. S. S. D.

Non incommode nos quidem hic degimus,
postquam & usum quendam diuturna con-
suetudine habemus, & nostri mores cogniti sunt. Sed
cum meo adhuc malo strenuē luctor. Thermæ no-
strates leniunt illæ quidem aliquantulum importuni-
tatem morbi, sed non tollunt. Et quidam putant ma-
gis remotas sequendas, sed ego non propero. Dis-
putationes de imitatione meas puto esse expressas, sed
nondum uidi, et ad uos Francofurto afferrentur, ut o-
pinor, uel prius uel certè tam cito quam ad me. Antea
quam omnia absoluissem cognoui Erasimum Rote-
rodamum esse mortuum, cuius mortis, etsi nequa-
quam immaturæ casum, quomodo tulerim, malo te
cognoscere ex ijs quæ tum cum nuncium accepi-
mus, scripsi, ex animo ἡ ἀνὴρ τῆς κατὰ τὴν φασί,
quā

quàm nunc referre. Magnus ille profecto uir fuit. Habebat autem certis de rebus sua iudicia, & autoritate sua interdum utebatur confidentius. Sed hoc cui non accidere solet? ἢ τὰ τοιαῦτα ἐκείσο-
τε ὡς περ τὰ νόθα τῶν γυνυμάτων ἀποδεί-
ξι ἂν οὐκ εἰς τὸ κυρώσασθαι εἶναι ἔχῃ. Id quod &
à nobis factum esse scis. Celebrabitur & à te omni-
no studiosissimè memoria illius, & idem fiet ab alijs
multis, interq; horum officia & nostrum prestabi-
tur. Quanquam iam præstitimus aliquid, ut cogno-
sces de illa nostra epistola. Quod autem ad hanc ra-
tionem quam nos sequi, & probare omnibus stude-
mus, pertinet, de eo dicta perscriptaq; est sententia
mea. Atq; utinam plus operæ in hanc partem labo-
risq; impendere licuisset. Quòd si aliquando retexe-
re ista & quasi reconcinnare forte placuerit, doctri-
na futura est ista plenior atq; locupletior. Spero ta-
men nunc etiam multa esse commemorata à me, quæ
neq; à doctis & eruditis contemni, & linguæ Lati-
næ studiosis prodesse possint. Et comperi tamen quia-
busdam, quos ego propugnatores et defensores istius
sententiæ & rationis esse acerrimos arbitrabar, uel
potius mihi persuaseram, neq; dissimulaui leticiam
meam quasi societatis pulcerr. studij, eos igitur, mul-
tò aliter & loqui & scribere, de nostris disputatio-
nibus comperi. Neq; mihi hoc accidere mirum ui-
detur, & uoluntatem istorum mihi esse cognitam, ad
hoc proderit, deinceps ut aliquanto sim circumspe-
ctor. Quod ita faciam, ut ab ijs quorum animus non
fuerit

fuerit n
nitus p
rantib
tamen
μωτο
ci esse
pacto
iampr
tur in
ta.
M. I

CI

M
tanti
mè.
loqu
hi qu
& m
illis
cio p
forti
te u
futu

fuerit mihi exploratiff. laudandis aut celebrandis, pe-
nitius posthac abstineam. Nihil quidem illis hoc mo-
rantibus. Quis enim meas laudationes curet? Me-
tamen hoc nomine mihi placente, quod τῆς ἁρισ-
μωτάτης εὐλαβείας, secundum Euripidem plus lo-
ci esse quam ante apud me sentiam. Sed nescio quo
pacto tantum uerborum feci de me & meis, quod tu
iam pridem me non solere facere nosti. Ignoscas igitur
ineptijs, & quam opt. ualebis cum tua domo to-
ta. Vale. Tubingæ pridie Id. Martij. Anno
M. D. XXXVII.

CLARISS. VIRO VIRTUTE ET
sapientia præstanti, D. Vito VVer-
lero Franco. S. D.

Magno me gaudio affecerunt literæ tuæ, si-
mulq; tabellarij oratio, qui de te mihi percon-
tanti, diligenter & ea respondit quæ uolebam maxi-
mè. Ego quidem de te & sæpe cogitare & multum
loqui soleo, recordor enim & doctrinæ tuæ, quæ mi-
hi quondam puero, & innumeris alijs ualde profuit,
& intelligo quam operam bonis literis atq; artibus
illis temporibus nauaueris. Letatus igitur sum, num-
cio primum ualeitudinis tuæ, deinde etiam prosperæ
fortunæ, & fuit inter hæc mihi periucundum, quod
te uicinum esse nobis intellexissem, sperabam enim
futurum aliquando, ut coram colloqui etiam conce-
deretur,

deretur, quod quidem esset eiusmodi, ut tuæ humani-
tati molestiæ nihil, mihi uoluptatem afferret sum-
mam. Nunc uerò de libris tuis quod requiris, id ut
debeo & tu uis significabo tibi. Atq; feci idem ante
quoq; meminisse enim uideor, longo sane interuallo,
adhuc uiuente amico nostro opt. & honestiss. uiro
Ioh. Sailerò, literas me ad te dedisse, quibus te redde-
rem certiore, de tua bibliotheca relictâ in patria
mea, exemisse Plautinum me codicem, scripturæ ue-
teris, de quo mihi Apellus suauiss. compater meus,
qui nuper est cum ciuitatis suæ & amicorum summo
dolore mortuus, dixerat. Hunc igitur librum de plu-
rimis tuis excepi unum*, quod incredibili iam tamen
cupiditate tenerer, si non possem restituere autori il-
li pristinum nitorem, manifestam saltem & puden-
dam deformitatem detergendi. In quo proposito
atq; studio, quamuis sit ab indiligente ac non admo-
dum erudito scriba exaratus liber ille, meam tamen
assiduitatem atq; attentionem sæpe non parum ad-
iuuit. Atq; ego Norimbergæ, cum unâ essemus,
Eobanum Hessum, quem tu ante multos annos Lip-
siæ, reuersum è Prussia, & dilexisti unice & fecisti
maximi: hunc igitur habui & socium laboris istius,
& meæ industriæ approbatorem, & admiratorem
quoq; in hoc genere solertiæ. Operam autem huic
emendationi impensam, ducerem, ut uerū fatear, ni-
miam, nisi mihi persuasum esset, neglectam hactenus
lectionem accuratam huiusmodi autorum, studia di-
scientum impedisse, quo minus proprietatem linguæ
Latine

Latina
cta alte
qui è B
ut licet
præcla
ram, i
quem
aut pe
net cor
me eff
osos b
tu cum
pturu

V
Non
C
Corti
C
Hæc
L
Qua
A

Latinae possent cognoscere. Est autem spes mihi si-
cili alterius insuper exempli Comoediarum Plauti,
qui e Britannia afferatur, quod hoc si forte accideret,
ut liceret coniungere cum tuo, fortasse spectandum
praeclarum librum istum edituri simus. Hanc ope-
ram, tua quaeso humanitas, repetitione codicis tui,
quem tibi magno usui esse non posse, scio, impedire
aut perturbare nolit, tibiq; persuadeas, si Deus fortuna
net conatus meos, pro illo tuo unico mediocri libro,
me esse curaturum, ut complures optimi ad studi-
osos bonarum literarum atq; artium perueniant, ut
tu cum luculento scenore commodatum tuum rece-
pturus esse uideare. Vale. Tubingae.

Ioach. Camerar. T.

MELIORI VOLMARO. S.

Volmare coenabis mecum bene, corda boni si
Quae pauca consulant, feras.
Non tibi ego pisces ponam, pinguemue ferinam
Ciuemq; promam Liberum.
Cortis quis dabitur, tum malis turgidus anser
Coenae inferretur clausula.
Hec miscebo animum crebro tamen inter amicum
Lingua fideli interprete.
Quae tibi conditio si Volmare forte placebit,
Aedes non quas colui prius,

F

Sed

Sed uenies tenuit nostris quas ante Sebaldu,
Notum afferes animum & mihi.
Forte hæc præsentis inter suaussimus usus
Habiturus est finem breui.
Verum animorum durabit coniunctio semper,
Quocunq; erimus ambo in loco.

Ioach. T.

PRAESTANTISS. NOBILITATĒ
generis, dignitate, uirtute & sapi-
entia V. Mauricio
Huteno.

Mittere sæpe animos memores testantia, mecum
Quæsiui possem qualia dona tibi.
Dumq; subit quàm sit reliquis preciosior auri
Materia & mundo gemma reperta nouo:
Postq; hæc argento nitido spectabile raræ
Artis & eximie textile uestis opus:
Et quæcunq; placent precio simul atq; labore,
Horum quod mihi sit copia nulla, dolet.
Maxima non animo tamen hæc Hutene uidentur,
Multaq; iudicio sunt potiora, tuo.
Inq; illis primis studiorum cura bonorum,
Et decus ingenij Pieridumq; labor.
Ut minus hæc ægre, bona quod uulgaria desint,
Fortunamq; animo non reuente, feram.

Cum

Cum dare de nostris gratissima munera rebus
Doctrinae & liceat grandia dona tibi.
Non quoniam nostra si qua excuduntur ab arte
Editaque haud animo diuite, tanta putem:
Sed quia Pegasidum ueneramur sacra, per illas,
Non merito haec magni sunt facienda meo.
Quos igitur nuper descripsit Musa libellos
Ingenij lenta pauperis usa manu,
Qualescunque tibi, uir praestantissime, mitto,
Quos legito & lectos consule quae so boni.
His inerunt etiam quae te legisse iuuabit,
Poneturque opera haec non male forte tibi.
Sed tua nota mihi cum sit prolixa uoluntas,
Sollicitum euentus me tenet iste minus.
Ergo hoc quicquid id est, tibi gratum Hutene futurum
Aonidum primum nomine deinde meo. (est,

Ioach. M. D. XXXVI.

MATHAEO IRENEO VVVRCE
purgensi, optimarum artium
studiosiss. S.

L Esbys nuper mihi quos reducto
De lacu uersus numeris calente
Gratulabundae facili exaratos
Munere dextrae,
Miseras, urbis, celebris Mathae
Gloria ciuis ueteri, superbae,

F 2

Quam

Quam pater propter placido redundat

Flumine Menus:

Vt statim amplexus cupidi probaui

Debito lectos animi fauore,

Sic fuit par nos quoq; quaecunque

Reddere scriptum.

Viribus sed me minus & minus iam

Ingenij, si quod fuit illud unquam,

Pectoris nec multum acie ualentem

Segnis hebente.

Insuper morbi mala defatigant,

Et graues pressum cruciant dolores,

Sedulæq; usu medicina curæ

Vexat inani.

Ergo cessanti mihi, inexpedito

Delphicos nusu superare colles,

Ampliusq; alate tuos caballe

Querere fontes:

Et dari debet uenia, & labori

Gratiæ fortasse aliquid rependi,

Vt quies tanquam spacio impetretur

Sera peracto.

Vos quibus sanguis calidus, uigetq;

Integrum corpus uegetumq; pectus,

Quos Iouis felix soboles benigno

Lumine cernit:

Strenui celfos superate montes

Et sacros lati penetrare lucos,

Limpia

Limpidos fontes & amœna pratis
Rura sequentes.

Tuq; cum primis, teneris ab annis
Artium & rerum studiose semper
Optimarum, & laudis amans Mathæe
Ingeniosæ.

Perge qua ceptum est iter & camenas
Impiger sectare, nec ille nec te hic
Terreat, quod sint perhibens uenustæ
Carmina nugæ.

Nil potest isto melius geri æuo,
Quo calet sanguis uolucris iuuentæ
Mox erunt diuersæ alio explicandæ
Tempore curæ.

Cum petet uirtus meritos honores
Et sibi longi precium laboris
Et dari pulchræ studio perenni
Præmia laudis.

Quando res iam publica te iubebit
Se capeissentem, officio tueri
Debito terræ patriæ, & fidelem
Sistere ciuem.

Sed ferunt uires tamen Herculeas
Monstra per gentes uarias prementem
Ad lyre dulces requiesse moto
Pollice cantus.

Siue Busirin caneret peremtum
Hospitum lætum necibus suorum,

Seu uoratores domitos uirorum
Quadrupedantes.

Ioachimus Tubinga
M. D. XXXVII.

Αδαμῶ Καρόλω.

Δ Εξο μικρὰν τὴν δ' ὑθύμως φίλε βί-
βλον ἀδαμέ,

τὴν σοὶ παυδύσση ἐξέπῳνη χαρί. (ρεῦ,
σώματι μὴ νοδουῖν, νόω δ' ὁ πᾶμπαν αἴψ-
η καὶ λύπαις ἐποχῇ ἰὺ θοραπιδόμενος.
τῷ σὺ μὴ ἐν κέρει εὐθυσθε ἀσφάλματ'
γν' αὐτῇ

ἢ ἐπὶ εὐχέσας ὁ μάλ' ἔχοντῃ καλῶς.
τίπτε δ' ἐγὼ μὴ μάλα ἀπέχου τοῦ νόνοιο;
ἢ νυῦ συγγνώμης ὁ φιλαθὴς δέομαι.
ὅτ' ἐβελον πέμπαν σοὶ δ᾿ ἄγμα φίλ' ἡμε-
τοράων

πορίδωμ, παῦλάντ' ἔχε το πρᾶγμα κα-
κοῦ.

CHRISTOPHORO CA-
rolinico.

Qua

Quæ dudum longi notus tibi temporis usu
Et non uulgari iunctus amicitia,

Carmina composuit præclara Poëta Sabinus
Iamq; sua nosster protulit arte Papa,
Carmina ad exemplum docti quibus ille Tibulli,

Arguto Aonios concinit ore modos:
Mitto tibi, qui post primum de nomine Christi,

A Carolo generis nobile nomen habes.
Mitteret at quanto hæc melius qui condidit autor,

Commendata noui carminis elogio.
Sed dum sub gelido semotum hunc detinet axe,

Et gemina hunc propius desuper ursa uidet,
Accipe de nobis donum communis amici,

Et placeat nostri cura ministerij.
Quanquam huic officium scio gratū hoc esse futurū,
Tam studium ipse boni consule quæso meum.

Γαύλω τῷ γράεινδρῳ, ὅτ' ἐπέμφθη
ξυγγραμμάτων ποδὶ μέν
λαὸν ἔχοντα.

Aλλοι μὲν νυνὶ πᾶσοι ὅπλα ἡποῦσαι
ἄρουν, (νῆς
γλῶσσι δ' ἐν γόρῳ πᾶσαν ἐπορχομεν
ἐνταῖς ἐγὼ μεσῶν θοράκων φοίβοιο τ' ὅς
παθός
ἐμορτῶν μελέτω ὄργα τίθηναι λόγων.

ἢ τοτό γ' ἄκαιρον. ὅτε δ' ἐν κρήτην
ἄλλοι μαί.

ἄψωμαι καθορᾶν πράγματ' ὅ δ' οὐκ
ὅ δ' αὖν γνόνιω ἀχμητῆς χαλκοκορυβῆς,
ὅτε Θιλω πολέμους, ὅτε μάχης ὄραμαι.
ἔνθ' ἐλλογίμω μὲν ἐμ' ὕστερ' ἐμ' ὄμιλῳ,
ἥσυχά περ πράττειν ἠδὲ Ταπινὰ φρονεῖν.
ὥς οἱ χεῖς ἀφίσσω, νόσθιμι πολυπραγμοσύ
νάων

λυγρὰ πρόθυμος ἐὼν ἢ δ' εὖν ὅτι, παθῆν.
ὅ μεγαλτεργήσας θηλωσάμεν' ἐπ' ἐργῶν,
ὅθ' ὑψιθλὰ νοῶν ὅτε μάταια λαλῶν.
συγγνώμη δὲ πᾶσι βασιῶν οἰκτίρμον' ἄλ
λων

ἀντιβολοῦντ' ἔσω πρόσμοι ἔπατα θεῶ.
ψεύδομαι; ἢ καὶ τὸς τόδ' ἄμ' οὐχί, φίλτατ'
τε παῦλε,

οὐχέται ὅς' ἄλλων ἀρπὸς ὅτι φρενῶν.
νῦν δὲ σὺ σὺν ῥαφικὸς ῥαφικώτατ'
ὦν πᾶσι πάντας,

ἄσμεν' ἡμέτερον) τὸν δ' ἐδ' ἐδεξο πόνον.
ἢν δ' ὅξιν δ' ἐπ' ταῖς δ' ὅτι μίξεσι δ' ὅθ' ἔστιν,
κρῶ φίλ' ἐπισιλωρ χάρι' ἐμ' ἀεισοῦργα
φω.

Ἰωαχ.

Σίμωνι

Σίμωνι ἱερ. ἡρωδῶ.

Χαριτῶν κρηταίων γαίης νεαροῦτε γὰρ
λακτοῦ

καὶ πολὺν χαμορρινῆς λουκότορον χιόνος.
ὥς τε μέλας πρῶτα βλομῶν, πτανός, κεί-
να, φαῖα

καὶ βοφώραν σίλβων αὐχένα λύνων ἔχδ.
τὸ δ' αὖτ' ἐπὶ λίθῳ γλαφυρῶτορον, καὶ δ' ἐ-
λατότορον δαρκῆς πρῶτον κῆς ἀπαλῆς:
ὧς τετ' ἐδωρήσω πρὶν ἐμοὶ ἡρώδῃ. τίς δ'
αὐτί

ὧς γέρας δ' οὐδ' αὖτ' οὐδ' ἔχοιμι πάλιν:
οἷόν μ' ἀπ' ἐρανίδος πρῶτῳ ὀνομαργία μορ-
φῶν

τῶν δ' ἐραὶ κόψας βλῶς ἔπειτ' ἄλοχον.
ἢ μὲν ἴω, φοῖβον τ' ἐν χήμασιν αὐτονόισι,
καὶ βεῖμ' ἐπὶ τοῖς χωρομύοιο κυνός.
ὧς δ' ἐσαφ' ἐσθ' ἐρῶ, δῶσω τοι λουκόρον δα-
μοίως

δυμὸν, καὶ Φιλίης λαμπρὸν ἄθρυμα
φρηνός.

Ἰωαχ.

M. D. XL.

F 5

Iohanni

IOHANNI HOSPINIANO.

S. D.

QUæ tibi iam longo debemus tempore, quâvis
Carmina sero, tamen reddimus ista tuis.
Qui tibi sumpsisti similem de nomine formam,
Nominis ut fuerat Cuspiniane tui.
Nomen & hoc flexu de uocis forte Latina,
Ut faceres uisum est Hospiniane tibi.
Sed redeo ad uersus, quibus hæc rescribimus, & quos
Dextera composuit tam studiosa, tuos.
Ac tibi uix licuit modo respondere satisq;
Si tibi non possem, sed facere ipse mihi.
Nam quod deberem tibi persoluisse, putabam
Officio nostro scilicet esse satis.
Qui placiura alijs si uellem scribere, nunquam
Prodiret nostrum, quod legeretur opus.
Ipse quidem fateor primis sectator ab annis
Et teneris, ut ait Grauius, ab unguiculis:
Musarum & studij non duri semper amator,
Et mihi præcipuum numen Apollo fuit.
Sed siue hæc oblimata est neglecta magistris,
Seu perijt tenui subdita uena solo:
Parua relicta quidem est artis studijsq; facultas,
Pieridum & famæ gloria nulla mihi.
Si tamen ut quedam sæpe est meminisse uoluptas,
Facta iuuentutis sunt recolenda meæ:
Inueniet quicumq; uolet cognoscere, quedam
Cæpta operæ Musis non aliena meæ.

Sed

Sed uos ô iuuenes sanguis quibus integer aui,
Corporis, & uires sunt animiq; pares,
Scandite Parnasi duplici iuga uertice sacri
Et Pimple colles Pieriumq; nemus.
Et uitreos latices illius quærite fontis,
Bellerophonteus quem pede fecit equus,
Me sat erit uestris studijs præstare fauorem,
Si non forte alia parte iuuare queam.
Quod tamen & laudas & magni me facis, & quod
Iudicio eximia est gloria nostra tuo,
Vt fatear gratum est, neq; enim præcordia duræ
Aut silicis uenas aut mea cotis habent.
Nec celebrante capi nostros acroamate sensus,
Ad laudes ue mihi molle cor esse, nego.
Viderit hoc aliquis sapiens, ego quæ bona miror,
Et tribui sane me iuuat illa mihi.
Siue igitur quem tu facis, is sum, siue minus sum,
Versibus hunc letor me tamen esse tuis.
Hoc certè eximium est signum præstantis amoris,
Quod sic de nobis anxia cura tua est.
Et tam sollicito mihi corde precare salutem,
Et uerbis auges quod tua uota pijs.
Sed mea nunc etiam tentantur corpora morbo,
Perstrepat & ueteris carnificina mali.
Ergo ego de Thermis & Sueuide ualle reuersus,
Bestia ubi Hercinias nomine signat aquas.
Nunc alijs sudans iterum tabesco sub undis,
Haustus uicino, Blässide ualle, lacu.

Hæc glaucus mihi carruca meus aduehit, & se
- Approbat hac domino strenuitate suo.
Hic igitur residens in aqua languensq; calente,
Quæ labro appositi feruet ab igne foci,
Forte hæc soliuaga componens carmina mente,
Quam pede descripsi commodiore manu.
Tu, quod agis, quamuis spretas ne desere Musas,
Ingenium & studijs perge polire bonis.
Quamq; uoluntatem ostendunt tua scripta, tuere,
Cui similem à nobis experiere, Vale.

Ioach.

M. D. LX.

CLARISS. IURISCONSULTO

Ludoico Grempio amico

S. S.

AD conuiuia crastina hinc ituro
Ad talesq; tuos meosq; amicos,
Felix ut sit iter precor uelimq;
Si posset fieri, uenire tecum
Ciuilis Lodoice doctor artis,
Et certi mihi iuncte amoris usu.
Sed cum non liceat, boni ipse primum
Vt debes facies, deinde coram
Nostro consule me uoles tueri,
Et defendere negligentio rem
Sane haud sponte mea, sed impeditum.

Magna

Magna & difficili impeditiōe.
Nam tres sunt mihi crastinae paratæ
Fortes aut quatuor cacationes.
Sic res nomine enim suo uocanda est,
Quam spondet Medicina profuturam.
Atq; has ante uolo subire Thermas,
Quo iam cogito mensibus duobus.
Ergo hic migmata glutiam inuenusta;
Atq; orbes aloes uorabo amaros,
Illic suaui uina uos bibetis
Eheu dissimilem imparemq; sortem.

Ioach:

DIGNITATE, VIRTUTE ET DOM
estrina præstanti, Meliori Volu
maro. S.

SI Melior non forte alia meliore teneris
Iucundaq; tibi conditiōe magis:
Ad nos coenatum uenies, faciesq; pusillas
Escas, quas dabimus nec bona uina, boni.
Bissenas libras qui ducant pondere pisces,
A Rheni & latices flumine nectareos
Repperies quas parua struit Messingapopinis,
Illa & Apiciacum uincere docta gulam.
Indigenam conuiuia bibes Bachum meus, atq; ijs
Vesceris, tulerint quos fora nostra, cibis:

Hic

Hic sed erit placidus paulò magis undiq; sermo,
Et moderata inter pocula, turba minor.
Ipse bonam uobis mentem miscebo. caputq;
Hoc cœnæ atq; hæc est summa futura meæ.
Quæ si forte placent, cum quinta aduenerit hora,
Tum mox in nostris ædibus hospes eris.

Ioach. T.

Κάσπαρι Βολανδῶ νομοδιδασκάλῳ,
compatri. S.

Φίλτατε ὅτι πολλῶν ἐπάρων ἀντάξιόν
ἄλλων,
κοινὸν ἐμοὶ Κάσπαρι τοῦ νομα πατρὸς
ἔχων,
ὡς θορύβος ἐπιόνθ' ὑδράκτωρ ἰγὺν ἡματι πνε-
γας, κυνίδων.
πρὸς τε νάκθ' Βηοσῶν ἀπιδύομεν ὄρε-
νιῶν ἐν ἡμετέρῳ πρὸς δ' ἀπνευ δῶρα πρῆξις,
ἡδῶ μέλαινα τε καὶ ὤλεθροσυνήεις.

Ioach. T.

V. CL. CASPARI VOLANDO
compatri. S.

Non

Non quero aërios pedes caballi
Quem quondam aligerum suo Minerva
Donat Bellerophonti habere munus,
Aptum ad flammivoma necem Chimææ:
Nec saltu celeres pedes Phaylli,
Nec cursu celeres pedes Philippi,
Sed gressus mediocris opto plantas,
Heu plantas mihi non obœdientes
Nec cursu, neq; iam magis superbo
Vt quondam saliente crure in altum:
Nunc hoc restat ut obsequar uetusto
Dicto, & quo liceat uenire, pergam
Nec, quo non liceat uenire, pergam:
Sed mi compater optime, expeditis
Et firmis pedibus bonaq; semper
Sic sis uel meliore sanitate,
Ad nos ne graue sit tibi uenire,
Auentu modico moraq; parua,
Cum nil quod facias magis libenter
Et cum nil quod agas erit tuarum,
Quadam temporis in quiete, rerum:
Cum tu forte meridiationi
Indulgere, uel ambulationi
Post negocia iam peracta uelles.
At nos quàm cuperemus id quod abs te
Ipsi nunc petimus, licere nobis
Tam prompte facere, ut libet, Volande,
Iam non carmina nostra, nos uideres:

Quos fecisse tibi nec elegantes
 Dixi & mirificos Serene uersus,
 De re mirifica nec elegante,
 Nunc mitto tibi. Sed deinde ego te
 Seu cras siue perendie ipse adibo,
 Et tunc commemorabo cuncta coram,
 Exponamq; tibi uniuersa plane,
 Et narrabo negotium diserte,
 Et dicam omnia & omnia explicabo.

Ioachim.

Βίκελος ἔτ' αὖ, τίς Βίκελος; ἢ Βά-
 κελος,
 ὅκ οἶδ' ἢ δὲ Βίβλος Βίκελος οὐνοῦ ἐχθ
 ἦδ' ἢ δ' ἦν ποτε ἢ τ' ποικίλου ὅσις ἀνέγνω
 Βέκελου αὐτὸς ὅδ' ὦ τῆς πολυνουμίας.
 πολλοὶ δ' ἔν' ἱκτῶσ' ὅ, τι τ' ὄνομα κρήνη
 οὐ αὐτῶ,
 ὅτ' ἡ καλῶν ὅτις σφαλλόμενος καλῆν;
 Βέκελος ὅτι μὲν ἀρχαῖος μωρός δὲ Βάκχος
 λος,
 οἶμαι δ' ὥς ὁρθῶς ἀμφοτέρως ἐρεῖν.
 ὅδ' ἔπε

ὁ δ' ἐπὶ βίκελός ὅστις τρόπον ἄπο, σφραγίσθαι
μοι ᾧ,
ποικίλῃ αὖδ' ἔτ' ᾧ τῶνομ' ἡγερέεις
ἔχθ.
ὁ γ' ὅν ποικ' ἐθέλει τόκε τόνδ' εἰ δύναιτο κα-
λέσσαι
ἐμπιστοποικίλόχρου μωρολογαρχέκα-
νον.

NOBILITATE GENERIS, VIRTUTE,
sapientia & humanitate præstanti
Christophoro Carolouicio
præfecto arcis Lipsicæ.

S. D.

SI festinatum tibi tantum forte quietis
Post iter obtigit, ut possis, præfekte, uacare
Scriptis haud sane facundi hominis, sed amici,
Pellege, quæ reditu monuit gausa Camena
Nostra tuo. Fuerit tua quæ fortuna, quid illis
Delectet uidisse locis, quæ Caesar Iberis
Rellictis petijt nuper, cognoscere primum
Gestio. deinde aliquid de bello audire loquentem.
Nam quæ de uestris scripsisti rebus, amicis
Cernere non licuit nobis. & quam mihi cartam
Curaris reddi paruum meminisse potes, sed
Illa tamen fuit à memori gratissima nobis?

G

Atq;

Atq; utinam primum tibi nulla molestia toto
Tempore in hoc foris acciderit, simul atq; domi nunc
Omnia reppereris cum cara coniuge salua.
Deinde habeas nostro de principe læta referre
Plurima, & his Caroli uictrices addere possis
Hostium, & illæsas acies, domitumq; ferocis
Illum animi populum. Verum hoc tua littera uotum
Non finit esse ratum. Breuiter qua rem mihi magnam
Significas. Carolo in manibus uictoria clara
Quod fuerit, quàm est hoc miherum, præfekte, fuisse
In manibus rem præclaram non esse retentam.
Sed quoniam dubia est belli fortuna, precemur
Successus Carolum sorte ut meliorem sequantur,
Et certi posthac exornet gloria Martis.
Heu mihi quantorum sunt omnia plena laborum.
Illic Pannonias Turci crudeliter oras
Et ueteres populantur opes, monumenta priorum
Euertuntq; ducum, & campis dominantur apertis,
Antiqua & regni potiuntur sede potentis,
Armaq; Christiados rident ignaua cateruæ,
Iamq; petens nostris iugulis hic imminet hostis,
Alter at iste ciet bellum exitiale, sinistro
A latere, infausta uolucris. Neq; sustinet iras
Illa biceps pandens alas rostro ales aperto.
Inq; petunt cupidis se animis, securus uterq;
Fatidica antiquæ quæ sint prædicta Sibyllæ,
Cætera quasue canant aliorum oracula uatum,
Fortunæq; uices & detrimenta necesq;.
Sed quid frustra queror, monitis quid inanibus insto?
Fata

Fata uiam inuenient. Tu nos o protege, parui
Christe gregis pecudes, dextraq; tuere benigna.
Hic tamen interea res anne scholastica ualde
Creuerit, & quam multa incepta negocia finem
Sint sortita, à me hoc quid deniq; tempore factum,
Si queris, totam rem paucis accipe uerbis.
Quo tu linquebas, in eodem cuncta loco sunt.
Ni quod fonteij studium nonnulla mouere
Non cessauit. At hinc multos contagia nuper
Discipulos pepulere mala serpentina pestis.
Vt schola sit modo quam fuerat tenuis magis ante.
Nos tamen hac nostro sumus inter munere functi,
Vtcunq; infirmas constanti pectore Musas
Curantes. memores etiam praefecte tuorum
Iussorum Xenophontis opus sermone Latino
Descriptum edidimusq; tibiq; dicauius, in quo
Instruit ille uirum turmas qui ducet equestres,
Quem cernes alijs nos adiunxisse libellum,
Quae tempus tulit ut nunc emittenda putarem,
Gratificans cuidam paruis in rebus amico.
Hæc tu nactus ubi fueris mox ocia, quæso
Inspicere ut, praefecte, uelis. operasq; leues &
Non magni studium faciendum mente benigna
In partemq; bonam accipere, et ueterẽ, ut facis, erga
Nos retinere uoluntatem, semperq; tuorum
In numero esse locũ mihi. non primũ, haud mihi tantũ
Arrogo, sed neq; postremum. Si longa meretur
Notitia, atq; animi constantia certa fidelis.
Non equites, praefecte, sumus, fateor, tamen & nos

Delectamur equis, & suaue uehi esse putamus.
Rusticus ut citharæ mulcetur carmine, uel ceu
Aures ad sonitum concentus motat Asellus.
Atq; hæc siue ignota mihi seu nota parumper
Autor, Pieridum mellito protulit ore,
Que modo nos utcunq; secuti interprete lingua
Vertimus Ausonia, nati neq; in hac neq; in illa
Suscepti Franco de Francide matre. parente,
Sed studio curaq; scientiam adepti utriusq;
Qualem nostra ætas caperet naturaq; gentis.
Verum quid sibi uult facti excusatio nostri?
Vt male si uideat lippus ueniam sibi poscat,
Esse quis hoc nesciuit enim non Lyncea, Lippum?
Quid tamen excusat Lippum? Res si qua cõgit
Aspicere. ut nunc mandatis parere necesse
Credo fuisse mihi. Sed multis quid moror? aut tu
Pellege, si placet, aut, si non placet, abijce ineptum
Qualemcunq; istum mittit mea cura libellum,
Et rebus cunctis, præferte, ualetio secundis.

Ioach. T.
M. D. XLIII.

EIDEM.

Nobilis & generis fama & uirtute, boneq;
Christophore, ac si qs. studiosus et impiger atq;
Cum te post longum desideriumq; tuorum (tis.
Sollicitumq; metum nostrum, quos tu tibi ueris
Officijs

Officijs deuinxisti, tandem esse reuersum
Incolumem & saluum cognouimus, ægimus illi
Grates, euentus cunctarum numine rerum
Quiq; suo regit, & causas Deus ipse gubernat.
Atq; tuæ letor nunc coniugis egregiæ, & quæ
Sola fuit te digna, etsi sero esse leuatum
Morbiferum timido luctantem in corde dolorem,
Atq; domum rediisse tuam te gaudeo. Nam si
Hoc uere & recte fuit ullo tempore dictum,
Nunc dici mihi crede potest: Foris esse nocens res,
Esse domi bona res est. Verum hunc illa uoluptas,
Hæc illum trahit, & pleriq; ubi possumus, illic
Cogimur esse. Sit hæc miseræ quoq; portio uitæ,
Atq; habeat fortunæ etiam hæc incommoda nostræ.
Hoc premat hūc, premat illū aliud. Sed qd tuus affert
Aduentus nobis? quam spem? quid quod uelut inter
Pieris iniustam speret uim nostra Pyrenei,
Threicius quondam cuius furor atq; libido
Virgineas scuis mentes perterrituit ausis.
Quæ nos circumstent & quanta pericula cernis,
Et non unius uis quod metuenda Pyrenei
Sit gente in nostra, nostroq; hoc tempore Musis.
Sic Ithacus quondam, ut te non fugit, inquit Achilli,
Vertitur in magno Danaum discrimine nunc res
Publica, & incertū est superentne rates an ad unam
Intereant omnes. Nox hæc interuenit ut stent
Aut mox castra ruant. Sic, ut scis, fatum Vlysses.
Et momenta mihi patriæ parua esse uidentur
Teutonicæq; omnis tenui de stamine terræ

Nexa hærere salus. Quæ sint quis dicere possit
Posthac iura futura? Locus studijs ne erit ullus,
Artibus atq; bonis? erit an commune piorum
Dehinc aliquod? num libertas nisi nomine nobis
Est quædam speranda? Potes tu multa referre,
Atq; utinam possisq; boni lætiq; referre
Quantumuis præfctæ parum. Salua esse putabo.
Omnia si penitus non interijisse putabo.
Quod si fata, quasi per agratis gentibus, & nos
Sera petunt urgentq; poli & nunc ista Borei
Et coniunctarum sunt hæc euenta ferarum,
Nimirum superando omnis fortuna ferendo est.
Nam contra quid agas homo decreta ætheris alti
Terrenus fragilis, mortalis, ferrea duro
Interuincta Adamante? Deus si commouet orbem
Quod poterit sedare uirum expirabile robur?
Multa diu patiens tulit impia facta, minatus
Interdum meritam factis audacibus iram,
Qui non perpetuo conuiuet tempore, celi
Et terræ dominus. Si quæ nos uidimus ipsi
Esse fidem tamen his aliquam censemus habendam.
Aut si diuinum regere omnia numen, & illo
Culmine ab ætherio istas cernere credimus oras,
Quas nos incolimus, fieri hæc fateamur, oportet,
Aut simile his aliquid quodcunq; fuisse necesse.
Ipse labat Mundus. nutantem impellere quis non
Et studet & studuit. Quis non celerare ruinam
Nunc ueluti cupiat sic se gerit. Heu mihi uirtus
Germana forti quonam de gente recessit?

Publica

Publica cui potior propria est fortuna salusq;
Sed, quamuis lacrimæ interdum solentur manes,
Hæc ieritq; tenus nil profectura querela
Forti animoq; iubent quod ferri fata, feramus.
Gratulor interea nobisq; tibiq; tuisq;
Felicem reditum. & quantum tibi debeo de me
Absentis merito ac præsentis soluere tantum
Si re non potero, ut minime potero, attamen ut sit
Annitar memor & cupiens & prompta uoluntas.
Hæc ardentis ego scribebam ad lumina ceræ,
Non oculis non mente ualens, fessusq; diurna
Tristium & improuisarum post tædia rerum
Quæ tua qualiacunq; boni rogo consule scripta,
Cumq; tuis Pylios ualeas feliciter annos.

Ioach.

EIDEM.

ATe digressos nos prima nocte cabile
Ut cœpit laute acceptos, dum sæua quietem
Flamina discutunt, & crebro murmure celum
Personat Astreis trepidantes fratribus auras
Vndiq; ad obiectum terræ impellentibus orbem,
Peruigilem in formæ meditatus mente Camenam,
Ad te mox fueram prima de luce daturus,
Abfore cum nobis te illa hinc dixisse recordor.
Sic res in Solem fuit hæc dilata sequentem.
Quam tamē esse putem, uir præstantissime, caussam,
Rixæ & perpetuo durantis tempore iurgij,

Insaniq; odij, quo nunc humana furit mens
Omnibus in terris? Quin sunt animantibus iræ
Maiores quoq; nunc alijs. Vidi ipse reclusis
Vix oui testis pullos pugnare feroces,
Mollibus & teneros concurrere frontibus agnos.
Occiduis mundus strepit & qua parte redit sol,
Et sola quæ gelidæ prospectant desuper ursæ,
Et sola ad oppositi uergentia uerticis oras,
Omnia terribili motu quassata tremiscunt.
An ratio est eadem amborum & sententia nostra?
Pectora celestes hominum mutare figuras,
Et uariare situs stellarum temporis æuum.
Vnde hoc conijciam quæris? quia cuncta procellis
Tempestatiferisq; fremunt loca concita uentis,
Et stragem in siluis dant & per tecta ruinam.
Tum largos fundunt diffisis nubibus imbres,
Toti & ui subita montes uoluuntur aquarum,
Corripiuntq; suo mapalia rustica fluctu,
Prosternuntq; casas, merguntq; armenta sub undis,
Et sæpe heu matresq; ferunt sobolemq; pusillam.
Hæc quodcumq; mouens causas ciet ordine certo
Et mundum turbat, quid nostra impellere mirum
Pectora continuis fatorum nexa catenis?
Scilicet & uera est Chij sententia uatis,
In linguam Tullij Latiam conuersa labore,
Tales esse hominum mentes quali pater ipse
Iuppiter auctiferas lustrauit lampade terras.
An potius nostrum scelus & peruersio, rerum
Naturæq; uices affert, suntq; illa modi eius

Cuius

Cuius uita hominum est uesano plena tumultu.
Queq; uident nostros spectantia desuper actus
Horrida & umbriferis pregnantia nubila cauris,
Inter se pariter turbant, & facta imitantur
Infera. Sed sit fons horum quicumq; malorum,
Hinc ortum nostra, heu mihi, inundat secula flumen,
Omnia late opplens loca nec capit alueus amnem.
Dicite fatorum gnaræ Iouis inclita proles
Pierides, quos circuitus flexusq; sequatur
Semper in humanis conuersio casibus æui?
An nihil est firmum? & fluuij instar cuncta feruntur?
An sunt euentus certi mutabilis anni?
Astrologis ueluti placuit, ponentibus orbes
In quos præscriptæ ætates & sæcla redirent.
Tyrrenæq; eadem gentis doctrina probauit,
Qui memorant octo ætatum seriemq; uicesq;
Immutabilibus Parcas euoluere fufis.
Anteq; quamq; harum quasi signa uenire nouorum
Morum ac uitæ hominum peioris seu melioris.
Sed rerum momenta latent solisq; monemur
Indicijs, dat signa Deus quibus ille profundo
Excitet e somno mortales, tempora nemo
Tristia uestiget. nunc instant illa profecto.
An dubitamus adhuc cum toto seuiat orbe
Bellorum furor & nudans discordia ferrum,
Tam prope cum stricto nunc asit Turca Sebello.
Has ego uolebam curas animo inq; reponens
Decliuē ad somnum caput obdormiscere cepi,
Cum clamans ceptum eueritit gallina soporem

Bestia quam captam per notas Martia rimas
Raptabat. Pennæ indicium fecere repertæ
Mane, per excursum disperse iter undiq; quando
Imposui hunc scriptis ad te clarissime finem,
Prefecte, & uirtutis amans rerumq; perite,
Et cultu nobis studiorum iuncte fideli.

Ioach.

PRAESTANTISS. V. D. STIL-
baro. S. D.

Mitto uersus & cætera quæ partim apud uos
incoavi, partim in itinere dum non habeo cū
quo fabuler, commentatus fui. Quæ leges, deq; ijs
facies quod uisum fuerit. Vale. Id. Octobris. Anno
M. D. XLIII.

Ioach.

EPIGRAMMA AD CORNUA
Cervi inserta parieti, VVurceburgi.

Hæc modo gestauit mansuetus cornua ceruus,
Hinnuleum eduxit quem Stiberina domus.
Ille suabimus suscepit de pare soctum,
Hac qui nunc etiam pascitur æde cicur.
At matrem sæuus pater interfecit, amoris
Impatiens, ut sit saepe cupido furor.

Iamq;

lanq; etiam in dominum sceleratam uerterat iram
Impius, & nulli non metuendus erat.

Ergo sibi infestum confixit uindice ferro,
Qui paruum quondam nutrierat dominus.

Inq; loco hoc posuit fatiq; aususq; nefandi,

Cornua quæ cæsi sint monumenta feri.

Prima hic quæ tulerat duodenis grandia ramis
Siluicolæ raras cornua frontis opes.

Laus est ista domus fœtus hic edere ceruas,

Est, scelus & rabiem, laus quoq; nolle pati.

VITA HVMANA.

Quid est uita hominũ, nisi spes permista timori,
Atq; frequens inter gaudia rara dolor?

His agimur curis ut seuis æquora uentis,

Et stabile est toto prorsus in orbe nihil.

Pars igitur si nos ueræ manet ulla quietis,

Querenda est alio uita beata loco.

Hanc rogitas ubi repperias? ubi Christus Iesus,

Perpetua æterno cum Patre regna tenet.

PRAESENTIB. ET POSTER.

Has ædes super ueteri fundamento, communi
Opera, studio, cura, extruxerunt fratres gentis
Stiberinæ Daniel, & Acacius, coniuncti ut sanguine
sic & animis, per Pass. longius D. huc aquis dedu-
ctis, & ædificatione magis opportuna quam splen-
dida

didā aream antiquam exornarunt, & familie sue
ruinas hoc etiam loco instaurarunt. Cuius beneficii
posteris meminisse & gratos esse cupiunt.

Nympha Salsenfaridū uenerabile numen aquarū,
Hæc commissā tibi flumina fontis habet.
Quem de uicino tuus huc deduxit alumnus,
Monte, suam hac augens utilitate domum.
Qui semper puros latices Heliconis amauit,
Eq; Aganippeis fontibus hausit aquas.
Gente satus ueterum Stibarum Danielus equestri,
Francidos & terræ gloria rara suæ.

Ioachim, Camer. F.

DE DIMICATIONE VRSI ET
Scropharum, in ædibus Mauricij
Huteri.

Maurici ante tuam quæ sunt spectacula coenam
Edita nurificis nos tenere modis.
Dum nihil horribiles ursus religatus ab ære
Latrat metu it seue Molosse tuos.
Et contra quassans caput imperterritus astat,
Ac fremebundo iras colligit ore nouas.
Atq; idem uinclis media iam liber arena,
Exultans cursus impete terribili,
A geminis agitur trepidus toto æquore Scrophis,
Atq; suos prodit uoce tremente metus.

Ille

Ille instant misero & timidum grummitibus urgent,
Et fodiunt rostris corpora uasta suis.
Tum fugere immanem celeri pede uidimus ursum,
Et loca nulla sibi credere tuta satis.
Fallor an has odijs rerum natura animantes
Asperat, ut se inter praelia sæua gerant:
An possunt sociæ tantum in certamine uires,
An uerò & suis non leue robur inest?
Quicquid sit, nulla silua aut uenatio saltu
Delectabilior conciliata fuit.

Ioach.

IOHANNI STIGELIO, VIRTU-
te, sapientia, doctrina præ-
stanti.

TE noster Stigeli alloqui studebam,
Cuius difficili uia lutosus
Huc caussa tenebris heri profundis
Adueni, tua sed puella templum
Aiebat petiisse te, statim illuc
Perrexī, neq; te uspiam uidere
Ne nostris potui quidem specillis,
Nec discere te nisi reperto,
Nec frustra hoc iter asperum & molestum
Suscepisse tamen uelim, ergo nobis
Quæso significes, ubi mihi te

Intra

Intra horam fieri queat potestas
Vnam, conueniendi & alloquendi.

Ioach.

FVRNIO. S.

Quem Furni carusq; tibi & uenerabilis Hestus
Ille poëtarum columen, quo nec melior uir
Nec uixit Musis dilectior, esse putabat
Carminis Aufidij studiosum pene nimis quam
Esset opus, mitto hoc Ioachimus nunc tibi tali
Sermonis filo textum uulgaris, ut inter
Esse iterum cepi studia & non esse priora,
Anxia cum uarijs uexentur pectora curis,
Et libri tamen inq; manus oculosq; recurrant.
Sæpe mihi nostri cum nuper nos iter istac
Duceret, alloquij est iucundus sensus abortus,
Cum ueteris constans animus non deesset amici,
Officiuq; mihi præsto foret. Hoc decet atq; est
Rectum, nos studijs iunctos & mentibus esse.
Nam cur, si uitij hominum Respublica nutat
Si trepidant sola terrarum, si nunc etiam sol
Tristior, atq; prius mundum lustrare uidetur,
Sig; per obscuram noctem simulacra uagari
Terrificis monstis perhibentur, nos & eodem
Mœrorem curasq; animi adiungamus & æstus,
Nil profecturis miserum cor conficientes
Sollicitudinibus, tum flammam sæpe doloris

Sopitam

Sopitam faciles motis agitare querelis?
Sit satis in partem quod publica damna malorum
Nos rapiunt. Cum coniugibus soliq; sine & re
Et sepe sepe, huc atq; illuc erramus. abunde est
Quod pungat, fuerit melius subducere calcem
Non iracundos stimulis infligere. Multi
Nil nisi declamant & quæ sunt gesta retractant,
Præclaris monitis. Quid quis peccauerit alter
Exponunt, acri tum flatur gloria uenio
Ore suo. Se nemo uidet speculûm ue requirit
Plaute tuum cordis sapientis luce reuolvens.
Hæc dum nos annus uarijs nunc accipit alter
Hospitijs cuncta inuita cognouimus aure,
Influxitq; animo plagas audacia nostro
Sæpe graues, & sola fuit medicina, silere.
Nam quis nunc uerbis ignorat fortibus uti?
Dicunt & scribunt & pingunt, omnia docti
Præterquam uirtuti operam dare. Sed fuit illa
Lux melior ueteris coluit quàm Græcia uitæ,
Vir bonus ut decus ac laudem faciendo tueri
Fortiter, aut si fors aduersaretur iniqua
Ille pati uellet tamen hæc quæcunq; tulisset.
Quid mihi tu quæso hæc inquis? uolui tibi nota
Esse animi commenta mei, causasq; timoris,
His maiora etiam mala dehinc nobis subeunda,
Nulla animum cum soletur spes commoda tristesci,
Deniq; curarum hæc iritamenta mearum
Indemonstrata esse tibi non conueniebat.
Tu bene si recteq; uales tecumq; tui omnes,

Gaudeo

Gaudeo, & opto nihil priuati publica damna
Detrimenti augere. Vale & nos dilige Furni.

Ioach.

BERNARDO ZIGLERO GE
nere & doctrina nobili. S.

SI non pompa mouet nec apparatus
Longæ difficilem uocationis
Nec te lautior abstrahit culina
Vt nostro, rogo, prandio interesse
Mox Ziglere uelis, ubi sonante
Bis quinam æs numero notarit horam.
Te nostræ Bromius domus, Ceresq;
Externo satiabit absq; honore,
Et pascet ratio usitata mensæ.
Inter peruecteres bonosq; amicos.
Qui rari quia sunt ubiq; cari
Cordatis quoq; semper esse debent.

Ioach.

AMPLISS. DOMINO IOHANNI
Schæfelo Iurisc. Cos. Lipsf.

His per signa means bis sex declinua cœli
Sol spacijs auget diminuitq; dies.

Luminis

Luminis hæc ortus Phœbei tempora seruat,
Hoc idem in occiduus limite fertur aquas.
Hæ rerum mundiꝫ uices, quas parua papirus,
Ante oculos ponit, Scæsele clare, tuos.
Qui de Musarum progressus fontibus ad rem
Communem & celebris publica iura fori,
Lipsidos egregius consul regis urbis habenas,
Nam tibi & hæc urbi est facta tabella tue.
Vnde Lyaconium partes numerantur ad axem
Quinquaginta omnes unaꝫ pene super.
Hic igitur uobis studij leuis atq; pusilli,
Quippe datur, gratus sit labor ingenij.

Ioach.

IOACHIM. CAMERAR. HIERO-
nymo Bolſio. S.

GErshouio postquam, rediēs me uestra reliquit
Sedulitas grata officij studijꝫ uoluntas,
Proceſſi celer ad sup̄eri spectabile pagi
Aedium opus, cursu nostros lassante caballos.
Tum nobis rutuli demerso lumine Phœbi
Fax monstrabat iter turgentis candida Luna,
Cum Venus occiduo radios de margine Marti
Iam medio prope fulgenti misceret Olympo,
Misceretꝫ alios tibi Iuppiter. hora sonabat
Septima, quando domus patuit mihi porta petita,
Comiter accipimur. Sed res fuit una molesta

H

Denuo

Denuo erat nobis quod caena paranda, quiens
Sat bene, nec sonitus nisi quintæ perculit aures
Mane mea hora, postquam surreximus hospes
Iussit per totas nos circumducier aedes.
Mox dedit & nobis ientaculum, & addit unum
Deinde equitem, similes quo monstratore liceret
Contemplari alias quas insula continet aedes
Danubij, artificis præclarum opus unius ambas.
Omnia me ualde spectantem delectarunt,
Ordinis inprimis ratio pulcherrima, nam me
Etsi iuncta seni mea Cypria salcigerenti
Ordinis expertem reddit, tamen ille reponit,
Pisce suo inuehitur qui Iuppiter, ut mihi nil sit,
Ordine gratius aut prius. Illo Sole etiam tum
Hoc spectamus & hoc donec conclauē, morati
Sat diu, iter salebris niue perq; profunda inamcenū,
Albi prouecti fuimus sub moenia Pyrgi,
Posteraq; exhibuit nobis lux Noricobergam,
Qui finisq; uia fuit, idem & carminis huius,
Hactenus Aonides quia sunt dictata secute,
Dum hebor, hoc & ago, ne nil hoc tempore agatur.
Cætera scribentem me nostra domuncula uidit.
Quid scribam uerò? aut unde incipiam? aut ubi finē
Posse rear fieri? Heroum mirerne tuorum
Atq; æanam humani uirtutem pectoris? an me
Hoc præstare putem parua debere papiro?
Tempora sint modo quæ concedant ocia castis,
Aoniæ loca quæ coluere, sororibus, olim,
Nunc misere extorres toto pene orbe uagantur,
Quas

Quas ta
Quanti
Experte
Quas te
Hec igit
Sustineat
Fortasse
Illorum
Viderit
Cum Le
Officij s
Defero
Præter
Baptista
Egregi
Obruit
Munus
Tanqua
Calliop
Deferit
Splend
Sed mea
Verbos
Qua co
A me qu
A te coi

C A
C D

Quas tamen illa tua heroum generosa propago,
Quantum fata sinunt palantes undiq; & omnis
Expertes opis auxiliq; recolligit, usq;
Quas teneant studio parat omni figere sedes:
Hec igitur sint tempora quæ concedere nostris
Sustineant qualem quietem cumq; Camenis,
Fortasse efficiam uestra ut præconia laudem
Illorum celebrant, ut sic quoq; nostra probentur.
Viderit hoc fors. At te care Hieronyme nostro
Cum Leonicto iubeo saluere, meumq;
Officij studium uobis operæq; laborem
Defero si qua in parte queam nauare uicissim.
Præterea orari si te pateris tamen istud,
Baptistæ egregiam nostro dic, oro salutem
Egregioq; uiro & meritorum pondere qui nos
Obruit, atq; inculpata mihi præstitit omne
Munus amicitiae, in cuius duo numina sedem
Tantum intra sancti templi penetrantia corde
Calliope Aglaieq; sibi posuere, neq; illum
Deserit ancipitis Parnasi cultor Apollo,
Splendorem doctæq; ferens uirtutis honores:
Sed mea iam statuam tandem sibi litera finem,
Verborum satis est quia factum. Cætera rebus
Qua concedetur ratione probemus utiq;
A me quam possum plane spondere, mihiq;
A te consimilem promitto Hieronyme, curam.

EIDEM.

CArmina qui multis feci inscribenda sepulcris,
Defleui & mortes clarorum sæpe uirorum,

Heu mihi quod mœrore uetor persolvere care
Hoc patriæ officium, quæ tandem uicta malorum
Mole graui occubuit, nunc & iacet, heu miserandis
Saucia uulneribus & sæuis perdita fatis.
Nec tamen hæc ostensa etiam non ante fuerunt,
Atq; simul ueterum quondam præsagia cladem
Præuidere Patrum, portentaq; significarunt,
Ciuiibus illa quidem non unquam credita nostris.
Euentus reperere fidem, & modo secula quinq;
Quæ stetit, atq; uiris & floruit inclita rebus,
Vrbs antiqua iacet. lacrimis prohibemur obortis
Plura queri, officium & scribendi dextra recusat.
Quare agnosce meum, dilecte Hieronyme, luctum
Et mecum afflictæ patriæ desleio ruinam.
Atq; ignosce mihi, qui tales mittere uersus
Tanquam alienatæ luctu deliria mentis
Sustineam, quorum quoq; me pudet, ut tibi uerum
Confitear. Cur nisi igitur quia reddere rectum
Esse aliquid duxi, hoc aliquid tu consule Bolſi
Quæſo boni, ac usus non obliuiscere nostri,
Quem pietas iunxit studiorum sancta bonorum.
Iamq; uale, rapiunt alio mea pectora curæ
Obiiciturq; labos aliquis semper nouus, & me
Nostræ Academiæ reuocat desiderium, cui
Sat facere hortatur tandem respectus honesti,
Quo tendens animo, commendo meq; meosq;
Vitam, animum, corpus, fortunas, omnia Christo,
Cuius saluificum ueneramur nomen Iesu.
Bolſi iterum mihi care uale, nostrumq; saluta

Bapti

Bapti
Gratia
Turba

ANT

C
Anton

Gen

Concil

Fid

Non p

Sol

Omnia

Ind

Ite Dec

Qu

Tangit

Pos

Qua u

Et

Quoq;

Sta

Hic Sta

Per

Baptistam, & prima est in cuius Cypria uoce,
Gratia in ingenio, Leoniciū. simul omnes
Turba mihi Aonidum ueneranda ualete sororum.

Ioach.

ANTONIO ET PHILIPPO SEBALDI
di FF. Genderis.

Cum patris et patrui uirtus mihi cognita uestri,
Ingenua & uobis insitus artis amor,
Antoni, & soboles dilecta Philippe Sebaldi,
Genderæ antiqua stirpe creata domus:
Conciliet uobis animum studiūq; fauorem
Fidum, respectus officiumq; mei,
Non potui cernens uos hinc discedere, uotis
Sollicitæq; pio parcere corde preci.
Omnia quæ tenui nisi descripta papiro,
Indicium ut memoris pectoris illa forent.
Ite Deo æterno pueri duce & auspice Christo,
Quo uocat ad uerum mens generosa decus.
Tangite & Ausonia gentis feliciter oras,
Post transalpina lædia longa uia.
Qua uetus Euganeis Antenoris oppida terris,
Et Patrui sedes ambitiosa iacet.
Quoq; sacra loco Musis celeberrima templa
Stant, & Apollineæ testæ superba domus.
Hic Stoius uobis occurret notus homo, qui
Percolere inceptam perget amicitiam.

H 3

Doctrina

Doctrina Stoius nulli ingenioq; secundus,
Virtutis ardens totus amore pia.
In cuius stabilem posuit sibi pectore sedem
Mnemosynæ & summi clara propago Iouis.
Naturæ hic cœliq; vias scrutatur, & audet
Supra nubiferas ætheris ire domos.
Sermone idem animi sapientis sensa disertò
Promit, & Aoniæ carminis ore modos.
Nec deerunt alij ueteresq; nouiq; sodales,
Dux uestri hic studij forsitan, at ille comes,
Quid desit? uester cum uos hinc Poso sequatur,
Poso bonæ partis semper & artis amans.
Ergo bona, pueri, spe discite quæ didicisse,
Splendida non uana nomina laudis habent.
In primis casti uenerantes cordis honore,
Et colite edocta religione Deum.
Exstitit æternus cuius Deus ipse magister,
Monstrans ecclesti uoce salutis iter.
Magna quidem res est, homines audire loquentis
Et consanguineum numen habere Dei.
Quotus at est quisq; hæc qui credit? propitij istud
Numinis eximium credere cum sit opus.
Cum sit opus uitam quod præstat, quodq; salutem
Conseruare, obita iam quocq; morte, potest.
Hoc cur refragare loco mens improba, nec uis
Esse Dei firmam perpetuamq; fidem?
Ambigis & circumspèctans, & queris, & audes
Non dubia ad dubium flectere dicta modum.
Sitne opifex mundi? Deus unicus huius & autor,
Opt.

Optimus ille Pater, maximus ille Deus.
Num propria ipsius sit declarata uoluntas,
In consecratis uoce sonante libris.
Argumenta petis, quibus hæc quibus illa probentur.
Ne fugiat captum res ratioq; tuum.
Viq; hæc uera putes, desperas posse placere
Tot tua peccatis turpia corda, Deo.
Desine stulta, sile demens, uesana quiesce,
Non hæc arbitrio sunt statuenda tuo.
Vis intelligere hæc, et uis cognoscere certo
Iudicii et ualida figere rupe pedem,
Sustineas nescire aliquid, crede omnia promitti
Natus ab æterni quæ patris ipse sinu.
Sic tibi continget non uana scientia, iterq;
Hoc infallibilis cognitionis erit.
Ne tamen aut temere aut prauè, amplectare quod au
Namq; animi non est impetus iste leuis, (dis;
Aspice quanta sit istarum consensio rerum,
Ex omni in sacris undiq; parte libris.
Prædicta euentis respondent omnia uatum,
Scilicet et posthac non caritura fide.
Hæc sola apta fide pietas apprehendere sancta,
Atq; arcana Deo disce docente Dei.
Et ratione tibi subtili obiecta refuta,
Rebus in his sapiens nec nimis esse uelis.
Docta sed es Christum bene si cognoris Iesum,
Si ignoras, prodest cætera nosse nihil.
Nunc huc digressus pueri ad uos usq; reuertar,
Pieris ut monius finiat orsa mei.

Sit studium casto uenerari pectore primum,
In uera summum religione Deum.
His alia ascendent generis quæ splendida uestri
Laude magis reddant nomina clara noua.
Cultura ingenij & studiorum cura bonorum,
Semper & ingenuæ est qui comes artis, honor.
Hoc, precor, ut cursu studij feliciter actò,
Confecto spacio Pieridumq; sacro,
Incolumis uos incolumes huc Poso reducat,
Sit patriæ & parta reddita pace, salus.
Quam lacerat rursus rabies diri impia Martis,
Et miseram belli fertq; rapitq; furor.
Sed ne conceptam turbent spem tristitia letam,
Hactenus hæc fuerit commemorasse satis.
Quod restat uestro uos cum Posone ualete,
Deq; peracta aliquid significate uia.
Iucundum officium memoris mihi pectoris istud,
Et gratum uestri munus amoris erit.

Ioach. Id. Martij.
M. D. LIII.

PRAESTANTI VIRTUTE, DO-
ctrina & humanitate Ma-
thie Stio.

Dum mihi se male, quod sit sepe, dat ille uiden-
dum,
Qui Patruum uxoris quondam decepit Orestæ,
Nos

Nostrorum Stoiꝝ sermonum doctè recordans,
Hæc ad te noctu commentus mane perægi.
Ille quidem noster rectè hoc dicitq; facitq;
Lentulus, ut quod non succedit forte relinquat.
Et uenit interdum quod non speraueris uliro.
Ipsaq; mens hœminis sese cum tempore mutat.
Verum nescio quo tibi pacto elabitur illud
De manibus quod deposui semel, atq; refertur
Retro, ut concita remigio per flumina linter
Prona ruit, nautæ si brachia forte remittant.
Et bona nulla, recens nisi, commentatio nostra est,
Si qua tamen Stoiꝝ bona commentatio nostra est.
Peruigilans igitur, quod heri nos effugiebat
Querentes, reperi. tibi dum succenseo, si quid
Præcipuo dignum studio his in uersibus esset,
Non hoc me obseruasse prius, non propter idipsum
Autorem accessisse, meum, quo nullus amico
Esse potest melior, dum uixit, amicus, amicum.
Ergo quid hic nunc dicit? ais. Nempe hoc, sed & ista
Et quæ sunt alia inter nos quæ sita, quibusq;
Sollicitos nuper nos noster Fuscus habebat
Expediemus, ubi mox conuenerimus. Ergo
Omnia colloquium ad nostrum hæc dilata quiescant.
Interea Fusco cunctanti perpetuo, & rem
Inter quiq; moras interq; obliuia nullam
Absoluit, Jane non malus homo nec ineptus
Sed qui quod fieri debet procrastinat omne:
Huic utriusq; igitur fabellam dicere uerbis
Hanc poteris. Toluït quondam Lupus, ut pede rime

H s Exire.

Extiterant crebra urentis de frigore brumæ,
Cum transire nives suaderet sæpe profundas
Immansueta fumes dira & penuria edendi,
Cruraq; difficiles lacerarent nuda salebræ:
Consiliumq; inijs soleas sibi uelle parare,
Conluta & plantas suppecta pellis aluta
Et perone suas crudo munire rigentes
Tibiolas. dumq; hæc agitans animo usq; reuoluit
Et mouet & parat & dubitat, per agit neq; quicquid
Solutur acris hiems Zephyri reditus uice grata,
Aduoliatq; hospes crepitante ciconia rostro,
Subq; domum tecti fastigia figit hirundo
Giratos relinens lutulato stramine nidos:
Tunc igitur curam mutata mente remittit
Mox inter penitus mittit, gaudetq; renato
Vere alacer, neq; pes fissus magis esse molestus
Nec quid deinde iterum eueniat lupo ille uereri.
Quid mihi opis crepidis? inquit. Quin liber aperto
Ingrediorq; solo & molli uestigia terra
Infero iniretita, & quæ neq; uincta nec ulli
Astringant nodi, corij neq; ruga fatiget.
Dumq; hoc ille modose iuro corde uagatur
Esse humana super noctu capta incipit astrum
Tractu prolixo Grauium canis Orionis
Antiquum quod nomen habet, profertq; Bootis
Quod semur illustrat fulgentia lumina sidus
Et brumæ ad metas decliuis uergit Apollo.
Rursus hiems infestat humum, glacijsq; geluq;
Rursus adest. redeunt incommoda pristina, & alget
Tibis

Tibia nuda lupi, rupta ungula scinditur, ipse
Frigutit cana circum cute labra tremente.
Nusquam erat unde pedi peterentur frigore lesio
Suppetiæ, & piget & neglecti pœnitet illum
Temporis, & dolet & se accusat. Nunquid imago
Hec nostrum fuscum quasi compellare uidetur
Desinat ut minus incautus, magis & uelit esse
Attentus. sequitur securos cura, fugitq;
Sollicitos homines uera ratione modoq;
Namq; Epicharme tui exponunt studio atq; labore
Mortali diui turbæ bona cuncta paranda.
Hæc nocturna boni uel somnia consule, Stoijs
Vel non his multo grauiora inuenta, mihiq;
Nugarum, ut uulgus entit, deprome nicissim
In genere hoc aliquid. Cum nostro & uiue, ualeq;
Lentulo, & inceptam socius rem strenuus urge.

Ioach.

CHRISTIANO LO.

tichio. S.

ME fecit tua Christiane longo
Rursum tempore, Pieris, Poëtam,
Impridem celebrare desuetum
Musarum sacra, Sed malum Poëtam.
Tanto me usq; magis malum Poëtam,
Quanto tu magis es bonus Poëta.
Ac non illius hæc putanda culpa,
Verum discipuli est inertioris
Audacis tamen ingredi relictum
Nunc annis iter amplius nouem & sex.

Ex quo me ueteri Tubinga Elifstro
Puri à flumine Neccaros remisit.
Tunc quodam melius modo fauebant
His conatibus illa Virginalis
Turbae numina, quæ genus per alti
Parnassi iuga uerticesq; uestrum,
Camposq; Aonia sequens amcenos
Ad fontis liquidas recumbit undas,
Quas pes Gorgonei feri reclusit.
Atq; umbra in nemoris quiescit illa,
Ascrei unde prius gregis magistro
Daphneas perhibetur attulisse
Et donasse seni Thalia frondes.
Aut uestigia transiens per illa,
Quæ uel Callimachi incliti notarunt,
Vel Coi teneri modi Philetæ,
Ad florentia prata congregatur,
Ducunt nudæ ubi gratiæ Choreas,
Musis iuncta decentibus caterua,
Permeſi liquidi patente ripa,
Aut per castalidos uireta uallis.
O diuum genus, o genus beatum.
At nostra in uarijs negotiorum
Huc illuc ueluti ſalo procellis
Laetatur ratis æſtuante, nunc ex
Hæc fors nunc alia occupatione
Urget me, ſtudijs iniqua noſtris.
Ut parui ingenij mei officina
Forte è paupere ſi quid exeat, cui

Contingat fauor eruditiorum,
Id mirum esse sit & necesse rarum.
At multus reliquis modo excitatur,
Vt si saltet anus proterua, puluis,
Sed quicquid mea cura comminisci
Nunc deses potuit, tibi remissi
Pro quo tu tua, Christiane, nobis
Musis carmina gratijsq; plena
Optatissima sepius remittes.

Ioach.

NICOLAO MAGNO V. PRAESTAN
ti doctrina & dignitate & hu-
manitate.

TV qui nomine gloriare tanto
Et uictor populorum aues uocari,
Ac nunc arte ferox latrocinandi
Sæua ad nos Boreæ uenis ab ora,
Arctis quæ prope subiacet duabus
Et semper gelidis fremit procellis.
Quin te si qua animi aut tibi ingenij uis,
Si fiducia fraudis est dolosæ,
Huc nobis cito sistis? ut repente
Collato pede signa conferamus.
Cur non te potius sequar, requiris?
Qui te prouoco præliumq; posco.
Nec qui esset tibi con.modus sciebam

Externo

Externo locus, & tuos decere
Confidentia uisa talis ausus,
Hostis ne fugias munas superbi.
Quare fac uenias repente ad ædes
Humanissime Nicolae nostras.
Quem propter colo dignitatis ample
Virtutem, & meriti gradus honoris.
Morum propter amo suauitatem,
Propter suspicio eruditionem.
Nam certamina quæ tibi minamur,
Nostrî non minuent amoris usum.

Ioach. T.

AL. ALESIO THEO.
logo, Ioach.

Pleridum noram studijs & te arte politum
Esse bona, ingenium & res erudisse per illas
Quæ solæ possunt in terris addere laudis
Iis quibus obuenere decus, famamq; probatam,
Non qua aliquis timet aurigera ceruice renuens,
Cuius & arcta premit demersos cista Philippos,
Scriinia nec capiunt Carolorum angusta Cylindros,
At foecunda soli scinduntur iugera mille
Regalesq; domus campo stant, montibus arces,
Ipse clientelis seſcentis turgidus efflat
Non magis humanis fastus de naribus ignem.
Hic & imaginibus maiorum forte superbit.

Nam

Nam quosdam ingenuis generosa pecunia ceris
Augēt & adiungit titulos res nobilis amplos.
Nomen ab his fateor uenit, hinc tribuuntur honores;
Sed fortuna sua quæ tempora lege gerit, quos
Extulit illa potest etiam hos euertere, ubi ergo
Firmus in his laudi locus est, ubi gloria certa?
At tua te pietas, doctrinæq; addita uirtus,
Vera laude ornat semperq; ornabit Alefi,
Durabunt aliquæ in terris dum literæ & artes.
Nunc redeo unde abij. studijs tua pectora noram
Humanis perculsa sibi laudemq; decusq;
Quæsiuisse, sed in te esset quod tanta facultas
Carminis Ausonij nesciui & me pudet, estq;
Si uolumus uerum culpa hæc utriusq; fateri.
Sed iam sermo meus quæ præteriere relinquat.
Quod super est Heliconiadas pia numina mecum
Communes facito esse tuas, nobisq; legendum
Mitte operis plenum perfecti quæso laborem,
Cuius me nuper uoluisti sumere gustum.
Sic & Apollineis manent tua carmina uenis,
Et pleno fundat tibi messem copia cornu,
Spicæq; graniferis tua compleat borrea culmis.
Interea nostris cum uersibus accipe quod me
Opt. & tibi dilectus curare Melanchthon
Iussit, & illius mecum expecta hospitis, ô quam
Optati ambobus conspectum. Nam affore dicit
Hic scribens mihi se mox sede priore relictâ,
Argelidos loca iussa ubi moenia uiderit urbis,
Præterea & nostras uisum est adiungere cartas

Quas

Quis opera quam tu cernes compleuimus, hisce
Non studij prorsus spernendi, ut spero, labore,
More quibus ueteri insistit doctrina diebus.
Hæc lege, si uacat, & suffragia libera ferto,
Nil uel amicitie tribuens uel forte pudori.
Cunctaq; iudicio statuatur sententia uero.

Lips. Id. Vlt. Au. 1552.

NOBILI GENERE VIRTUTE,
sapientia, doctrina, Henrico à Linde-
na, Ioachim.

M Vnera pauonis quæ tu præclara dedisti
Pro merito nobis grata suere tuo.
Pro quibus hæc tibi nunc cartacea dona remitto,
Quæ tamen alterius promittit amica penus.
Forte breui à nobis quod detur erit tibi, paruuma
Hoc erit, ingratum non tamen illud erit.
Interea hinc absens ualeas bene, nos ut ab imbre
Infesta oramus, sit tua tuta seges.
Qui ueluti toto liquefiant æthere nimbi,
Sic sola perpetuis hæc madefecit aquis.
Tu tamen ingentis fabricator maxime mundi,
Scis nos partem operis scilicet esse tui:
Ergo etiam seruare uoles, hominesq; tibiq;
Adiungit soboles quos tua cara suos.
De cruce sublimis quos ad se traxit, & uno
Se fretos animum iussit habere bonum.

Vt

Vt fractis quoq; si ruat hic compagibus orbis,
Pectora saluifica sint animosa fide.

Hec ego post epulas, famulo prandente tuo, quæ
Scripta uides, scripsi, qualiacumq; uides.
Quæ parui facienda tibi, ut sunt, si uideantur,
Candor at illa boni consulat oro, tuus.

H. BOBANVS HESSVS CHRI-

stophero Haco Hierichuntio

S. D.

AT te Deorum munere cœlitum
Plenum potenti pectora spiritu
Tandem mihi placata nostris
Sidera constituere terris.

Cognate Musis, quisquis es (aud enim
Te scripta præter carmina nouimus)

Dignus Ioui cantare, plectro

Tangis, æbur lyricum suauis.

O prima terræ laus Hierichuntie

Tam gratioſo dic ubi pectine

Prodiſſe credam; dic per omnes.

Te ſuperos precor, ô amice.

An matre Muſa natus Apollini

Reddis uetusti pectus & os Lini,

An quintus ex panone es illo

Quem Samius docuit magister.

Certe per alti te iuga Libethri

Duxers Muſæ ſacræq; tempora

I

Cinxere

Cinxere laurenti corona
Orphea quæ decuisse possit.
Quem non moueret tanta sonoritas
Et uis amœni carminis & uigor,
Siue ille Getulos ferina
Duricia superet Leones.
Siue inquieto senior Adria,
Et saxa uincat robore pectoris,
Saltabit ut Bacchæ furentes
Hæc tuo saliente plectro.
Docta notatum carmen arundine
Nobisq; missum legimus, & tibi
Gratamur, & faustos precamur,
Viue dies memorande uates.

Erphordie An. Christ. M. D. XV.

H. EO BANVS HESSVS CHRL
stophoro Haco, S. D.

Nec tu credideris poscere mutuum,
Nec me non aliquo iudicio tuas
Laudes ad lyricam dicere barbiton,
Virtus laude nitet sua.
Me summum gauido tollat in æthera
Versu fama mori nescia, nec meos
Liuor post cineres ipse quieuerit;
Virtuti inuidia est comes.

O qui

O qui me superis misceat, aut parem
Cælo semideis præferat omnibus,
Vnus Mæonides non satis est mihi,
Virtus se quoq; maior est.

Mulos alterutrum quis scabere impedit
Infecundum animal, desine, talibus
Musas opprobrijs nemo notauerit,
Virtus mens sibi conscia est.

At te laude noua laus manet amplior
Si, quod uelle canis, laudi operam dabis,
Atq; hoc fata modo fugeris impia.
Virtus morte caret. Vale.

EOBANVS HESSVS CHRISTOPHO-
ro Haco, Valentino Capelle, & Anto-
nio Musæ, S. D.

Silicet hoc est quod pollicitus es, Christophore,
Spransurum te mecum? Nunc pulcre præuenisti.
Nostra fortasse tibi non sufficiebat tenuitas. Tu ue-
ro, Valentine, quid ita belluaris? aut ueni cum istis
omnibus qui tecum sunt, aut nos te excommunicabi-
mus in nomine Musarum. Valete. M. D. XXII.

DOCTISS. VIRO D. MUTIANO
Rufo Canonico Gothano, Patrono S.
S. D.

Saluum te esse omnia ex animi tui sententia tibi
succedere, si non uehementer gaudeo, Mutia-
ne obseruande, minime omnium ualeam. Retulit mi-
hi Cordus, egregie te istic philosophari, & quasi in-
tra pomerium rurare, hortos colere, domos exedifi-
care, eum deniq; hominem agere, quem qui agere nō
cupiat sit omnium stultissimus. Non potuit mea Mu-
tiane infelicitas ad istam uitæ peruenire tranquillita-
tem, quam tu unus nostro tempore sanctiss. colis. atq;
adeo facis immortalē. In qua etiam uelut alter Tia-
motheus, quasi dormiens fortunæ nihilominus retia
tendis, & alioqui tergiuersantem heram tuis istis
blandissimis lenocinijs sic demulces, ut uelit nolit ob-
sequi cogatur. Quam precor, quoniam amica tibi
est, postquam satis dissuauitatus fueris, ad nos quoq;
ut nobiscum lasciuiat, mittas. Adeo enim uidetur no-
stri oblita, ut pene uiuere ignoret. Anno superiori
deridebas fatuam bestiam, nunc fortunam multo ma-
gis fatuam tam efflictim deperis, ut alia facile omnia
negligas. Sed hactenus iocari more nostro, libuit.
Qui tibi hasce literas reddit frater germanus est uxo-
ris meæ. Homo mei ualde studiosus. Huic dedi etiam
Mosellani epistolā ad te, nuper mihi missam. Addidi
quam ad me & Petreium ille scripsit. non aliam ob-
causam, quam ut uideas quid de nostro Huteno &
me iudicet. Magnum est Mutiane, & gloriosa res
Huteno fieri parem, multo gloriosius excellere. Tu
quid sentis? Nosti Capnionis elogium. nosti quid Hu-
tenus mihi tribuat. Cuius epistolam, quoniam su-
periore

periore tempore, cum ex Georgianis uallibus ad te diuertissem, legere non uoluisti, etiam nunc remitto, oroq; ut utramq; diligenter legas. Ecce perturbabo nonnihil tranquillitatem tuam, obruam te literis. Da mihi hanc operam mi Ruffe, suffurare tantillum ocij dum legas ista. Non enim uolo apud te gloriari. Sed tibi Apollini meo tantum ostendere, quam sim huiuscemodi popularis auræ cupidus assessor. eaq; de re si posim, præclara extorquere iudicia. Nostin Ionam? Iuuenem plane nostri ordinis. Is te mirum est quam amat, quam unice suspiciat. Me uerò non secus ac Deum aliquem colit. Remittes omnia cum hoc affini nostro, Lucam alterum Apellem uobiscum audio esse, noui hominem, & Vitembergæ salutauit, pollicitus est expressurum se coloribus Eobani simulacrum. Veniam ad te cum Petreio nostro adferas, nisi tu uenire nolis, ut Lucam uideam. Cordus aiebat, petere ut ueniamus. Vale, properat tabellarius, cursim. Erpburdie.

T. Eoban. H.

IVSTO MENIO VIRO ERV-
ditiss. amico suo perpetuo.

SD. Quos tu Canonas petis? quorum in tuas tabulas tantum nobis est quantum pulci sanguinis, humoris pumici. Aristoteles nondum absolutum pensum suum, absoluturus credo, ut est egregius

procrastinator, ad calend. Græcas. Mittam uerò ubi
dederit, non daturus nisi cogatur. & cogemus nisi
Reges non sumus. nosti enim uires huius imperij. Pa
pam nostrum salutare aementer, & admone anserculi
quem Gothā abituro præripuimus uelut e faucibus.
mire eam rem in itinere risimus ego & Megaba
chus. Nisi te malis oculis esse, & ex consuetudine
lippire scirem, extorquerem uel conuicijs tibi tuum
illud specillum, quod ostendebas, quo ab eo quod Cro
tus dederat non uidi pellucidius. Sed habenda tibi ra
tio ualitudinis est. uelim alio aliunde possis deside
rium nostrum leuare. Sum enim hic, ut uides, auarus.
Te ualere cupio, optimaq; ualitudine frui, mi carissi
me Meni. amo enim te propter eruditionem & mo
res suauissimos. qui amor ex iudicio non errore, ut
fit, natus inter nos debet esse perpetuus. Plura non li
cuit, festinabat enim Lupus nostr. nec libebat remora
ri familiarem Papæ nostri, Iohannis Primi. Bene ua
le, & deinceps, ubi ad nos mandabis aliquid, memine
ris ad eum te regem mandare, qui mandata, quæ lite
ras non habeant comites, nulla sit accepturus, remissu
rüs uerò formidabilia fulmina, & humanas motura to
nitra uas mentes. Iterum uale, & scribito sæpius, nisi
mauís iratum habere Regem. Erphordie V. Id.
Decembr. An. M. D. XXIII.

Tuus Eoban. Hessus. R.

IVSTO MENIO FVLDAO DO.

etiss. amico S. tanquam fratri
carissimo.

SD. Inter tumultus multorum stultorum, oportuit me ad te scribere, mi cariss. Meni, dabis igitur ueniam, si & in his literis aliquam deprehendas stultitiam. Quis enim sapiat? sic urgentibus illis qui nihil sapiunt. Sed aderat tamen noster Petreius, qui egre repressit istorum impetum, omnia tibi narrabit optimus uir Parens tuus, quem & propter te diligo, & propter ipsius humanitatem. Mittimus tibi Leeum nuper à nobis nouum factum. Colloquere cum Croto. scripisssem plura si licuisset. Scribam ad te propediem plura. Nullas attulit literas pater Menius, perdidisse se aiebat. opinor ut te excusaret. Bene uale mi Meni. Erphordie Id. Iunij.

OPT. ET DOCTISS. VIRO HEN-

rico Urbano, amico perpetuo.

SD. Tametsi cariss. Urbane, ad baculariorum iuuenum eruditorum epulas, à praefectis huic rei uocatus uenire constitueram, uocatus nunc tamen etiam à te, facile sententiam muto. Dulcior enim & longè sapidior tua mihi malua est, quàm illorum lupi & accipenseres. Valeant igitur ista magnifica magis quàm incunda prandia. Ego tecum ero, ta-

met si alias quoq; nunc tamen eo libentius, quo huma-
nius epistola sum inuitatus tua. Adhibe & Cordum
rogo. Scripsit his diebus poëma Cordus nouum. Cre-
do ad te deferret. Reliqua in nostrum congressum dif-
feramus. Vale & para maluam & betam. Pytha-
gorissabimus enim & philosophabimur more no-
stro, non Græco. sed tu.

Lauta para nobis frigentis prandia betæ,
Ieiunam poterit malua leuare famem.
Indomiti rudibus satiantur caulibus Hesi,
Halecem addideris forsitan, hoc nimium est.
Sed quo firor? suspendo lyram. Vale.

T. Hæssus.

IVSTO MENIO S.

SIpotes archaicis conuiua recumbere lectis,
Nec modica prandere times olus omne patella,
Ad decimam uenias, Meni, te namq; manebo.

Sic inuertimus Horatij uersus, ut te conuertamus.
Ad rem igitur. Mi Meni, Urbanus noster & ego ro-
gamus nobiscum ut prandeas. præter sales & iocos
nihil sumtuum habiturus. nam Pythagorici sumus,
excepto silentio, quod tacere non possumus.

Tuus Hæssus.

PRAESTANTI VIRO M. HENRICO
Urbano, Oeconomo, amico suauiss.

S.P.D.

S P. D. Quantum uulnus acceperit Moguntia
na ditio ex acerbo interitu Eytelouolphi testa
tiss est, Urbane. Sentiant præcipue damnum bonæ li
teræ, quarum ille custos erat & unicus assertor. Ita
que sero factus certior de morte hominis, uideo me fru
stra supplicasse præsuli. Nam quia Sinthusenius ab
ijt, & communis patronus uita functus est, perdedi
totum officium.

Improuisa animum Lachesis caligine turbat,

Destituit, uexat, præcipitat, cruciat.

Ecce ruit qui fixus erat lapis irrita uota

Sunt mea, sic uersant inuida fata rotam.

Sed tamen ut celebrent uenturi, nomen humati,

Hos memores uersus Sarcophago dabimus.

Ab dolor, expositos doctis inuidit honores

Fors mala, cum rapuit Eytelouolphe, tuos.

Sed hæc Epicurus deridet. Vos autem Stoici admittitis
in templa, & pietatis ergo requiem æternam prece
mini. Vixit ille. Tu literas meas combure, uel trade
Nepotiano, ut carmen ediscat. Non eget lucis. neque
enim Sybillæ folium est. Gratulor Herebordo nostro
reduci. Magnanimus iuuenis bene, ut fama est, ad
ministravit legationis munus. Inuenit propitium an
tistitem, qui, ut audio festiuium triumphum præparat,
ut ciues uestri agnoscat suum principem, de tempore
introitus fac me queso certiore. Vale. V. Non. Iul.
An. M. D. XV.

Mutianus

I 5

Disce

DISCEDENTE NEPOTIANO.

ENredit Urbano consanguinitate propinquus,
 Delituit necum qui remorante niue.
 Arua simul Zephyrus glacie concreta resoluit,
 Liquitur in gelidis nix madefacta uis,
 Tunc alacer dominum repetens Tranquille ualebis,
 Dixit, & armata cessit ab æde, manu.
 Fata renarrabam passos grauiora luporum
 Dentibus, haud timuit tanta pericla Nepos,
 Sed timuit tetros, quibus est custodia portæ,
 Auxilio quamuis tutus intret iter.
 Vltima, quod multum fuit asperitatis in ore,
 Hæc mandata forent quæ retinenda, dedi.
 Disce Nepos cauto, quoniam uerbosa nocentes
 Arguit asperitas, mitius ore loqui.

HENRICO VRBANO OPT.

& doctiss. S. S. P. D.

RECTIS & ad meliora natis ingenij impense fæ-
 ueo. Itaq; primæ ætatis innocentia, si præ se
 fert bonam indolem amatur à nobis. Hoc tu mi Vr-
 bane nosti. Ideoq; uir solertissimus scribis ea de Sue-
 bo, quæ libenter accipio. Si facultas debitorum in-
 summam à te & Nepotiano nostro coacta fuerit, da-
 bis X. Boëmos Suebo, & totidem Menio, pro paran-
 da Erasmi bibliotheca. Dictat hoc pietas. Plura da-
 rem,

rem, si abundarem pecunia. Remitto libros & li-
teras gloriosi amici. Ego Bartholum Durio inui-
deo. Euehit secum tam bellas delicias, ad consessum
salicet uirorum grauium. O mores. Tu uale felix.

Mutianus.

ERVDITO ET INPRIMIS CONSVL

to M. Henrico Vrbano Oeconomo, tan

quam parenti uenerando,

S. P. D.

BReues literæ diffusum argumentum. octonis uer-
sibus, multa & magna, atq; adeo scitu necessaria
comprehendis. Primo testaris tibi redditas esse lite-
ras, quod est excellentis perfectæq; sapientiæ, ne fi-
dem Rustici desiderarem. Secundo agis gratias,
quod est humanitatis. Tertio metum indicas ex si-
lento Spalatini natum, quod est amoris & pietatis,
imo constantiæ grauitatisq;, quod amico studere non
desinas. Quarto policeris operam comparandi Ci-
ceronis tam eloquentiæ quàm philosophiæ Latiniæ pa-
rentis. Quinto reddam, inquis, Euclioni literas. In
eo fidem & curam probas. quanquam uellem non
scripsisse. Vel quia minus ocij habebam ad accurate
respondendum, uel quia nunc actum est. Sexto ma-
gnum gaudium adnuntias de amplitudine communis
candidati. felix sit mensis october. In quo natus Ver-
gilius & ipse, & Herebordus renascetur ad gloriam.

Septi-

Septimo tribuis meo consilio tantum honorem. Si
quid probe consului gaudeo. Magnonimo patri re
ferenda est gratia, qui splendori uernaculo prospici
cit. Octauo, quæris à quo sit missus index librarius.
Crotus ad me, sed à quo acceperit nescio. Videbis epi
stolam hominis, præter hanc & alias literas misit de
rebus nouis, uir apprime bonus. Inuenies Ciceronem
modo. II. modo III. aureis esse uenditum. Vtunque
sit habeam, de precio nullam mouebo questionem.
Hæc festinanter, Pauli literas non redde. Si reddide
ris nihil erit actum. Possem alio aceto fricare senis
aures, si uellem. Sed omnia tempus habent. Vale na
tali Hieronymi nostri, qui mihi non minus festus est
quàm Michaëli, nam hæc forma doctis placet. Vale.

Mut. R.

IVSTO MENIO BONARVM LI
terarum æmulo constanti, Suo,
S. P. D.

GEorgius Trapezuntius in Creta natus, oriun
dus è Ponto, utriusq; lingue consultissimus,
cum alios commendatos libros, tum Dialectica lati
ne scripta edidit. Vtinam recentiores, non dico So
phistæ sed tenebriones pari mundicie tractarent Dia
lectices doctrinam. Putrescit enim eorum institu
tio, uti ualde difficilis cognitu, ita parum utilis, ut re
cte quis uel loquatur uel sentiat. Hoc igitur opuscu
lum

lum cuidam Petro dicatum, cuius dominium pertinet
ad Eberbinum Francobergium, tu celeriter domino
redde. Vbi habitet non ignoras, & ni fallor tuus est
familiaris, homo curiosus & taciturnus. Vale, post
Agapetum.

Mutianus.

IVSTO MENIO BACVLA
rio laudatioris Vitae.

S Aluto te Meni. Trade fideliter binas literas Sue
bo. Caue ne quis intercipiat. Quod uni scribitur
non præbeat pluribus haustum sui. Alijs alia proban
tur. me Suebus, id est flos cum fructu delectat. Alij
florent tantum, alij citra florem proferunt studij fru
ctus, hic flosculus est & fructus simul. Quid institue
ris facere, & quid Urbano sit usum mihi significa.
Vtinam Fulde ludum aperires. Sed quo sine pennis
legitur in Poenulo Plautina, Sine pennis haud facile
est uolare. Verum quocumq; uolaueris, addam tibi
ceu familiari Dædalo pennam commendaticiam. Vale
le festo Apostolico.

Moetianus.

PROBATISS. IVSTO MENIO
amico fidelis. S. P. D.

Nuper

Nuper ad me scripsit Crotus noster e Bononia.
Darem ego tibi literas uiri optimi, quem tu
unice ueneraris, ut hominem doctiss. & integerr. nisi
Suebus tecum certaret, in amando. Tam amat Cro-
tum quam tu. Eia, inquit, mi Mutiane, siccine me mea
defraudas uoluptate? Semel Croti epistolam dedisti,
ô qualem, Deus eterne, suauem, hilarem, plenam in-
cunditatis, eruditionis, nouitatis. Video Leogallum
suis esse oneri. Video Vrbinatē Regulum suo resti-
tutum dominatui. Video Turcam duobus regnis &
quidem maximis, sublato Suldano potiri. Hec omnia
video uerbis electis compositione aptissima describi.
Ante dilexi nunc anno Crotum, & amabo quoad spi-
rauerō. Talia Suebus. Scim quam amabilis quam
literatus? ferreus essem & expers omnis officij, si
tam bono tam docto amiculo tam bellas & delicatas
Croti literas auferrem. Sed dum illi obsequor te for-
san offendo. Affectas enim tui præceptoris osculari
manum. Ah mi luste, dabis hanc ueniam tuo cariss.
Suebo. Sine habeat parum illius boni Croti, cum tu
maxima possideas. Sufficit una Suebo epistola uelut il-
licium amoris, cum tibi totam bibliothecam sciamus
esse traditam. Verum de literis hactenus. Apud Ma-
sardum, qui ludum aperuisse dicitur, si tu uitam agi-
tas, commendo tibi fraterculos Aperhardi. O quan-
tum antiquitatis politissime talis præceptor te adiu-
tore & socio in scholam transfundet? Porro non
possum non fauere tuo municipi, quem coram mihi
commendaras. Innocentissimum puto quem tu uere
cundus

cundus
ualles
quille
rum.
est Du
pictori

C
adieci
clesia
ne do
fore se
Die v

EOE

S
q
dicta
uam
exha

cundus & probus tantopere prædicās. Vellem in
ualles demigraret, uellem se mihi concederet. Tran-
quille posset eniti ad gradum & insignia Magistro-
rum. Subsidio essemus Urbanus, Suebus & ego. id
est Durouij gratiam Adamo conciliaremus. Vale. die
pictoris Evangelici.

Tuus Mutianus.

IUSTO MENIO S. S. P. D.

Crotus noster in Germania est. fuit Bambergæ
in ædibus Decani. Qui id mihi dixit, laudem
adiexit, testimonio concionatoris illius insignis Ec-
clesiæ: Crotum adesse Theologum Græce & Latine
doctiss. Ea fama uoluptati est, & tibi iucundam
fore scio. faxit Deus ut saluum uideamus. Bene uale.
Die Valeriani. M. D. XXX.

Mutianus.

ROBANO HESSO FRANCOBERGIO

Vati suauissimo, amico uenerando.

Salue mi Robane. Tibi plurimum gratiæ habeo,
quod prius me audire uolueris quam damnare in
dicta causa. Habet enim mea taciturnitas non par-
uam causam. Sed Pythagoricum fecit infinita & in-
exhausta legende barbariæ occupatio. Quid enim
nulli

mibi Bacillario reliquum esse putas, quàm ut magisterij insignia accipiam? Quibus impetrandis idoneus nemo esse potest, sine ineptitudine multiplici. Cogimur enim ineptire, quicumq; petimus literarias dignitates, quæ rectis studijs uix ullæ his temporibus dantur. Vides enim quid fiat, quid uelint, quid faciant, qui omnia faciunt, omnia possunt. Ego uero faciam semper quod factu sit honestissimum, teq; amabo non solum ut Poëtam ingeniosissim, eloquentissimq; sed etiam tanquam amantissim. Urbani & suorum. Itaque oro ut meam taciturnitatem nihil moratus, sæpe scribas. Neque enim ego feriatu committam quin te officiose resalutem. Vale Lipsiæ M. D. VIII. die Iouis post Martinianam festiuitatem.

Henricus Urbanus.

MVTIANO RVFFO PHILOSOPHO

Gothano Canonico, amico suo
præcipuo.

Salus. Mutiane doctissime amicissimeq; Suscepi prouinciam, non tantum duram, ut ille qui Iuuenes dissolutos regere debebat, sed etiam difficilem, dum gentem meam rudem ac præferocem, cum ad eruditionis formam effigiare, tum ad animi mansuetudinem reuocare laboro. Tentabo tamen Dei beniginitate adiutus, utrumq; literas enim docebo, ad omneq; uirtutis officium, quoad fieri poterit, instituiam. Opus
pidum

pidum mihi delectum est in media inferiori Lusatia,
Marchioni Brandeburgensi subiectum, frumento, pi-
se carneq; abundans, & quod mihi in primis placet,
celi temperie saluberrimum. Huc aduolant iuuenes
& adolescentes ad fructum ingeniorum suorum de-
cerpendum. Scholam autem Latinam & Christia-
nam, nisi tu dissentias, uocatum iri decreui, ut ora la-
trantium canum obstruere ualeam. Si quid habes uel
nomini uel rei conducibilis, id mecum communica.
Salutabunt te aliquot iuuenes e Colonia ad me prope-
rantes. Eis committere literas tuto poteris, mandato
enim meo te adibunt. Vale feliciter. Datis Cotbusio
Cal. Ianuarij. Anno Christi M. D. XIII.

Iohannes Aesticampianus.

Phachum Vuitembegæ Eobanum Hes-
sum Francofordiæ tuo nomine salutavi.
saluta quoq; tu Erphordiensis nostræ fa-
rine.

IUSTO MENIO FULDANO
docto proboq; iuueni.

Si uales bene est, ego quidem ualeo. Tantum est
quod iam tibi scribere possum. Si quid interest
rerum mearum fac per te sciam. Sin minus, tu tamen
scribito. Vale & saluta parentes. Bononiæ. Ascensio-
nis dominicæ festo. An. M. D. XVII.

Crotus.

K

Præsta

PRAESTABILI BONARVM ARTI^{um}

um magistro Henrico Urbano, doctrina

& religione, insigni amico

cariss. S. P. D.

QValem controuersiam de lana caprina contra
lo. Reuchlinum concitarunt Magistri nostri
talis hic mihi iam uidetur pululare in re tamen dissi-
mili Petrus Pyrrhetus uir in Peripatetica Philoso-
phia tota Italia praestantissimus & ingenio acerrimus
edidit libellum, quo disputauit animam hominis una
cum corpore interire, e sententia Aristotelica, nihil ta-
men derogando auctoritati fidei, penes quam sola et
unica ueritas consistat, qua magistra animus morte
caret moriente corpore. Contra disseruerunt Mona-
chi doctrina Aristotelis, animam humanam esse per-
petuam, incipere cum corpore, cum eodem non de-
sinere. quam opinionem Petrus in alio edito libello
acriter refutauit. Ibi Monachis alia forma pugnae in-
greditur. Nam quo Petro uiderentur potiores. Impe-
trato Pontificali fulmine nescio an igneo an frigido,
Petri libellum una cum ipsis lectoribus iugulant, hic
Petro sua iniuria magna uidetur. Prouocat quoscun-
que fratres quocumq; uelint ad disputationes. Dictus
erat ab illo dies tertius pugnae publicae apud Episco-
pū praesidem urbanum praesentibus uiris celebra-
tis certaminis arbitris. Accurrit Petrus ardenti ani-
mo nil malens quam in aperto congregi cum capput-
atis pugilibus. Sed ubi descendit in harenam, aduer-
sarium

sarium nullum inuenit. manentibus domi Monachis,
sive disidentibus suis uiribus, sive in occulto aliquid
machinantibus. Vbi tergiuersantes fratres auimada-
uertit Philosophus, deliberato animo clamauit co-
ram ludicibus. e' republica fore, Monachos omnes ar-
dere pluribus rogis. Videbimus bella, horrida bella,
nulla ex parte mitiora pepericornisticis. Petrus pri-
usquam fratribus, nisi ostendant errorem, cedere ue-
lit, uitam una cum re amittere uult. tantusque hic
publico sermone habetur, ut in Peripatetica Philoso-
phia contra totam Italiam posset stare. Non etiam in-
doctus sacrarum literarum, quas alio modo legi præ-
cipit, quam solent illi, qui eas Sophisticis gerris con-
spurcant. Contra, Vnus est exercitus omnium Mo-
nachorum, Franciscorum, Dominicatorum, Seruo-
rum, Carmelitarum, & quicquid fratrum est in suis
Cenobijs de rebus friuolis disputantium. Cupienter
expecto contentionis progressum. quicquid erit uo-
bis amicis significabo. Vnum tamen uereor, ne pax in-
terueniat aliquorum hominum studio. Videtur mihi
hec discordia præstare paci. quo autem tibi scribam
accuratius singula, tu rursus tuis literis de pluribus
rebus mihi significato. Sit ne uerum ciuitatem Er-
aburdianam in ditionem Ducum Saxonie celsisse.
præterea literas Rubianorum, ut sepe precatus sum
diligenter Vuldani mittito. A Vuldani ad me perue-
nient sine errore eodem studio. meas illas inclusas
cura accipiat frater, ne ante fores aberrrent, fiet au-
tem hoc, si non cuius credideris. De Italia nihil

noui, nisi quod Leo X. pater sanctissimus, addo &
crassissimus in omnium odio habetur. Et Imperato-
ris aduentus expectatur tanquam presentis alicuius
numinis. Saluta Bobanum, Petreium Ionam. Sigillife-
rum. & reliquos, qui sunt de homilia Croti presbyte-
ri. Vale, Bononiæ, Anno M.D. XVIII.

Crotus tuus.

CARISS. IVSTO MENIO

Mulberge S.

Dedi Hunoldo biblia & Nazansenum libellum
illum alterum non dedi. Quem enim habue-
ram, eum cuidam Sacerdoti Sleusingensi donavi, ante
semeſtre ſere tempus. Neq; excogitare quivi, unde
iam commodato ſumerem. Alioqui nihil a me fru-
ſtra petes, modo preſtare poſſim. Mirificum mihi de
ſiderium tui aduentus inieciſti. Nam tamenſi maximo
pere cuperem, ſi ita utriuſq; noſtrum fortuna ſerret,
perpetuo tecum uiuere : tamen ad commemoratio-
nem Crotinarum literarum exarſi peculiari tui ui-
dendi cupidine. Quocirca quanto uehementiſſime
nos amas, tanto uelociſſ. quod tamen ſine incommo-
do tuo fiat, aduenire matura. Vale cariſſimum
caput.

Petreius Aperbachus.

IVSTO MENIO VIRO ERV-
ditiſſ. amico ſuo primario.

ſalue

Salue mi Meni cariss. Nudiustertius, cum è quadam peregrinatione, ubi alterum brachium perne fregeram, domum uenissem, offendo Bocatij literas, quibus iubeor te quam citissime possim, ex istis saltibus euocare. Ecce autem, dum omnes obseruorimas, si quis fortè Fuldam petat, tuus in ipso temporis articulo offertur nuncius, qui tibi nuntium refrat non magis cupere te Bocatium, quàm ab eodem ipse cupiaris. Itaq; quo die has acceperis, imò qua hora, para te ad iter. quo maturior eo gratior erit aduentus tuus. fama hic sparsa est, à maleuolis quidem, ut opinor ficta, quosdam esse pulsos notos nobis homines, ob ductas uxores. I nunc & nega sapientes esse senes illos in Comœdijs, qui filios suos iubent potare, ludere, scortum ductare, uiteq; & genio indulgere. In animo erat longissimis tecum agere, sed dolor brachij prohibuit. Tu modo tibi ne desis, & aduola peninis plusquam Dædaleis. Bocatius modo Gothæ est. Vale mi Meni, & saluta patrem tuum, Crotum nostrum, Adamum & Bonemilium, & si qui sunt reliqui in hoc albo.

Petreius T.

EVRICIVS CORDVS

Christophoro Haco.

HAce caballino multum saturate liquore,
Quem longos cupij posse uidere dies,

K 3

Ante

Ante mihi carus quam nota fuisset imago,

Lumine non uisus, pectore uisus eras.

Sum tuus & uiuam moriarq; sodalis oportet,

Musicus accenso corde calecit amor.

Quem tua, nam culta est facilisq; Minerva, meretur,

Multa tuo in uersu gratia, multa Venus.

Vale Erphurd. M. D. XV.

EVRICIVS CORDVS CHRI

stopphoro Haco.

Sic semper genium tuum

Iam deserta mihi Pieridum cohors

Ista uiuificet lyra,

Quantum missa ferunt carmina gaudium.

Quam mentem afficiunt meam,

Sopitosq; animos Hæc Sophisticis

Ex fuliginibus leuant.

Non quod me immeritis laudibus efferunt,

Sed uiuam quia gratiam

Et plenam liquidi pyxida balsami

In mirum redolent modum.

Sic quas ante nocens perculerat Notus,

Phæbeum uiolas iubar

Ac lenis recreant flabra Fauonij,

Et flaccas uegetant comas.

o felix studium o suauē negotium,

O uite requies meæ.

Quo rursum dabitur tempore te frui

Has num quisquillas miser

Cogar

Cogar perpetuos colligere in dies?
Dudum nausea ructuat.
Mollis quæ stomachus sorba nequit pati,
Assuetas Libiæ fabas
Hyblæosq; fauos dulcēq; saccarum
Et quæcūq; alia id genus
Condimenta nouem distribuunt Deæ,
Ieiuna fameo gula.
Qualis sima pecus setigero gregi
Limosum coit ad lacum.
Nudam hic tondet humum et difficili abditam
Radicem eruit è solo,
Summis interea hæc naribus olfacit
Inuisum sibi pascuum,
Ad glaucas salices ad uiridem thymum
Pendens esuriens hiat,
Quam uix rara tamen uirgula temperat,
Hic uitæ tenor est meæ,
Postquam Pierio destitutor choro,
Per longumq; peremitter
Currentis stadium Sortis obambulo,
O densæ uepribus uitæ,
O cœcum steriles per salebras iter.
Quod multis dubium facit
Callis, quodq; frequens semita diuidit,
Ducenti ut sine stamine
Vel clausis oculis Dædaleam domum
Possem certius egredi,

Quam uerum his tenebris noscere tramitem.

Conuertam reduces pedes

Ad limen clarij notum igitur Dei.

Erphordie An. M. D. XV.

HVLDERICHVS DE HVTEN EQV.

Christophoro Haco, S.

Huc huc Musa meis lassa doloribus.
Quæ necum sterili tempore desides,

Et morbi uitio carmina negligis,

Hoc te temporis excita.

Cessit læticiæ quod doluit nouæ,

Soluuntur refugis membra tremoribus,

Confestim uideor restitui mihi,

Morbis liber ab omnibus.

Ne te caussa tamen tam subiti boni,

Et nostri lateant semina gaudij,

Aduentu egregij profului uiri

Qui me adfatur amiciter.

Illum Pierides nescio quæ mihi

Certe suauiloquæ, candidulæ, bonæ,

Dulces, blandissonæ, grata leuamina

Duris casibus applicant.

I dextram iuueni comiser inijce,

Et raptis iterum suauiter osculis

Cum nostro illud aue nomine dixeris

Duc tecum mea uisere.

Moguntie An. M. D. XVIII.

Iohannes

IOHANNES REVCHLIN. PHOR-
censis, Mutiano Ruso S.

Quid ni Ruso? Tu me putabis cruciari adeo cu-
cullatorum morsibus, ut mihi non duxerim
indulgendum genio. Certè Christophorum hunc
nostrum harum ostensorem, roga quid nunc faciam
in Harcinijs scopulis, in Bacenis, inter Hamadrya-
das. Ad latus Naidis speciosæ uersamur obliti pica-
rum iniurias. Balneamur in publicis thermis, dese-
rimus litteras, sed non philosophiam. Cum uirtutis
decoro affamur iuenculas, quando thermarum hic
mos est. Nil intentatum nostri liquere poëtæ, nec
nos loquimur. Gaudemus cum gaudendum est, et-
iam egroti. Hæc tibi recensebit Christophorus, qui
studiorum amore perculsus, de longinquo nos acce-
sit cum collega & itineris comite Iohanne Cellario,
bonarum artium simili cultore, & in ipsis Bacenis
nos conuenit, cum domi non posset, eum tibi com-
mendo, ut contubernij litterarij conscriptum cultor-
rem. Balnearum coartat uis articulos, nec ultra ca-
lamo seruire patitur. Quare paulo post cum dabi-
tur occasio ad te scribemus latius. Illustriss. nuper
Fridericus Dux uester ad nos binas dedit litteras.
Quarum ego petitioni etiam iunctis Spalatini pre-
cibus satisfeci. Audies & uidebis ætatis nostræ mi-
ra quedam. Vale. Ex thermis Harcinijs Cella Ba-
censarum, inter saxa & abietes domiciliaq; ferarum.
Anno M. D. XVIII. decimo Cal. Iul.

EVRICIUS CORDVS CHRIS-

tophoro Haco.

S Alius sis mi Christophore. Tantundem ego quantum misisse scribis pecunie accepi, sed plus quam debebas. Di boni quotusquisque est uendentium & ementium, qualis ego uendidi, tu emisisti? Non possum non mirari talem inter nos contractionem. Te debitorem meum adhuc esse scribis. contra tuus sum debitor. Utinam aliquando quod uoles, habeam. Epigrammata mea in librum iustum excreuerunt, quæ olim legens, ut spero, delectaberis. Misissem aliquot ex eis, nisi me aliud auocaret negotium. Vix hæc quibus uides uncinis exarare potui. Hoc tamen ex tempore ad te,

Quos tibi donari non uis emis Hæce, libellos,
Et plus quam præstant quam uolo das precij.

Esse quid hoc aliud dicam doctissime uates,

Quam mea quod pluris quam facio ipse, facis.

Vale Erphurdie mense Martio. An.

M. D. XVII.

EVRICIUS CORDVS CHRIS-

tophoro Haco. S.

S Alus. Videbo cuiatem agas Philosophum, Epicureum ne an Pythagoricum. Inuito te ex laudatijijs istis ad uulgares meas offulas. Vtro traheris?

Iam

Iam scio obolent tibi hinc assati pullastri, hinc Cordi
nuda culina subit. Videbo inquam utrum eligas. Si
ueneris confabulabimur à mensa ad primam usque.
Hinc descendemus spectaturi Mercurij & Sosie Am
phitruonis & adulteri Iouis iucundissimas & face
tissimas rixas. Eam enim fabulam exhibiturus est
Michaël Nossenus utriusq; noster. Vale.

UTRIUSQUE LITTERATURAE
doctiss. Ioachimo Camerario.

Sodi uoletudinem hanc, non tam ob id quod
me discruciat, quam quod per eam non liceat
erga amicos humanitatis obire munia. Adeo durius
est inhumanum fieri quàm infelicem. Ac frequenter
accidit nescio quo fâto, ut cōplures simul inuident,
ac propemodum obruant. Itaq; fit non raro, ut eo
dem tempore mihi sit literis onerandus qui Romam,
qui Galliam, qui Britanniam, qui Brabantiam, qui
Germaniam adeat. Porro quum tu adesses tam erat
imbecilla uoletudo, ut ægrè ferrem laborem pro
mendæ uocis, adeo ut non solum Comiti Polono ad
conuiuium uocanti excusarim, uerum etiam ambi
entem cœnare mecū reppulerim. Proinde cogor hu
ius infelicitatis non modo pigere, sed pudere quoq;
Quod autem malum in uita durius accidere potest,
quàm quod habet cruciatum cum pudore coniun
ctum? Et sunt quidam, qui nostram excusationem
multò quàm uellem iustiore non recipiunt. Tu ue
rò mi

rò mi Ioachime, quum te tam frigide acceptum tam
candide interpreteris, nimirum probas mihi simplex
tuum ac benignum ingenium. Iam uerò quando non
solum boni consulis, quod à me fuerat excusandum,
uerum etiam tam accuratè gratias agis pro breui
colloquio, pro salutatiuncula literis ad Melanchtho-
nem scriptis adiecta, & hanc ceu non uulgarem
quandam humanitatem uerbis magnificis attollis,
agnosco raram minimeq; uulgarem humanitatem
ingenij tui: quam ut in te uehementer amo, ita doleo
in tam paucis inueniri nunc, ex eorum numero qui
musarum sacra colunt. Non enim oportet Gratias
à Musis abesse. At quosdam his temporibus uidere
est qui pro tribus Gratijs tres furias addiderint mu-
sis. Tanta est morum barbaries, tanta scriptorum
amarulentia. Porro quemadmodum in hac causâ
mihi declaras insignem nature tuæ bonitatem, ita
dum literarum euulgarum suspicionem abs te de-
pellis, profers mihi quantum & ingenij felicitate &
dicendi, facultate polleas. Nihil enim abs te præter-
missum est, quod bonus orator ad talem causam ad-
ferre debuerit. Itaq; scito mi Ioachime, hic te mihi ni-
hil aliud persuasisse, quàm te causam etiâ nō optimā
optimè posse tueri. Nam mihi quidem priusquam tu
uerbum faceres, persuasissimum erat hic nihil esse
commissum tua culpa, nec illa suspicio quam tu de-
precaris οὐδὲ κατ' ὄναρ uenit Erasmo. Et satis di-
uino qui sint illi, quorum stultam sedulitatem tu no-
as. Nec eram quesiturus hac de re apud Melanchtho-
nem

nem, Nisi caussa quæ illic agebatur eguisset, &
hoc argumento, siquidem edidere iam pridem epi-
stolam Lutheri ad Pelicanum. ediderunt iudicium
Melanchthonis, quæ de re nemini uerbo sum questus.
Qui tuas reddidit, plane non eguit tua commenda-
tione, nimirum ipsa quod aiunt fronte præ se ferens
ingenium imaginibus dignum, ac præterea propen-
sam quandam in me beneuolentiam. Nescium nobis
præreptum doleo, sed gaudeo te enataste, nam aiunt
in communi fuisse periculo. Bene uale. Basileæ.
III. Id. Decemb. An. M. D. XXIII.

Erasmus Rot. suapte manu
ex tempore. Vereor ut le-
gas.

ERVEDITISS. VIRO D. IOACHIMO
Literaturæ Græcicæ Professore.
S. P.

Non queror de tuo silentio, si modo perseuerat
nietus in nos beneuolentia. Vehementer autem
scire cupio, quomodo isthic succedat res litteraria.
Nam audio parum feliciter. Vt cumq; flagrant opi-
nionum pugnae, nos certe litterarum ornandarum
commune studium habet concordēs. Et quod agi-
mus Louanij pulcre succedit, frustra frementibus
Theologis ac Monachis. Qui has tibi reddit Fran-
ciscus Dilsus iuuenis est rara indole, candore pecto-
tris

ris niueo, qui suscepit hoc iter non ob aliud, nisi ut
eruditos Germaniæ uiros coram intueatur. Fac ut
experiatur Ioachimum esse talem, qualem illam de-
pinxi. Bene uale. Datū Basileæ. An. M. D. XXVIII.

Eras. Rot.

DOCTISS. ET ERVDITISS. VIRO
Philippo Melanchthoni. S. P.

Venerunt hic articuli quidam, sed omīssis ali-
quot in libello, quos tamen pollicebatur Cata-
logus. Id quo casu factum sit miror. Utinam paristū-
dio uitarentur seditionum occasiones, & ad bonos
mores prouocaretur, ut est in defensione suæ cuiusq;
opinionis studium uehemens. Ego quoniam his tu-
multibus nullum uideo remedium, subuenio quantum
licet bonis literis, quarum tamen exitium mihi uide-
or præagire. Hac in parte tu plus uales & iuuenis,
& doctior, & felicior, quanquam promouimus &
nos nonnihil. Qui has tibi reddit iuuenis est candi-
dissimi pectoris, summo apud suos loco natus, quum
eruditorum omnium, tum tui uehementer amans.
Quem plane bearis, si dignaberis tuo colloquio. No-
men illi Franciscus Dilfus, mihi domestico conuictu
probatu spectatusq;, nihil illo integrius. Bene uale.
Datum Basileæ. Non. Feb. An. M. D. XXVIII.

Erasmus Rot. sua manu
scripsit.

FINIS.

ERRATA.

CArta. C. 4. Versu à fine. 4. lege literas à
 Phil. D. 6. d. V. 16. L. sed cupiditas &
 am. D. ultimo d. V. 7. L. Ceussepe Brauchus in
 rud. E. 2. V. à f. 6. L. hæc ad tem. E. 4. d.
 V. 3. L. copulationis. E. ultimo V. 13. L. iam tum
 en. F. 4. V. 15. L. Quanquam hinc. F. 5. V. 8.
 L. τωρεῖς. F. 5. d. V. à f. 6. L. studiūq; fac. F. 6.
 V. 4. L. piplæ. G. 4. V. 13. L. Quæ tu qual. I.
 V. 4. à f. L. pauone es. I. 2. V. 1. L. esse & omn.
 I. 3. V. 11. L. amet. I. 6. V. à f. 4. L. mundicie.
 I. 7. V. 13. L. amo Cr.

ERATA

